

Protegir i promoure la diversitat cultural, per enfortir Europa

Proteger y promover la diversidad cultural, para fortalecer Europa
Protecting and advancing cultural diversity, to strengthen Europe

Grup de treball sobre la diversitat cultural i lingüística

Grupo de trabajo sobre la diversidad cultural y lingüística
Working group on cultural and linguistic diversity

**Informe 2018
Report 2018**

CORTS VALENCIANES

Protegir i promoure la diversitat cultural, per enfortir Europa

Proteger y promover la diversidad cultural, para fortalecer Europa

Protecting and advancing cultural diversity, to strengthen Europe

Grup de treball sobre la diversitat cultural i lingüística

Grupo de trabajo sobre la diversidad cultural y lingüística

Working group on cultural and linguistic diversity

Informe 2018 Report 2018

REAL BASILICA
NTRA SRA DE LOS
SANTOS APOSTOLES Y
DESAMPARADOS

European Committee
of the Regions

Conference of European Regional Legislative Assemblies (CALRE)

CALRE: the acronym of the Conference of European Regional Legislative Assemblies, unites seventy-four presidents of European regional legislative assemblies: the Presidents of the Regional Assemblies of Italy, Spain, Belgium, Germany, Austria, United Kingdom (Wales, Scotland and Northern Ireland), Portugal (Azores and Madeira) and Finland (Aland Islands).
PRESIDENCY 2018: ANA LUÍS

CALRE WORKING GROUP ON CULTURAL AND LINGUISTIC DIVERSITY

COORDINATION: ENRIC MORERA I CATALÀ

Members:

The Valencian Parliament (Corts Valencianes) and also, the Presidents of the Regional Assemblies of Andalusia, Islas Canarias, Galicia, Illes Balears, Euskadi, Catalunya, Navarra; Flandes, Wallonia, Deutschsprachigen Gemeinschaft Belgium; Wales, R.A d'Açores, Molise, Lombardia, Véneto and Puglia.

Edita:

Corts Valencianes
SERVEI DE PUBLICACIONS

Coordinació:

Josep Pérez Soriano
Gabinet de la Presidència

Disseny:

Kalina Ivanova Georgieva

Imprenta:

La imprenta CG

ISBN: 978-84-89684-55-3

Dipòsit legal : V-587-2019

Aquesta publicació està sota una llicència Reconeixement – NoComercial-SenseObresDerivades 3.0 Espanya de Creative Commons. Vosté pot copiar-la, distribuir-la i comunicar-la públicament sempre que cite el seu autor i la institució que l'edita (CORTS VALENCIANES), no la utilitze per a finalitats comercials i no en faça obres derivades. La llicència completa es pot consultar en <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/es/deed.es>

Index

1. The European reality	7
2. Reconsidering the Union in order to restore confidence in Europe	11
3. The European Committee of the Regions	13
4. The conference of regional parliaments, CALRE 2018	17
5. 2018, The European Year of Cultural Heritage	21
6. CALRE Work Group for the Cultural and Linguistic Diversity WG_CLD	23
7. Work Group for the Cultural and Linguistic Diversity: seminar in Valencia	25
8. Cultural and linguistic diversity: Discourses versus realities CALRE work group cultural and linguistic diversity. Presentation 1	31
9. Conclusions Panel discussion 1: Summaries of key ideas	51
10. Proposals for CALRE measures for european 'Regional' or minoritised languages from european language equality network (ELEN): Presentation 2	57
11. Conclusion Panel discussion 2: summaries of key ideas	65
12. 20th anniversary of the European Charter for Languages	73
13. Bringing the document from Valencia to Brussels	75
14. The conference of the Regional Parliaments of Europe in the Azores	79
15. CALRE working group on cultural and linguistic diversity: conclusions	83

Protegir i promoure la diversitat cultural, per enfortir Europa

1. La realitat Europea

La realidad Europea

The European reality

Per Enric Morera i Català
President de les Corts Valencianes i
coordinador del Grup de Treball sobre
la diversitat cultural i lingüística a
Europa de CALRE.

Per Enric Morera i Català
Presidente de las Cortes Valencianas
y coordinador del Grupo de Trabajo
sobre la diversidad cultural y lingüística
a Europa de CALRE.

By Enric Morera i Català
President of Corts Valencianes
(Regional Parliament of Valencia)
and Coordinator of CALRE's Working
Group On Linguistic and Cultural
Diversity in Europe.

9

The President of the European
Committee of the Regions, K.
Lambertz, at *Corts Valencianes*,
together with President
Morera (2017)

La visita de l'aleshores vicepresident del Comitè Europeu de les Regions (actual president) Karl-Heinz Lambertz a la ciutat de València a l'estiu de 2017 és l'inici d'aquesta publicació que teniu ara a les mans. La conversa fluïda amb un europeista convençut va servir perquè sorgira una idea de treball, en la línia de la defensa de la cohesió europea que fa el comitè: fer una anàlisi de la diversitat cultural i lingüística a Europa, reflexionar sobre eixa qüestió des de l'àmbit més local per a elevar conclusions als àmbits de decisió de la Unió.

Amb eixa idea, fruit d'una conversació afable i sempre profitosa amb Karl-Heinz Lambertz, arribem a l'assemblea plenària de CALRE que se celebrava a Sevilla el novembre de 2017 a la seu del Parlament d'Andalusia. En eixa reunió es va aprovar la creació del Grup de Treball sobre la Diversitat Cultural i Lingüística, del qual em conferiren la coordinació. I vam començar a treballar perquè la primera setmana de maig de 2018 se realitzara a les Corts Valencianes el seminari de València, on representants de parlaments europeus, universitats i entitats d'àmbit europeu dialogaren, confrontaren dades i opinions i consensuarem unes interessantíssimes conclusions, en l'Any Europeu pel Patrimoni Cultural (2018, European Year for Cultural Heritage).

El treball del grup, que s'iniciaría el 15 de març a Brussel·les, presentà el Document de València el 26 de setembre, a la seu del Comitè Europeu de les Regions, tot coincidint amb la commemoració del Dia Europeu de les Llengües.

Karl-Heinz Lambertz at the Palau dels Borja with the Mesa de les Corts and the trustees of the parliamentary groups (2017)

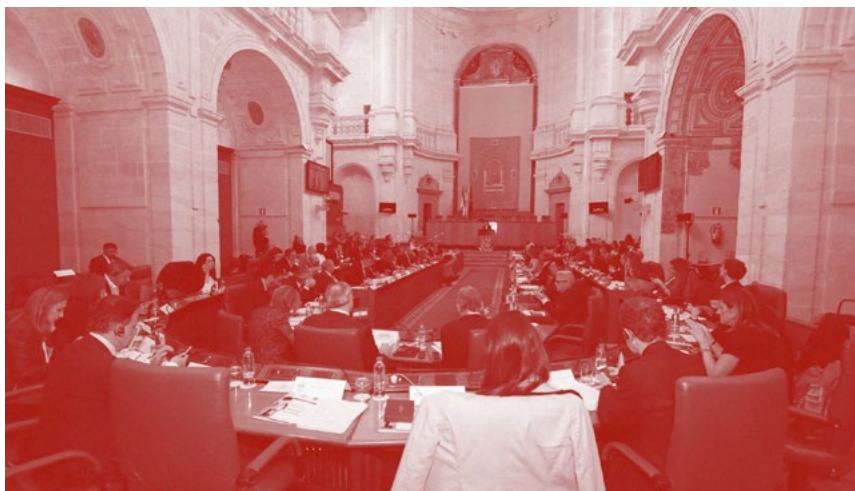
La visita del entonces vicepresidente del Comité Europeo de las Regiones (actual presidente) Karl-Heinz Lambertz a la ciudad de Valencia en el verano de 2017 es el inicio de esta publicación que tienen ahora en las manos. La conversación fluida con un europeísta convencido sirvió para que surgiera una idea de trabajo, en la línea de la defensa de la cohesión europea que hace el comité: hacer un análisis de la diversidad cultural y lingüística en Europa, reflexionar sobre esa cuestión desde el ámbito más local para elevar conclusiones a los ámbitos de decisión de la Unión.

Con esa idea, fruto de una conversación afable y siempre provechosa con Karl-Heinz Lambertz, llegamos a la asamblea plenaria de CALRE que se celebraba en Sevilla en noviembre de 2017 en la sede del Parlamento de Andalucía. En esa reunión se aprobó la creación del Grupo de Trabajo sobre la Diversidad Cultural y Lingüística, de la cual me confirieron la coordinación. Y empezamos a trabajar para que la primera semana de mayo de 2018 se realizará en las Corts Valencianes el seminario de València, donde representantes de parlamentos europeos, universidades y entidades de ámbito europeo dialogaran, confrontaran datos y

The visit of the then Vice-President of the European Committee of the Regions (now the President thereof) Heinz Karl-Lambertz to the city of Valencia in the summer of 2017 forms the basis for the introduction of this document that is now in my hands. The fluid conversations that took place with this committed Euro-enthusiast led to the fruition of a working idea based on the defence of European cohesion undertaken by the Committee; a call was made to analyse the cultural and linguistic diversity of Europe and to reflect on that question at a more local level with a view to the subsequent raising of and conclusions before the decision-making spheres of the Union.

With that idea in mind, the result of friendly and in-depth conversations with Karl-Lambertz, considerations were tabled at the plenary session of the CALRE assembly that took place in November 2017 at the seat of the Parliament of Andalusia; that meeting saw the approval of the Working Group on Cultural and Linguistic Diversity of which I was entrusted the task of coordination. Work got rapidly underway as in the first week of May 2018, the Valencia seminar was to take place here at Corts Valencianes; it brought together representatives of European parliaments, universities and European entities. Much dialogue took place, data and opinions were shared and contrasted; finally, through consensus, a

The Conference of European Regional Legislative Assemblies (CALRE) approves the proposal by E. Morera for the creation of a Working Group for Cultural and Linguistic Diversity. Seville, November 2017.

Les conclusions del grup de treball, en forma de dos decàlegs, no van tenir cap esmena per part dels parlaments que formen CALRE, i això va permetre que el novembre de 2018, en la celebració de l'assemblea plenària de la conferència a les Açores, s'aprovara per unanimitat, per una banda, el document i, per una altra, la continuïtat del grup de treball al si de CALRE.

El perquè del grup i de la seua continuïtat té una explicació bàsica: els parlaments que conformem CALRE venim de territoris on la realitat és ben diferent al discurs reduccionista, uniformador. Som assemblees legislatives on tenim dues o més llengües cooficials i som coneixedors d'eixa diversitat cultural i lingüística, que és riquesa i conforma la identitat europea comuna. Per això, volem que eixa diversitat siga posada en valor, siga reconeguda en tots els àmbits de la Unió Europea. Com més pròxima siga Europa a la ciutadania real, la que és diversa i plural, la que s'expressa amb un ampli ventall de llengües, més reconeguda i acceptada serà eixa unió política, administrativa i econòmica que hem de fer des de la base, des del respecte i des del reconeixement d'eixa diversitat que en clau europea només pot ser sinònim de riquesa.

opiniones y consensuáramos unas interesantísimas conclusiones, en el Año Europeo por el Patrimonio Cultural (2018, European Year for Cultural Heritage).

El trabajo del grupo, que se iniciaría el 15 de marzo en Bruselas, presentó el Documento de València el 26 de septiembre, en la sede del Comité Europeo de las Regiones, coincidiendo con la conmemoración del Día Europeo de las Lenguas. Las conclusiones del grupo de trabajo, en forma de dos decálogos, no sufrieron ninguna enmienda por parte de los parlamentos que forman CALRE, y eso permitió que el noviembre de 2018, en la celebración de la asamblea plenaria de la conferencia en las Azores, se aprobara por unanimidad, por una parte, el documento y, por otra, la continuidad del grupo de trabajo en el seno de CALRE.

El porqué del grupo y de su continuidad tiene una explicación básica: los parlamentos que conformamos CALRE venimos de territorios donde la realidad es muy diferente al discurso reduccionista, uniformador. Somos assembleas legislativas donde tenemos dos o más lenguas cooficiales y somos conocedores de esa diversidad cultural y lingüística, que es riqueza y conforma la identidad europea común. Por ello, queremos que esa diversidad sea puesta en valor, sea reconocida en todos los

series of very interesting conclusions were set forth, all in the ambit of the European cultural heritage (2018, European year for cultural heritage).

The working group which got underway on March 15 in Brussels, presented the Valencia Document on the September 26 at the seat of the European Committee of the Regions, to coincide with the commemoration of European Languages Day. The parliaments forming CALRE made no amendments to the conclusions of the working groups which took the form of two decalogues; this paved the way to the unanimous November 2018 approval at the Plenary Assembly of the conference at the Azores; on the one hand the document was approved and on the other, a resounding "yes" was given by CALRE to the continuity of the working group.

The reason for the group and its continuity is quite basic: the parliaments that comprise CALRE come from territories where the reality is quite different to the reductionist discourses at the service of uniformity. We are part of those legislative assemblies where there are two or more co-official languages and we are fully aware of that cultural and linguistic diversity, a quality paramount to wealth, something intrinsic to the common European identity. This is why we want that diversity to be recognised as valuable, and in doing so, be recognised in all spheres of the European Union. The closer that Europe is to the real citizenry, that which is diverse and plural, that which communicates with a wide range of languages, the more likely the increased recognition and acceptance of that political, administrative and economic union that necessarily needs to be consolidated at the base. It involves the respect and recognition of that diversity that in a European dimension, is synonymous with wealth.

It is indeed an honour for me to have coordinated a working

És per a mi tot un honor haver coordinat un grup de treball que ha fet unes aportacions a les institucions europees de gran importància. Hem fet un diagnòstic i unes recomanacions; ara cal que en els àmbits executius del poder europeu comencen a prendre les decisions adients per a posar en pràctica tot el que assenyalem en aquest document. La continuïtat del grup de treball servirà, entre d'altres coses, per a fer un seguiment del compliment, per a protegir el nostre patrimoni cultural comú i per a aprofundir en la valoració de la diversitat, a fi de sentir-nos més identificats, orgullosos d'un projecte comú, més inclusiu, compartit: Europa.

ámbitos de la Unión Europea. Cuanto más próxima sea Europa a la ciudadanía real, la que es diversa y plural, la que se expresa con un amplio abanico de lenguas, más reconocida y aceptada será esa unión política, administrativa y económica que debemos hacer desde la base, desde el respeto y desde el reconocimiento de esa diversidad que en clave europea solo puede ser sinónimo de riqueza.

Es para mí todo un honor haber coordinado un grupo de trabajo que ha hecho unas aportaciones a las instituciones europeas de gran importancia. Hemos hecho un diagnóstico y unas recomendaciones; ahora es necesario que en los ámbitos ejecutivos del poder europeo empiecen a tomar las decisiones convenientes para poner en práctica todo lo que señalamos en este documento. La continuidad del grupo de trabajo servirá, entre otros cosas, para hacer un seguimiento del cumplimiento, para proteger nuestro patrimonio cultural común y para profundizar en la valoración de la diversidad, con el fin de sentirnos más identificados, orgullosos de un proyecto común, más inclusivo, compartido: Europa.

group that has made important contributions to European institutions. We have carried out a diagnosis and offered recommendations and it is now the role of the various European executives to start making appropriate decisions in order to address all of the problems set forth in that document. The continuity of the working group will, among other things, serve to follow up on compliance, to protect our common cultural heritage and to deepen our appreciation of diversity, all with the ultimate goal that we, as citizens, shall feel more identified with, prouder of, and more committed to that commonly shared project: Europe.

The Valencia Document is approved unanimously at the Plenary Session of Regional Parliaments of Europe. Azores Islands, November 2018.

2. Repensar la Unió per a recuperar la confiança en Europa

**Repensar la Unión para recuperar
la confianza en Europa**

**Reconsidering the Union in order
to restore confidence in Europe**

COPREPA, the Conference of Presidencies of Regional Parliaments, presided by President Morera in 2017, celebrates the 60th Anniversary of the Treaty of Rome.

L'any 2017 es celebraria a Astúries el XX aniversari de la Conferència d'Assemblees Legislatives Regionals d'Europa (CALRE), la institució que engloba 75 parlaments regionals amb competències legislatives. La cimera parlamentària seria una oportunitat per a reflexionar sobre el paper de les regions per a millorar la Unió Europea, sotmesa actualment a revisió, atesa l'amenaça creixent de l'euroescepticisme i la xenofòbia.

El president de les Corts, Enric Morera, aleshores màxim representant de la Conferència de Presidències de Parlaments Autònòmics (Coprepa), destacaria l'interès de redefinir la Unió per a connectar la ciutadania i els seus representants directes, els poders locals, amb els centres europeus de decisió. Més que de la perspectiva top-down o de dalt a baix (de Brussel·les als pobles), les decisions haurien de fluir més des de la realitat social i territorial cap amunt. Del top-down al bottom-up. «Estem en un món global, però les polítiques han de ser més de baix cap amunt, a partir de considerar les necessitats reals i les percepcions de la ciutadania. Perquè Europa ha de posar la ciutadania al cor dels centres de decisió, afavorint-ne la participació regional, des del principi de proporcionalitat i subsidiarietat, la descentralització». Si cal guanyar eficàcia i legitimitat social, efectivament caldrà millorar la comunicació ascendente i pensar globalment, però actuar localment.

De manera que la declaració CALRE d'Oviedo reclamaria més Europa, just en els actes de celebració del 60è aniversari dels tractats de Roma, més diàleg i participació en la presa de decisions, més proximitat amb la ciutadania, la qual cosa exigeix alguna cosa més que una participació indirecta. Per això caldrà acostar i obrir les institucions europees per a restablir la confiança ciutadana.

El año 2017 se celebraría en Asturias el XX aniversario de la Conferencia de Asambleas Legislativas Regionales de Europa (CALRE), la institución que engloba 75 parlamentos regionales con competencias legislativas. La cumbre parlamentaria sería una oportunidad para reflexionar sobre el papel de las regiones para mejorar la Unión Europea, sometida actualmente a revisión, dada la amenaza creciente del euroescepticismo y la xenofobia.

El presidente de Les Corts, Enric Morera, entonces máximo representante de la Conferencia de Presidencias de Parlamentos Autonómicos (Coprepa), destacaría el interés de definir la Unión para conectar la ciudadanía y sus representantes directos, los poderes locales, con los centros europeos de decisión. Más que de la perspectiva top-down o de arriba abajo (de Bruselas a los pueblos), las decisiones deberían fluir más desde la realidad social y territorial hacia arriba. Del top-down al bottom-up. «Estamos en un mundo global, pero las políticas deben ser más de abajo arriba, a partir de considerar las necesidades reales y las percepciones de la ciudadanía. Porque Europa debe poner a la ciudadanía en el corazón de los centros de decisión, favoreciendo la participación regional, desde el principio de proporcionalidad y subsidiariedad, la descentralización». Si es preciso ganar eficacia y legitimidad social, efectivamente habrá que mejorar la comunicación ascendente y pensar globalmente, pero actuar localmente.

De manera que la declaración CALRE de Oviedo reclamaría más Europa, justo en los actos de celebración del 60.º aniversario de los tratados de Roma, más diálogo y participación en la toma de decisiones, más proximidad con la ciudadanía, lo cual exige algo más que una participación indirecta. Por eso habrá que acercar y abrir las instituciones europeas para restablecer la confianza ciudadana.

In 2017, the 20th anniversary of CALRE (Conference of European Regional Legislative Assemblies) was held in Asturias; the institution encompasses 75 regional parliaments with legislative powers. The parliamentary summit was an opportunity to reflect on the role regions have in order to improve the EU, which is now under review due to the growing threat of Euroscepticism and xenophobia.

The president of the Corts, Enric Morera, then the highest representative of the Conferència de Presidències de Parlaments Autònòmics (COPREPA), emphasised the interest in redefining the Union to connect citizens, their direct representatives and local authorities with the European decision-making centres. Rather than a top-down perspective (from Brussels to the people), decisions should instead flow bottom-up, from the social and territorial reality all the way up. "We are in a global world, but policies must be made bottom-up based on the real needs and perceptions of citizens. Europe must put citizens at the core of decision-making centres and favour their regional participation on the principle of proportionality and subsidiarity, and decentralisation". If we are to gain efficiency and social legitimacy, it is necessary to improve bottom-up communication and think globally but act locally.

At the celebration of the 60th anniversary of the Treaty of Rome, more dialogue and participation in the decision-making process is called for on behalf of CALRE in Oviedo, as well as a closer relationship with citizens, which involves more than just indirect participation. That is the reason why European institutions need to be brought closer and opened up to restore public confidence.

3. El Comitè Europeu de les Regions

**El Comité Europeo
de las Regiones**

**The European Committee
of the Regions**

Rethinking Europe, from the grassroots up, to strengthen the Union. Image of the seat of the European Committee of the Regions in Brussels, the European assembly of regional and local authorities.

16

«Les decisions europees s'han d'adoptar i executar en el nivell més adequat i més pròxim a la ciutadania que siga possible», proclama un any més tard el dictamen del Comitè Europeu de Regions (CDR), amb el títol «Reflexionar sobre Europa: la veu dels poders regionals i locals per restaurar la confiança en la Unió Europea». Aquest dictamen (CDR 1230/2018) és la resposta formal a la consulta feta pel president del Consell d'Europa, Donald Tusk (novembre 2016), en la que sol·licitava la visió de les regions sobre el futur d'Europa. En congruència amb la missió del CDR i dels principis de subsidiarietat i de proporcionalitat, el dictamen defensat pel president Lambertz adverteix que la ciutadania desitja un projecte europeu bastit «des de la solidaritat, la cohesió i també la proximitat». Una Europa millor, més inclusiva i més forta. «Construir la Unió Europea des de la base».

«Las decisiones europeas se deben adoptar y ejecutar en el nivel más adecuado y más próximo a la ciudadanía que sea posible», proclama un año más tarde el dictamen del Comité Europeo de Regiones (CDR), con el título «Reflexionar sobre Europa: la voz de los poderes regionales y locales por restaurar la confianza en la Unión Europea». Este dictamen (CDR 1230/2018) es la respuesta formal a la consulta hecha por el presidente del Consejo de Europa, Donald Tusk (noviembre 2016), en la que solicitaba la visión de las regiones sobre el futuro de Europa. En congruencia con la misión del CDR y de los principios de subsidiariedad y de proporcionalidad, el dictamen defendido por el presidente Lambertz advierte que la ciudadanía desea un proyecto europeo edificado «desde la solidaridad, la cohesión y también la proximidad». Una Europa mejor, más inclusiva y más fuerte. «Construir la Unión Europea desde la base».

El text del CDR ha estat una fase més d'un llarg procés de reflexió iniciat l'any 2016 (*«Reflecting on Europe»*) per impuls del seu president, Karl-Heinz Lambertz. En els actes o diàlegs per a escoltar la pluralitat de visions (*«Have your say on Europe»*) han participat més de 30.000 persones, en 114 ciutats de 25 estats membres. El resultat, la decisió del CDR aprovada el 9 d'octubre de 2018, es proposa avançar en tres eixos bàsicament: més descentralització en les decisions de la Unió Europea; més participació de la ciutadania per a reforçar-ne la legitimitat democràtica i l'ampliació dels drets de la ciutadania europea.

El texto del CDR ha sido una fase más de un largo proceso de reflexión iniciado el año 2016 (*«Reflecting on Europe»*) por impulso de su presidente, Karl-Heinz Lambertz. En los actos o diálogos para escuchar la pluralidad de visiones (*«Have your say on Europe»*) han participado más de 30.000 personas, en 114 ciudades de 25 estados miembros. El resultado, la decisión del CDR aprobada el 9 de octubre de 2018, se propone avanzar en tres ejes básicamente: más descentralización en las decisiones de la Unión Europea; más participación de la ciudadanía para reforzar la legitimidad democrática y la ampliación de los derechos de la ciudadanía europea.

“European decisions must be made and executed at the most appropriate level and as close to the people as possible”, claims the pronouncement made by the CoR a year later with the title “Reflecting on Europe: the voice of regional and local authorities to rebuild trust in the European Union”. This pronouncement (CoR 1230/2018) is the formal response to the enquiry made by the President of the European Council, Donald Tusk (November 2016), in which he asked regions to put forward their views on the future of Europe. In line with the CoR's mission and principles of subsidiarity and proportionality, the pronouncement supported by President Lambertz warns that citizens want a European project built from solidarity, cohesion and closeness. A better, stronger and more inclusive Europe. “Building the EU from the ground up”.

The text by the CoR has been another stage of a long process of reflection that began in 2016 (*Reflecting on Europe*) and driven by its president, Karl-Heinz Lambertz. In the acts or dialogues that took place in order to hear the diversity of opinions (*Have your say on Europe*), more than 30,000 people have participated in 114 cities in a total of 25 member states. The result, drawn by the CoR and approved on the 9th October 2018, aims to go forward on three main core ideas: more decentralisation in EU decisions; more participation on behalf of citizens to strengthen democratic legitimacy and expand the rights of European citizens.

Per millorar l'eficàcia i l'eficiència de la Unió, el dictamen del CDR adverteix que l'acció més adient de la Unió Europea hauria de ser realitzada en el nivell correcte, per això exigeix una responsabilitat compartida en la presa de decisions, vinculant els principis de governança multinivell i el de subsidiarietat, cabdals en una Unió Europea veritablement democràtica. Considera essencial combatre tota tendència a la centralització i una millor distribució de competències, fonaments de la bona governança.

Pel que fa a la proximitat, a facilitar la participació ciutadana en les polítiques europees, es proposa renovar la democràcia europea a través de les regions, afavorir la comunicació (permanent, ascendent i descendente), vital en els sistemes polítics, considerant els principis de progrés social i la igualtat d'oportunitats, de manera que l'ocupació i els drets socials no siguin considerats assumptes menors en la macroeconomia.

L'eix tercer del dictamen del CDR tracta de construir la Unió des de la base, afrontant els reptes socials i globals a escala local, garantint drets i béns i serveis públics essencials, sense cap discriminació, considerats claus del model social europeu; ampliant els serveis i drets públics, com ara l'habitatge social, la renda mínima d'inserció, les infraestructures digitals o la recepció dels refugiats, garantint drets socials bàsics com l'accés a la salut, als serveis educatius i culturals. En particular, la

Por mejorar la eficacia y la eficiencia de la Unión, el dictamen del CDR advierte que la acción más conveniente de la Unión Europea debería ser realizada en el nivel correcto, por eso exige una responsabilidad compartida en la toma de decisiones, vinculando los principios de gobernanza multinivel y el de subsidiariedad, capitales en una Unión Europea verdaderamente democrática. Considera esencial combatir toda tendencia a la centralización y una mejor distribución de competencias, fundamentos de la buena gobernanza.

Por lo que respecta a la proximidad, a facilitar la participación ciudadana en las políticas europeas, se propone renovar la democracia europea a través de las regiones, favorecer la comunicación (permanente, ascendente y descendente), vital en los sistemas políticos, considerando los principios de progreso social y la igualdad de oportunidades, de manera que el empleo y los derechos sociales no sean considerados asuntos menores en la macroeconomía.

El eje tercero del dictamen del CDR trata de construir la Unión desde la base, afrontando los retos sociales y globales a escala local, garantizando derechos y bienes y servicios públicos esenciales, sin ninguna discriminación, considerados claves del modelo social europeo; ampliando los servicios y derechos públicos, como la vivienda social, la renta mínima de inserción, las infraestructuras digitales o la recepción de los refugiados, garantizando derechos sociales básicos como el acceso a la salud,

In order to improve the effectiveness and efficiency of the Union, the CoR's decision claims that the most appropriate actions of the EU should be taken at the right level, that is why it requires shared responsibility in terms of making decisions by linking the principles of multilevel governance and subsidiarity, which are key to a European Union that is truly democratic. It is essential to fight against any tendency towards centralisation and to effectively distribute competencies, which are the foundations of good governance.

In regard to closeness and in order to facilitate public participation in European policies, it is proposed to renew European democracy through regions and promote communication (permanent, bottom-up and top-down), all vital in any political system, by considering the principles of social progress and equal opportunities so that employment and social rights are not considered minor issues in macroeconomics.

17

The third main point in the CoR opinion document tries to build the Union from the base, facing social and global challenges at a local level, ensuring essential rights, goods and public services without any discrimination, all aspects considered key to the European social model; expanding public rights and services, such as social housing, minimum insertion income, digital infrastructure or admission of refugees, while ensuring basic social rights such as access to healthcare and educational and

recuperació del projecte europeu passa per protegir el patrimoni cultural comú i pel reconeixement de la diversitat cultural, que «constitueix una característica distintiva i un molt valuós actiu d'Europa, la qual cosa pot contribuir a reforçar la identitat d'una regió i la d'Europa en el seu conjunt: unitat en la diversitat». En aquest sentit es destacarà que la Unió Europea deu impulsar i prestigiar la diversitat lingüística i cultural que acull, fomentar-ne el coneixement, promoure la innovació i la cooperació interregional en els àmbits culturals, així com impulsar nous models de negoci entre les indústries culturals i creatives.

a los servicios educativos y culturales. En particular, la recuperación del proyecto europeo pasa por proteger el patrimonio cultural común y por el reconocimiento de la diversidad cultural, que «constituye una característica distintiva y un muy valioso activo de Europa, lo cual puede contribuir a reforzar la identidad de una región y la de Europa en su conjunto: unidad en la diversidad». En este sentido se destacarà que la Unión Europea debe impulsar y prestigiar la diversidad lingüística y cultural que acoge, fomentar el conocimiento, promover la innovación y la cooperación interregional en los ámbitos culturales, así como impulsar nuevos modelos de negocio entre las industrias culturales y creativas.

cultural services. More specifically, the recovery of the European project is to protect the common cultural heritage and the acknowledgement of cultural diversity, which "makes up a distinctive feature and a very valuable asset in Europe, meaning that it can help reinforce the identity of a region and that of Europe as a whole: Unity in diversity". In this sense, it will be emphasised that the EU must encourage and honour the cultural and linguistic diversity it possesses, foster knowledge, innovation and cooperation between regions on a cultural level, as well as promoting new business models amongst cultural and creative industries.

Corts Valencianes embraces the Alliance for Cohesion, Brussels, October 10, 2018.

4. La conferència dels parlaments regionals, CALRE 2018

**La conferencia de los parlamentos
regionales, CALRE 2018**

**The conference of regional parliaments,
CALRE 2018**

19

The Conference of European Regional Legislative Assemblies (CALRE) demands that economic, social, territorial and cultural cohesion, together with peace and democracy, become the central pillars of the European project.

Durant l'any 2018 els parlaments i assemblees legislatives integrats en la CALRE també han participat d'aquest procés de reflexió, respondent a l'empenta del CDR, i li han donat suport, considerant l'actual situació institucional de la Unió Europea per al futur del projecte europeu, així com per a la integració i participació de les seues regions.

La conferència plenària reunida en la Regió Autònoma de les Acores el 21 de novembre, ha afermat la vigència del projecte europeu i dels seus principis fonamentals, com la pau i la democràcia, insistint en la centralitat de la cohesió econòmica, social, territorial i cultural. Hi coincideix amb el CDR, especialment quan exigeix la continuïtat de la política i dels fons de cohesió en l'Estratègia 2020, donant suport a la iniciativa «#Aliança per la cohesió» que han suscrit centenars de governs i assemblees regionals, entre les quals les Corts Valencianes. Les retallades en la política de cohesió dinamitarien la visió més ambiciosa i de futur per a la Unió, especialment en qüestió de cohesió i progrés social. Per això, renovar la confiança en el projecte europeu no casaria bé amb retallar ni amb recentralitzar els fons de la Unió Europea, especialment el Fons Social Europeu, els FEDER i la PAC, sinó en tot el contrari.

La Declaració de les Acores reitera la necessitat de situar la ciutadania en el cor de les polítiques europees, on destaca el paper dels parlaments regionals. I considera cabdal el suport efectiu de les institucions de la Unió Europea a les estratègies macroregionals de la Unió, a fi d'enfortir les vies de cooperació i comprensió mútua entre els Estats membres i la ciutadania dels distints pobles d'Europa.

Durante el año 2018 los parlamentos y asambleas legislativas integrados en la CALRE también han participado de este proceso de reflexión, respondiendo al empujón del CDR, y le han dado apoyo, considerando la actual situación institucional de la Unión Europea para el futuro del proyecto europeo, así como para la integración y participación de sus regiones.

La conferencia plenaria reunida en la Región Autónoma de las Azores el 21 de noviembre, ha afirmado la vigencia del proyecto europeo y de sus principios fundamentales, como la paz y la democracia, insistiendo en la centralidad de la cohesión económica, social, territorial y cultural. Coincide en ello con el CDR, especialmente cuando exige la continuidad de la política y de los fondos de cohesión en la Estrategia 2020, dando apoyo a la iniciativa «#Alianza por la cohesión» que han suscrito cientos de gobiernos y assembleas regionales, las Corts Valencianas entre ellas. Los recortes en la política de cohesión dinamitarían la visión más ambiciosa y de futuro para la Unión, especialmente en cuestión de cohesión y progreso social. Por ello, renovar la confianza en el proyecto europeo no casaría bien con recortar ni con recentralizar los fondos de la Unión Europea, especialmente el Fondo Social Europeo, los FEDER y la PAC, sino en todo lo contrario.

La Declaración de las Azores reitera la necesidad de situar la ciudadanía en el corazón de las políticas europeas, donde destaca el papel de los parlamentos regionales. Y considera capital el apoyo efectivo de las instituciones de la Unión Europea a las estrategias macroregionales de la Unión, con el fin de fortalecer las vías de cooperación y comprensión mutua entre los Estados miembros y la ciudadanía de los distintos pueblos de Europa.

Throughout 2018, parliaments and legislative assemblies included in CALRE have also participated in this process of reflection, responding to the push by the CoR. They have offered their support and have considered the current situation of EU institutions for the future of the European project, as well as for the integration and participation of its regions.

The plenary meeting that took place in the Autonomous Region of the Azores on November 21 confirmed the validity of the European project and its fundamental principles such as peace and democracy, and highlighted the crucial importance of economic, social, territorial and cultural union. It agrees with the CoR especially when demanding the continuity of cohesion policy and funds in the 2020 strategy, supporting the initiative #Aliança per la Cohesió (alliance for cohesion) signed by hundreds of regional governments and assemblies, among which are the Corts Valencianes. Cuts in cohesion policies destroyed the most ambitious future views for the EU, especially in terms of union and social progress. For this reason, regaining confidence in the European project did not fit well with cutting or recentralising EU funds, especially the European Social Fund, the ERDF (European Regional Development Fund) and the CAP (Common Agricultural Policy).

The Azores Declaration capitalises on the need to place citizens at the heart of European policies and emphasises the role of regional parliaments. It states as essential the effective support of EU institutions to EU macro-regional strategies with the intention to strengthen cooperation and mutual understanding between member states and the different Peoples of Europe.

Finalment, és remarcable la importància que també li atorga la conferència dels parlaments regionals al patrimoni cultural europeu, «celebrat de forma més intensa aquest any, i a la seua diversitat, que uneix, enriqueix i identifica Europa, incloent-hi la diversitat lingüística, fonamental per a l'enfortiment de la cultura europea comuna, prevista en l'article 22 de la Carta dels drets fonamentals de la Unió i contemplada de igual forma en la Carta europea de les llengües regionals i minoritàries».

El document aprovat en les illes Açores posa en valor el que som: una Europa culturalment diversa i rica, que es farà més forta com més respecte la realitat, la pluralitat, com més coneix i respecte les identitats culturals dels seus pobles.

Finalmente, es remarcable la importancia que también le otorga la conferencia de los parlamentos regionales al patrimonio cultural europeo, «celebrado de forma más intensa este año, y a su diversidad, que une, enriquece e identifica Europa, incluyendo la diversidad lingüística, fundamental para el fortalecimiento de la cultura europea común, prevista en el artículo 22 de la Carta de los derechos fundamentales de la Unión y contemplada de igual forma en la Carta europea de las lenguas regionales y minoritarias».

El documento aprobado en las islas Azores pone en valor lo que somos: una Europa culturalmente diversa y rica, que se hará más fuerte cuanto más respete la realidad, la pluralidad, cuanto más conozca y respete las identidades culturales de sus pueblos.

Finally, it is remarkable the importance that the Conference of regional parliaments places on European cultural heritage, "held in a more intense manner this year, and its diversity which unites, enriches and characterises Europe, including linguistic diversity, key to strengthening the common European culture, provided for in Article 22 of the Charter of Fundamental Rights of the EU, regarded in the same saw as in the European Charter for Regional or Minority Languages.

The document, which was approved in the Azores, defines how we are: a culturally diverse and rich Europe that will continue to strengthen the more it accepts its reality and variety, and the better it knows and respects the cultural identities of its peoples.

The President of the Parliament of Autonomous Region of the Azores Islands, Ana Luís, was the president of CALRE until January 2019.

La protecció del patrimoni cultural i lingüístic és un dels principis fundacionals de la Unió Europea, cosa que s'ha considerat que cal remarcar en el 2018 amb la declaració de l'Any Europeu del Patrimoni Cultural (*European Year of Cultural Heritage*).

Les institucions europees no sempre atenen de manera equitativa els drets lingüístics de la ciutadania en els diversos pobles d'Europa, tot i reconèixer el valor de la diversitat i de l'interès per protegir el patrimoni cultural, material i immaterial comú. Les llengües són l'expressió més directa de la cultura i són part integral de la identitat europea, ja que defineixen les identitats personals, alhora que conformen el llegat patrimonial comú.

Al voltant de 55 milions d'europeus usen una llengua regional considerada minoritària (RML). Són 44 idiomes amb una presència i una realitat molt diversa. Algunes RML tenen més usuaris que alguna de les llengües oficials de la Unió Europea; altres estan reconegudes en les administracions públiques com a llengua oficial, nominalment, mentre que altres s'acosten cap a l'extinció.

A Europa cap ciutadà no hauria de sentir-se discriminat per ser usuari d'una llengua RML. En les pràctiques institucionals de la Unió Europea les llengües regionals minoritzades comparteixen una àmplia gamma de problemes, que van des de la falta de reconeixement de drets lingüístics, la manca de disposicions educatives, de respecte i atenció en l'administració pública a l'absència real de mitjans públics de comunicació social. Això no obstant, els drets lingüístics formen part integrant dels drets humans més fonamentals, atès que entre els drets humans hi ha el principi bàsic de la no-discriminació.

La protección del patrimonio cultural y lingüístico es uno de los principios fundamentales de la Unión Europea, lo cual se ha considerado señalar en el 2018 con la declaración del Año Europeo del Patrimonio Cultural (*European Year of Cultural Heritage*).

Las instituciones europeas no siempre atienden de manera equitativa los derechos lingüísticos de la ciudadanía en los diversos pueblos de Europa, a pesar de reconocer el valor de la diversidad y del interés por proteger el patrimonio cultural, material e inmaterial común. Las lenguas son la expresión más directa de la cultura y son parte integral de la identidad europea, ya que definen las identidades personales, al mismo tiempo que conforman el legado patrimonial común.

Alrededor de 55 millones de europeos usan una lengua regional considerada minoritaria (RML). Son 44 idiomas con una presencia y una realidad muy diversa. Algunas RML tienen más usuarios que alguna de las lenguas oficiales de la Unión Europea; otras están reconocidas en las administraciones públicas como lengua oficial, nominalmente, mientras que otras se acercan a la extinción.

En Europa ningún ciudadano debería sentirse discriminado por ser usuario de una lengua RML. En las prácticas institucionales de la Unión Europea las lenguas regionales minorizadas comparten una amplia gama de problemas, que van desde la falta de reconocimiento de derechos lingüísticos, la falta de disposiciones educativas, de respeto y atención en la administración pública a la ausencia real de medios públicos de comunicación social. Sin embargo, los derechos lingüísticos forman parte integrante de los derechos humanos más fundamentales, dado que entre los derechos humanos se halla el principio básico de la no discriminación.

The protection of the cultural and linguistic heritage is one of the founding principles of the EU, which has been considered a remarkable feature in 2018 with the announcement of the European Year of Cultural Heritage.

European institutions do not always care for linguistic rights of the various peoples of Europe the same way, despite the fact they acknowledge the value of diversity and the interest in protecting the cultural, material and immaterial heritage. Languages are the most direct manifestation of culture and are an integral part of European identity, as they define personal identities and at the same time, they make up the shared heritage and legacy.

55 million Europeans use a regional language considered minority languages (RML). There are 44 languages with a very diverse presence and reality. Some RMLs are spoken by more people than any of the official languages of the EU; others are recognised in public administrations as official languages, whereas some others are on the verge of extinction.

In Europe, no citizen should feel discriminated against for being a user of an RML. In EU institutional practices, regional minoritized languages share a wide range of problems, ranging from a lack of recognition in terms of linguistic rights, the lack of educational regulation, no respect or attention in the public administration or the actual absence of public media or social communication. However, linguistic rights are an integral part of the most fundamental human rights, since the principle of non-discrimination is in between those rights.

6. El Grup de Treball CALRE per la Diversitat Cultural i Lingüística (CALRE_WG_CLD)

**El Grupo de Trabajo CALRE
sobre la Diversidad Cultural
y Lingüística (CALRE_WG_CLD)**

**CALRE Work Group for the Cultural
and Linguistic Diversity**

25

The CALRE Working Group exchanges experiences and visions; the defence of cultural heritage and respect for cultural diversity; it entails cooperation to continue building without exclusion.

El Grup de Treball sobre la Diversitat Lingüística i Cultural creat per l'assemblea plenària de la CALRE reunida a Sevilla l'any 2017, és un fòrum obert dels parlaments regionals europeus per a afavorir el debat i l'intercanvi de pràctiques i propostes en favor del patrimoni comú, la diversitat cultural i lingüística, una característica distintiva de la Unió Europea.

L'assemblea de la CALRE constitueix aquest grup de treball per a contribuir a repensar el projecte europeu des de baix, amb una dimensió estratègica com és la cultura, aportant al procés de reflexió general el valor d'una variable clau, més emocional i subjectiva, com és la identitat, de notable interès en l'objectiu d'afavorir processos d'integració, de construcció social.

Igualment, s'acordà que el president de les Corts, Enric Morera, coordinara el grup de treball i, en conseqüència, passaria a ser membre del Comitè Permanent de la CALRE.

Els objectius del CALRE_WG_CLD seran, tal com s'ha exposat, l'intercanvi de pràctiques i, sobretot, consensuar recomanacions en favor del respecte i la protecció del patrimoni cultural, del reconeixement de la diversitat cultural i lingüística en les institucions de la Unió Europea. Fomentar i preservar el patrimoni comú comporta recomanar objectius i accions a les assemblees i als governs regionals amb competències legislatives, en favor del respecte, el reconeixement i la protecció des les expressions culturals pròpies. Coneixement, cooperació i acció per a la sostenibilitat de les cultures europees, especialment de les minoritàries o minoritzades.

Actualment formen part del CALRE_WG_CLD les assemblees legislatives d'Andalusia, Illes Canàries, Galícia, Illes Balears, Euskadi, Catalunya, Navarra; Flandes, Valònia, Comunitat Germanòfona de Bèlgica; Gal·les, Açores, Molise, Llombardia, Vèneto, Pulla i les Corts Valencianes.

El Grupo de Trabajo sobre la Diversidad Lingüística y Cultural creado por la asamblea plenaria de la CALRE reunida en Sevilla el año 2017, es un foro abierto de los parlamentos regionales europeos para favorecer el debate y el intercambio de prácticas y propuestas en favor del patrimonio común, la diversidad cultural y lingüística, una característica distintiva de la Unión Europea. La asamblea de la CALRE constituye este grupo de trabajo para contribuir a repensar el proyecto europeo desde abajo, con una dimensión estratégica como es la cultura, aportando al proceso de reflexión general el valor de una variable clave, más emocional y subjetiva, como es la identidad, de notable interés en el objetivo de favorecer procesos de integración, de construcción social. Igualmente, se acordó que el presidente de Les Corts, Enric Morera, coordinara el grupo de trabajo y, en consecuencia, pasaría a ser miembro del Comité Permanente de la CALRE.

Los objetivos del CALRE_WG_CLD serán, tal como se ha expuesto, el intercambio de prácticas y, sobre todo, consensuar recomendaciones en favor del respeto y la protección del patrimonio cultural, del reconocimiento de la diversidad cultural y lingüística en las instituciones de la Unión Europea. Fomentar y preservar el patrimonio común comporta recomendar objetivos y acciones en las assembleas y en los gobiernos regionales con competencias legislativas, en favor del respeto, el reconocimiento y la protección desde las expresiones culturales propias. Conocimiento, cooperación y acción para la sostenibilidad de las culturas europeas, especialmente de las minoritarias o minorizadas.

Actualmente forman parte del CALRE_WG_CLD las assembleas legislativas de Andalucía, Islas Canarias, Galicia, Islas Baleares, Euskadi, Cataluña, Navarra; Flandes, Valonia, Comunidad Germanófona de Bélgica; Gales, Azores, Molise, Lombardía, Véneto, Apulia y las Corts Valencianas.

The work group on Linguistic and Cultural Diversity created by the CALRE plenary meeting in Seville in 2017 is an open forum of the European regional parliaments with the intention to promote the discussion and the exchange of practices and proposals in favour of common heritage and linguistic and cultural diversity, a distinctive feature of the EU. The CALRE assembly has established this work group as a way to help rethink the European project from the bottom, with a strategic dimension such as culture and contributing to the process of general reflection with a more emotional and subjective variable: identity. This is of great interest in promoting processes of integration and social construction. Likewise, it was agreed that the President of the Corts, Enric Morera, would coordinate the work group and consequently become a member of the CALRE Standing Committee.

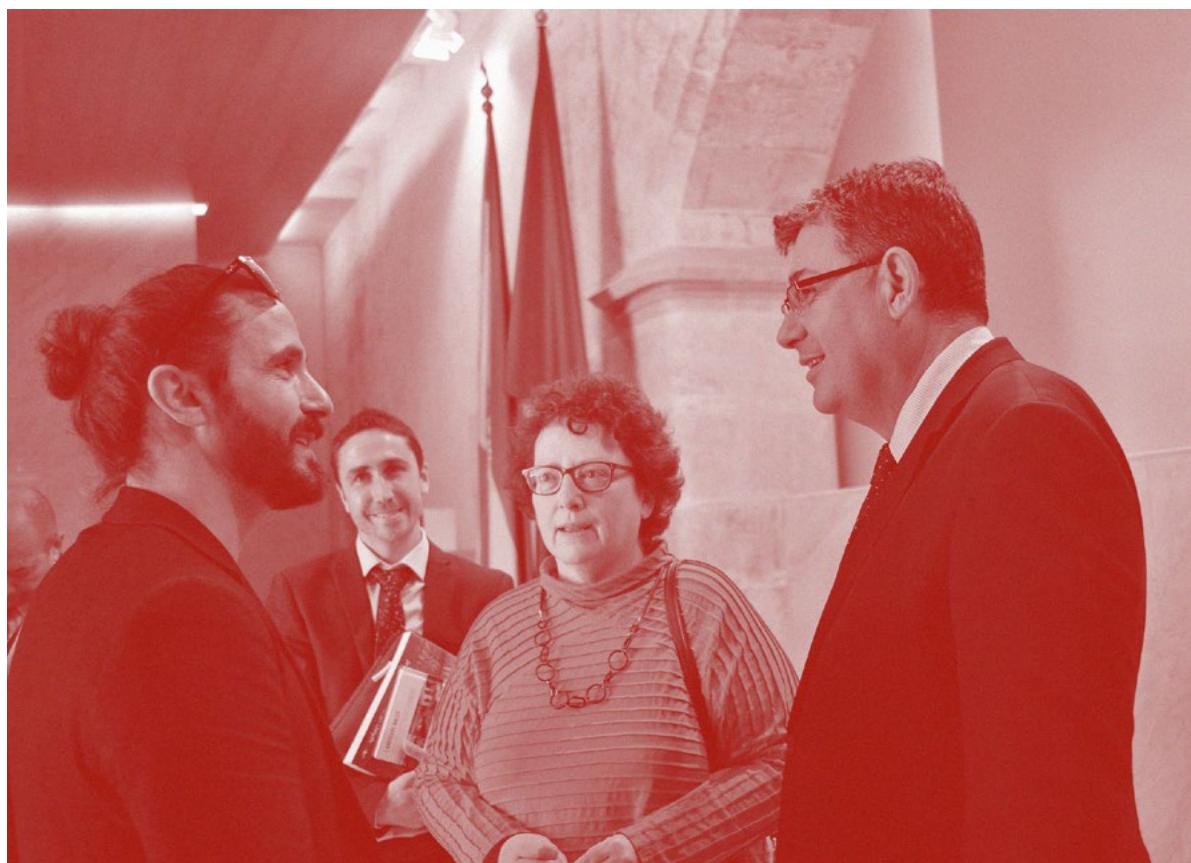
As explained above, CALRE work group for the cultural and linguistic diversity aims to exchange practices and, most importantly, to agree on recommendations that advocate respect and protection of cultural heritage and acknowledge the cultural and linguistic diversity in EU institutions. Fostering and preserving the common heritage involves recommending objectives and actions to assemblies and regional governments with legislative powers in favour of respect, recognition and protection from their own cultural expressions. There needs to be awareness, cooperation and action for the sustainability of European cultures, especially the minority ones or those minoritized.

Legislative assemblies that are currently part of CALRE work group for the cultural and linguistic diversity are those from Andalusia, the Canary Islands, Galicia, the Balearic Islands, Euskadi, Catalonia and Navarre; Flanders, Wallonia, Deutschsprachigen Gemeinschaft Belgium; Wales, Azores, Molise, Lombardy, Veneto, Puglia and Corts Valencianas.

7. El seminari del WG_CLD a València

**El seminario del WG_CLD
en València**

**Work Group for the Cultural
and Linguistic Diversity:
seminar in Valencia**

27

The respective presidents of the Parliament of Wales and of the Parliament of the Balearic Islands, Elin Jones and Baltasar Picornell, together with President Morera, participate in the diagnostic seminar that took place in the city of Valencia. May 2017.

La primera activitat realitzada pel grup de treball CALRE seria un seminari d'experts, realitzat a València els dies 3 i 4 de maig, per tal de compartir un diagnòstic de la situació i consensuar propostes i recomanacions, comptant amb la cooperació de les organitzacions especialitzades de la societat civil, com l'NPLD (Network to Promote Linguistic Diversity) i ELEN (European Language Equality Network).

Els participants en aquest seminari procediren de centres universitaris i governs regionals d'Escòcia, Navarra, Frisia, Balears, Galícia i Catalunya, junt amb les presidències del parlament de Gal·les, de les Illes Balears i del País Valencià.

El motiu del seminari fou l'intercanvi d'experiències útils i de propostes, tot per a enllestar un document de treball de la Conferència d'Assemblees Legislatives (CALRE) que s'havia de presentar davant la conferència plenària del mes de novembre. Abans, però, s'hauria de presentar a la consideració del grup de treball, en una sessió extraordinària convocada per al mes de setembre a Brussel·les.

La iniciativa parteix, tal com es recorda, d'una proposta inicial del president del Comitè de les Regions, Karl-Heinz Lambertz, que invitava a participar en la reflexió sobre com millorar la Unió Europea des de la diversitat cultural i lingüística, que és un dels valors immaterials de la Unió fins ara poc considerat, tot i la seua importància en la construcció d'identitats col·lectives. Tal com reconeix el coordinador del WG_CLD, president de les Corts, «les aportacions dels experts europeus contribueixen des d'un vessant cultural intangible però clau per a enllestar una Europa més inclusiva, la

La primera actividad realizada por el grupo de trabajo CALRE sería un seminario de expertos, realizado en València los días 3 y 4 de mayo, para compartir un diagnóstico de la situación y consensuar propuestas y recomendaciones, contando con la cooperación de las organizaciones especializadas de la sociedad civil, como el NPLD (Network to Promote Linguistic Diversity) y ELEN (European Language Equality Network).

Los participantes en este seminario procedieron de centros universitarios y gobiernos regionales de Escocia, Navarra, Frisia, Baleares, Galicia y Cataluña, junto a las presidencias del parlamento de Gales, de las Islas Baleares y del País Valenciano.

El motivo del seminario fue el intercambio de experiencias útiles y de propuestas, todo para dejar acabado un documento de trabajo de la Conferencia de Asambleas Legislativas (CALRE) que se debía presentar ante la conferencia plenaria del mes de noviembre. Antes, sin embargo, se debería presentar a la consideración del grupo de trabajo, en una sesión extraordinaria convocada para el mes de septiembre a Bruselas.

La iniciativa parte, tal como se recuerda, de una propuesta inicial del presidente del Comité de las Regiones, Karl-Heinz Lambertz, que invitaba a participar en la reflexión sobre cómo mejorar la Unión Europea desde la diversidad cultural y lingüística, que es uno de los valores inmateriales de la Unión hasta ahora poco considerado, pese a su importancia en la construcción de identidades colectivas. Tal como reconoce el coordinador del WG_CLD, presidente de Les Corts, «las aportaciones de los expertos europeos contribuyen desde una vertiente cultural intangible pero clave para concluir una Europa más inclusiva, la Unión que queremos; para sentirnos partícipes de este

The first activity carried out by the CALRE work group was a seminar of experts held in Valencia on 3rd - 4th May in order to discuss the diagnosis of the situation and reach consensus proposals and recommendations with the collaboration of the civil society specialised organisations, such as NPLD (Network to Promote Linguistic Diversity) and ELEN (European Language Equality Network).

Participants in this seminar came from university centres and regional governments of Scotland, Navarra, Friesland, the Balearic Islands, Galicia and Catalonia, along with the presidencies of the parliament of Wales, the Balearic Islands and the Region of Valencia (País Valencià).

The seminar took place as a way to exchange useful experiences and proposals in order to complete a working document of CALRE to be presented at the plenary conference in November. However, it was before then that it had to be presented for the consideration of the work group in an extraordinary session that was called for September in Brussels.

This initiative stems from a proposal made by the President of the European Committee of the Regions, Karl-Heinz Lambertz who called for reflection on how to improve the European Union from a cultural and linguistic diversity angle, one of the intangible values of the Union that has been somewhat disregarded so far, despite its importance in the construction of collective identities. As acknowledged by the coordinator of the work group for cultural and linguistic diversity and President of the Corts, "the contributions of European experts are made from a cultural and intangible yet key perspective to achieving a more inclusive Union we all long for; a

Unió que volem; per a sentir-nos partícips d'aquest projecte que ha de continuar avançant sense deixar cap persona ni cap poble al marge, per menudet que siga».

Les conclusions del seminari de la CALRE WG_CLD, que s'han resumit en dos decàlegs, parteixen de tres consideracions bàsiques:

1. La diversitat cultural és una característica distintiva de la Unió Europea, recollida en els seus principis fundacionals.

2. La Carta dels drets fonamentals de la Unió Europea garanteix els principis d'igualtat (art. 20) i de no discriminació per raons de llengua i cultura (art. 21) i el respecte a la diversitat cultural, religiosa i lingüística (art. 22).

3. La Unió Europea està compromesa en respectar la riquesa de la seua diversitat cultural i lingüística i en vetlar per la seua conservació i pel desenvolupament del patrimoni cultural europeu.

proyecto que debe continuar avanzando sin dejar a ninguna persona ni a ningún pueblo al margen, por pequeño que sea».

Las conclusiones del seminario de la CALRE WG_CLD, que se han resumido en dos decálogos, parten de tres consideraciones básicas:

1. La diversidad cultural es una característica distintiva de la Unión Europea, recogida en sus principios fundacionales.

2. La Carta de los derechos fundamentales de la Unión Europea garantiza los principios de igualdad (art. 20) y de no discriminación por razones de lengua y cultura (art. 21) y el respeto a la diversidad cultural, religiosa y lingüística (art. 22).

3. La Unión Europea está comprometida a respetar la riqueza de su diversidad cultural y lingüística y a velar por su conservación y por el desarrollo del patrimonio cultural europeo.

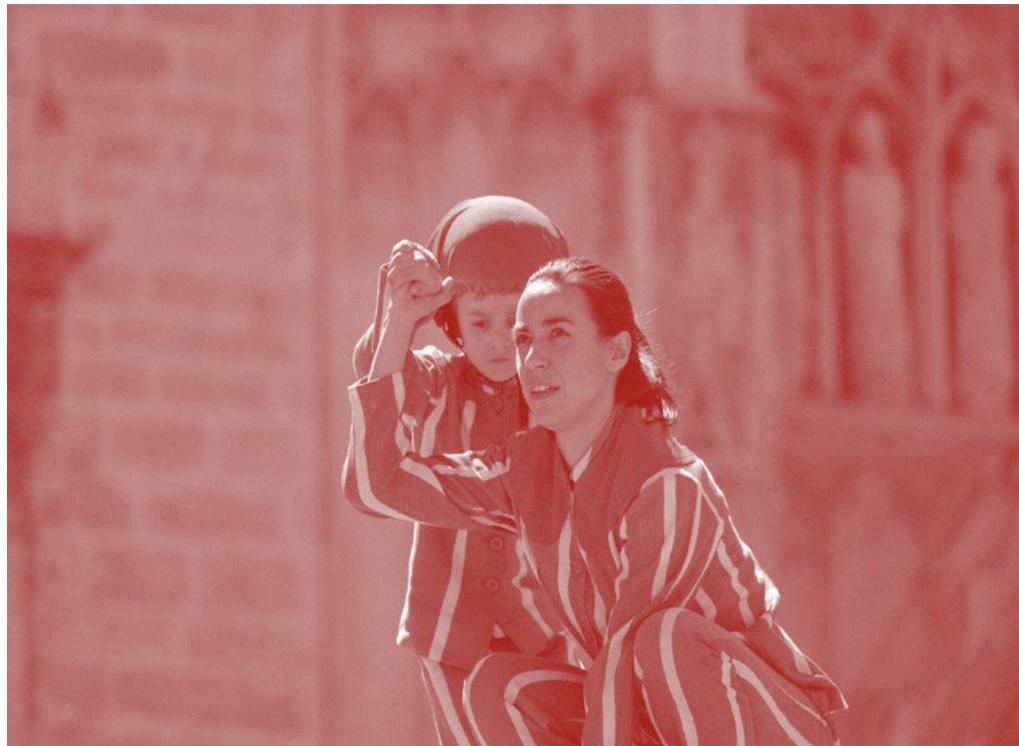
project where we all are involved that must keep going forward without leaving any communities behind, however small they may be".

The conclusions drawn at the CALRE seminar have been summarised in two sets of rules underpinned by three basic principles:

1. Cultural diversity is a distinctive feature of the European Union, outlined in its founding principles.

2. The Charter of Fundamental Rights of the European Union ensures the principles of equality (art. 20) and non-discrimination on the grounds of language and culture (art. 21), and respect for all cultural, religious and linguistic diversity.

3. The EU is committed to respecting its cultural and linguistic wealth and ensuring its conservation, as well as preserving the development of the European cultural heritage.

A 2016 performance of the festivity known as *festa d'Algemesí*, declared by UNESCO as intangible world heritage. It took place at Valencia's Plaça de la Mare de Déu in 2016

Protegir i promoure la diversitat cultural, per enfortir Europa

PONÈNCIA 1

8. Diversitat cultural i lingüística: Discursos en front de realitats **Grup de treball CALRE** **diversitat cultural** **i lingüística**

**Diversidad cultural y lingüística:
discursos frente a realidades Grupo
de trabajo calre diversidad cultural y lingüística**

**Cultural and linguistic diversity:
Discourses versus realities CALRE
work group cultural and linguistic diversity**

35

Discurs d'obertura

Dr. Vicent Climent-Ferrando

Investigador en cap. Consorci
d'Investigació Europeu MIME Mobilitat
i Inclusió en una Europa Multilingüe

Dr. Vicent Climent-Ferrando

Investigador Jefe. Consorcio
de Investigación Europeo MIME.
Movilidad e Inclusión en una
Europa Multilingüe

Dr. Vicent Climent-Ferrando

Senior Researcher. European Research
Consortium MIME. Mobility and Inclusion
in a Multilingual Europe

Photograph of the first speaker at
the Valencia seminar, Vicent Climent,
researcher at MIME (Mobility and
Inclusion in a Multilingual Europe).

«És més fàcil desintegrar un àtom que un prejudici». Aquesta frase s'atribueix a Albert Einstein i s'hi subratlla la importància de les narratives i els discursos per a transmetre una ideologia en particular. Analitzar els discursos i les narratives resulta essencial perquè tenen la capacitat de plasmar una visió concreta sobre un determinat tema. Els discursos i les narratives generats al llarg del temps creen el que anomenem marcs (cognitius), ço és, una manera particular de pensar i considerar un tema específic. Enmarcant donem forma i projectem una visió particular de la realitat. Tal com declara Lakoff, les persones pensem per mitjà de marcs. La veritat, per a ser acceptada, ha d'encaixar dins dels nostres marcs. Si els fets no encaixen en un marc concret, el marc roman i els fets s'esvaeixen; els fets s'ignoren i el marc continua funcionant.

36

En aquesta presentació es revisen les narratives i els discursos actuals entorn del concepte de diversitat cultural i lingüística, amb incidència en la Unió Europea (UE).

Quina és la situació actual? Quins són els marcs ara aplicables i, el que és més important, les ideologies que hi ha al darrere d'aquests discursos? Adscrivim tots nosaltres les mateixes idees a aquests conceptes?

«Es más fácil desintegrar un átomo que un prejuicio». Esta frase se atribuye a Albert Einstein, y en ella subraya la importancia de las narrativas y los discursos para transmitir una ideología en particular. Analizar los discursos y las narrativas resulta esencial, porque tienen la capacidad de plasmar una visión concreta sobre un determinado tema. Los discursos y las narrativas generados a lo largo del tiempo crean lo que denominamos marcos (cognitivos), esto es, una manera particular de pensar y considerar un tema específico. Enmarcando damos forma y proyectamos una visión particular de la realidad. Tal y como declara Lakoff, las personas pensamos mediante marcos. La verdad, para ser aceptada, debe encajar dentro de nuestros marcos. Si los hechos no encajan en un marco concreto, el marco permanece y los hechos se desvanecen; los hechos se ignoran y el marco continúa funcionando.

En esta presentación se revisan las actuales narrativas y discursos en torno al concepto de diversidad cultural y lingüística, haciendo hincapié en la Unión Europea (UE).

¿Cuál es la situación actual? ¿Cuáles son los marcos ahora aplicables y, lo que es más importante, las ideologías que subyacen a estos discursos? ¿Adscribimos todos nosotros las mismas ideas a estos conceptos?

"It is easier to break down an atom than a prejudice". This statement is attributed to Albert Einstein, in which he highlighted the importance of narratives and discourses to convey a particular ideology. Analysing discourses and narratives is highly important because they have the capacity to portray a specific vision of a particular subject. Discourses and narratives produced over time create what is called (cognitive) frames, that is, a particular way of thinking and considering a specific subject. It is by framing that we can shape and project a particular vision of reality. As stated by Lakoff, people think through frames. The truth, to be accepted, needs to fit into the frames of people. If the facts do not fit into a specific frame, the frame remains and the facts will bounce off; facts will be ignored and the frame will continue to work.

This presentation will analyse the current narratives and discourses around the concept of cultural and linguistic diversity, with particular emphasis on the European Union (EU).

What are the current state of affairs? What are the current frames and, most importantly, ideologies behind these discourses? Do we all assign the same ideas to this concepts?

Diversitat cultural i lingüística: què està en joc?

Diversitat cultural i lingüística s'han convertit en expressions de moda que s'utilitzen de múltiples formes amb significats molt variats. Per a alguns, la globalització i la comercialització de béns i serveis donen pas a l'homogeneïtzació, que exacerba els desequilibris existents entre cultures i podria condir a un «xoc de civilitzacions», terme encunyat pel polítòleg nord-americà Samuel Huntington. Nombrosos experts estableixen paral·lelismes entre la desaparició de la biodiversitat i la pèrdua de cultures i llengües a causa de la globalització, que origina desigualtats socioeconòmiques persistents. Altres consideren, no obstant això, que les diferències culturals i lingüístiques constitueixen l'arrel dels conflictes actuals al món i generen tensions lligades a la identitat, replegaments i reivindicacions, que poden convertir-se en potencials fonts de disputa.

El verdader desafiament, no sols per als assistents a aquest taller sinó per a la societat en conjunt, consisteix a adoptar una postura inclusiva i equitativa respecte a la diversitat cultural i lingüística, una visió que considere la diversitat com un actiu que puga resultar benefícios per a la comunitat internacional en general. Un marc que no estableix tipologies jeràrquiques entre cultures i llengües. Un marc que no estime algunes cultures i llengües com més importants i útils que altres, sinó que les pose a totes en peu d'igualtat.

Diversidad cultural y lingüística: ¿Qué está en juego?

Diversidad cultural y lingüística se han convertido en expresiones de moda que se utilizan de múltiples formas con significados muy variados. Para algunos, la globalización y la comercialización de bienes y servicios dan paso a la homogeneización, que exacerba los desequilibrios existentes entre culturas y podría conducir a un “choque de civilizaciones”, término acuñado por el político estadounidense Samuel Huntington. Numerosos expertos establecen paralelismos entre la desaparición de la biodiversidad y la pérdida de culturas y lenguas a causa de la globalización, que origina desigualdades socioeconómicas persistentes. Otros consideran, no obstante, que las diferencias culturales y lingüísticas constituyen la raíz de los conflictos actuales en el mundo, y generan tensiones ligadas a la identidad, repliegues y reivindicaciones, que pueden convertirse en potenciales fuentes de disputa.

El verdadero desafío no solo para los asistentes a este Taller sino para la sociedad en su conjunto estriba en adoptar una postura inclusiva e equitativa respecto a la diversidad cultural y lingüística, una visión que considere la diversidad como un activo que pueda resultar beneficioso para la comunidad internacional en general. Un marco que no establezca tipologías jerárquicas entre culturas y lenguas, un marco que no estime algunas culturas y lenguas como más importantes y útiles que otras, sino que las ponga a todas en pie de igualdad.

Cultural and Linguistic Diversity: What is at stake?

Cultural and linguistic diversity have become buzzwords that are used in many different ways and with many different meanings. For some, globalization and the marketing of goods and services are leading to homogenization, exacerbating existing imbalances between cultures and resulting in a possible ‘clash of civilizations’, a term coined by American political scientist Samuel Huntington. Many experts draw parallels between the disappearance of biodiversity and the loss of cultures and languages due to globalization, resulting in persistent socio-economic inequalities. Others consider, however, that cultural and linguistic differences are at the root of today’s conflicts around the world, giving rise to identity-linked tensions, withdrawals and claims, which can become potential sources of dispute.

The essential challenge not only for those present in this Workshop but to society as a whole is to adopt an inclusive, equitable vision of cultural and linguistic diversity; a vision that considers diversity as an asset that can be beneficial for the international community in general. A frame that does not make hierarchical typologies between cultures and languages, a frame that does not consider some cultures and languages as more important and useful than others but puts all of them on equal footing.

Sobre la diversitat cultural i lingüística

La definició del concepte de diversitat cultural és prou complexa perquè admet múltiples explicacions i interpretacions, segons com l'emarkem. Tal com assenyalà la UNESCO, hi ha consens a l'hora de considerar les cultures com a sistemes en contínua evolució a través de processos interns i en contacte amb l'entorn i amb altres cultures. Així doncs, podríem concluir que el que constitueix avui en dia la diversitat cultural està format per tot un ventall de llengües, idees, conviccions, sistemes de parentiu, costums, eines, obres d'art, rituals i altres expressions. Aquestes interpretacions engloben consideracions filosòfiques, socials, personals i polítiques, per anomenar-ne només algunes. La diversitat cultural i lingüística no és un concepte nou.

Acerca de la diversidad cultural y lingüística

La definición del concepto de diversidad cultural es bastante compleja, pues admite múltiples explicaciones e interpretaciones, dependiendo de cómo la enmarquemos. Como señala la UNESCO, existe consenso a la hora de considerar las culturas como sistemas en continua evolución a través de procesos internos y en contacto con el entorno y con otras culturas. Así pues, podríamos concluir que cuanto constituye hoy en día la diversidad cultural está formado por todo un abanico de lenguas, ideas, convicciones, sistemas de parentesco, costumbres, herramientas, obras de arte, rituales y demás expresiones. Estas interpretaciones engloban consideraciones filosóficas, sociales, personales y políticas, por nombrar solo algunas.

About cultural and linguistic diversity

The definition of the concept cultural diversity is highly complex as it admits many explanations and interpretations, depending on how we frame it. As indicated by UNESCO, a current consensus regards cultures as systems that continually evolve through internal processes and in contact with the environment and other cultures. We could therefore claim that what constitutes today's cultural diversity is made up of a whole array of languages, ideas, beliefs, kinship systems, customs, tools, artistic works, rituals and other expressions. These interpretations range from philosophical and social to personal or political considerations, to name only a few. Cultural and linguistic diversity is not new.

Photograph CALRE's Permanent Committee which met in Oviedo on the 20th anniversary of the entity that represents legislative assemblies of European regions. 2017.

La diversificació és un procés natural, un fenomen inherent a la humanitat, les seues circumstàncies i el seu entorn, igual que la biodiversitat. Els éssers humans hem evolucionat basant-nos en la diversitat lingüística. La diversitat, tant cultural com lingüística, ha sigut una realitat des de sempre. No obstant això, la globalització contemporània ha afegit una altra dimensió: ha eliminat la distància, ha beneficiat uns i n'ha exclòs altres, ha encoratjat el contacte intercultural, ha generat noves formes de diversitat i ha propiciat transformacions constants en les expressions culturals i les llengües.

Si bé és cert que les possibilitats de contacte intercultural s'han multiplicat, moltes altres formes d'expressió cultural, inclosa la diversitat lingüística, estan en declivi, segons dades de la UNESCO. Com he esmentat abans, la globalització s'entén sovint com una amenaça a la diversitat cultural, en el sentit de comportar l'homogeneïtzació de models culturals, valors, aspiracions i estils de vida, la normalització dels gustos, l'empobriment de la creativitat, la uniformitat d'expressions culturals i la pèrdua de llengües.

La diversidad cultural y lingüística no es un concepto nuevo. La diversificación es un proceso natural, un fenómeno inherente a la humanidad, sus circunstancias y su entorno, al igual que la biodiversidad. Los seres humanos hemos evolucionado en base a la diversidad lingüística. La diversidad, tanto cultural como lingüística, ha sido una realidad desde siempre. Sin embargo, la globalización contemporánea ha añadido otra dimensión: ha eliminado la distancia, beneficiando a unos y excluyendo a otros, ha alentado el contacto intercultural y ha generado nuevas formas de diversidad, propiciando transformaciones constantes en las expresiones culturales y las lenguas.

Si bien es cierto que las posibilidades de contacto intercultural se han multiplicado, muchas otras formas de expresión cultural, incluyendo la diversidad lingüística, están en declive, según datos de la UNESCO. Como he mencionado antes, la globalización se entiende a menudo como una amenaza a la diversidad cultural, en el sentido de conllevar la homogeneización de modelos culturales, valores, aspiraciones y estilos de vida, la normalización de los gustos, el empobrecimiento de la creatividad, la uniformidad de expresiones culturales y la pérdida de lenguas.

Diversification is a natural process, a phenomenon inherent to the humanity, its circumstances and its environment, just as biodiversity is. Humans have developed over time on the basis of linguistic diversity. Diversity – both cultural and linguistic – has always been a reality. Contemporary globalization, however, has added a new dimension: it has abolished distance – to the benefit of some and the exclusion of others; it has sparked intercultural contact and it has created new forms of diversity, bringing about constant change to cultural expressions and languages.

While it is true that the possibilities of intercultural contact have multiplied, many other forms of cultural expression, including linguistic diversity, are in decline, as indicated by UNESCO. As indicated above, globalization is often conceived as a threat to cultural diversity, in the sense of leading to the homogenization of cultural models, values, aspirations and lifestyles, to the standardization of tastes, the impoverishment of creativity, uniformity of cultural expressions and the loss of the languages.

Diversitat cultural i lingüística a escala internacional: UNESCO, Consell d'Europa i UE

En el context de la globalització i de l'augment de la immigració i la urbanització, els reptes interrelacionats de preservar la identitat cultural i fomentar el diàleg intercultural adquireixen una nova prominència i es fan més urgents, com s'exposa en nombroses declaracions, informes i recomanacions de la comunitat internacional. Tres són els organismes que han liderat el foment de les cultures i les llengües a escala internacional: la UNESCO, el Consell d'Europa i la Unió Europea. La UNESCO i el foment de la diversitat cultural i lingüística La UNESCO, l'organització de les Nacions Unides a càrrec de la cultura i l'educació, porta temps utilitzant el concepte de diversitat cultural per a destacar que les expressions culturals poden estar dotades d'un valor universal. Amb la Convenció sobre el Patrimoni Mundial de la UNESCO de 1972, els conceptes de diversitat cultural i patrimoni cultural van adquirir escala mundial.

La UNESCO ha passat gradualment d'un enfocament estàtic respecte a la diversitat cultural a un més dinàmic en les últimes dècades. Abans de 1980, la tendència era a entendre les cultures essencialment fixes, el contingut de les quals es «transmetia» de generació en generació a través de múltiples vies, com l'educació o altres pràctiques. En l'actualitat, la cultura es percep cada vegada més com un procés pel qual les societats evolucionen per camins que els són propis. La vertadura específica d'una societat no rau en els hàbits, els valors, les llengües, les creences i els sentiments, etcètera de les persones, sinó en la manera en què totes aquestes característiques canvien.

Diversidad cultural y lingüística a escala internacional: UNESCO, Consejo de Europa y UE

En el contexto de la globalización y del aumento de la inmigración y la urbanización, los retos interrelacionados de preservar la identidad cultural y fomentar el diálogo intercultural adquieren una nueva prominencia y se hacen más urgentes, como se expone en numerosas declaraciones, informes y recomendaciones de la comunidad internacional. Tres son los organismos que han liderado el fomento de las culturas y las lenguas a escala internacional: la UNESCO, el Consejo de Europa y la Unión Europea. La UNESCO y el fomento de la diversidad cultural y lingüística UNESCO, la Organización de Naciones Unidas a cargo de la cultura y la educación, lleva tiempo utilizando el concepto de diversidad cultural para destacar que las expresiones culturales pueden estar dotadas de un valor universal. Con la Convención sobre el Patrimonio Mundial de la UNESCO de 1972, los conceptos de diversidad cultural y patrimonio cultural adquirieron escala mundial.

UNESCO ha pasado gradualmente de un enfoque estático respecto a la diversidad cultural a uno más dinámico en las últimas décadas. Antes de 1980, la tendencia era a entender las culturas como esencialmente fijas, cuyo contenido se “transmitía” de generación en generación a través de múltiples vías, como la educación u otras prácticas. En la actualidad, la cultura se percibe cada vez más como un proceso por el cual las sociedades evolucionan por caminos que les son propios. Lo verdaderamente específico de una sociedad no son tanto los hábitos, valores, lenguas, creencias y sentimientos, etc. de las personas como el modo en que todas estas características cambian.

Cultural and linguistic diversity at an international level: UNESCO, the Council of Europe and the EU

In the context of globalization and increasing migration and urbanization, the interrelated challenges of preserving cultural identity and promoting intercultural dialogue assume a new prominence and urgency, as stated by numerous declarations, reports and recommendations made by the international community. Three of the bodies that have been at the forefront in the promotion of culture and language at an international level have been UNESCO, the Council of Europe and the European Union. UNESCO and the promotion of cultural and linguistic diversity UNESCO, the United Nations body in charge of culture and education, has long used the concept of cultural diversity to underline that cultural expressions can be endowed with a universal value. With the 1972 UNESCO World Heritage Convention, the concept of cultural diversity and cultural heritage entered the global stage.

UNESCO has progressively moved from a static approach to cultural diversity to a more dynamic one over the past few decades. Before the 1980's, there was a tendency to view cultures as essentially fixed, their content being 'transmitted' between generations through a variety of channels, such as education or other practices. Today culture is increasingly understood as a process whereby societies evolve along pathways that are specific to them. What is truly specific in a society is not so much people's habits, values, languages, beliefs and feelings etc. as the way in which all these characteristics change.

Un punt d'inflexió en el foment de la diversitat cultural per la comunitat internacional va ser la Declaració universal sobre diversitat cultural de la UNESCO, aprovada per unanimitat en una conjuntura molt singular. Acabaven de produir-se els esdeveniments de l'11 de setembre de 2001 i la 31a reunió de la Conferència General de la UNESCO constituïa la primera gran trobada de nivell ministerial després d'aquells terribles atemptats. Va ser una oportunitat perquè els estats reafirmaren la seu convicció que el diàleg intercultural era la millor garantia de pau i rebutjaren categòricament la tesi que augurava un xoc inevitable entre cultures i civilitzacions. La declaració elevava la diversitat cultural al nivell de «patrimoni comú de la humanitat», «tan necessària per a la humanitat com la biodiversitat per a la naturalesa» i erigia la seu salvaguarda com a imperatiu ètic indissociable del respecte per la dignitat de la persona.

Un punto de inflexión en el fomento de la diversidad cultural por la comunidad internacional fue la Declaración Universal sobre Diversidad Cultural de la UNESCO, aprobada por unanimidad en una coyuntura muy singular. Acababan de producirse los acontecimientos del 11 de septiembre de 2001, y la 31ª reunión de la Conferencia General de la UNESCO constituía el primer gran encuentro de nivel ministerial tras aquellos terribles atentados. Fue una oportunidad para que los Estados reafirmaran su convicción de que el diálogo intercultural era la mejor garantía de paz y rechazaran categóricamente la tesis que auguraba un choque inevitable entre culturas y civilizaciones. La Declaración elevaba la diversidad cultural al nivel de "patrimonio común de la humanidad", "tan necesaria para la humanidad como la biodiversidad para la naturaleza" y erigía su salvaguardia como imperativo ético indisoluble del respeto por la dignidad de la persona.

A turning point in the promotion of cultural diversity by the international community was UNESCO's Universal Declaration on Cultural Diversity, adopted unanimously in a most unusual context. It came in the wake of the events of 11 September 2001, and the UNESCO General Conference, which was meeting for its 31st session, was the first ministerial-level meeting to be held after those terrible events. It was an opportunity for States to reaffirm their conviction that intercultural dialogue was the best guarantee of peace and to reject outright the theory of the inevitable clash of cultures and civilizations. The Declaration raised cultural diversity to the level of "the common heritage of humanity", "as necessary for humankind as biodiversity is for nature" and makes its defense an ethical imperative indissociable from respect for the dignity of the individual.

Photograph of the European Parliament in Brussels.

Com va assenyalar el llavors secretari general de la UNESCO, Koïchiro Maatsura: «La Declaració de 2001 aspira a preservar la diversitat cultural com un tresor viu i, per tant, renovable que no ha de percebre's com a patrimoni estàtic, sinó com a procés que garantisca la supervivència humana». Maatsura va plantejar, a més, una de les principals controvèrsies en l'elaboració de la Declaració, la creixent mercantilització de cultures i llengües, quan va manifestar:

El debat entre els països que desitgen defensar els béns i els serveis culturals «que, per ser portadors d'identitat, valors i sentit, no han de considerar-se mercaderies o béns de consum com els altres» i els països que esperen fomentar els drets culturals, ja que la Declaració conjuga aquestes dues aspiracions complementàries i posa en relleu el nexe causal que les uneix. Tots aquests són arguments a favor d'un nou plantejament respecte a la diversitat cultural, que tinga en compte la naturalesa dinàmica i els desafiaments per a la identitat relacionats amb la permanència dels canvis culturals i que intente protegir la cultura per a impedir que se la considere una mera mercaderia comercialitzable.

A través de les paraules del secretari general, la UNESCO admet la necessitat d'adoptar una perspectiva més dinàmica sobre la diversitat cultural, introduceix progressivament el concepte de diàleg intercultural i treballa per a assegurar que s'atenga la cultura des d'altres punts de vista, com per exemple desenvolupament, polítiques socials, medi ambient, etc. La idea de diàleg intercultural es converteix en un terme sòlid que altres organitzacions utilitzaran per a referir-se a coses distintes.

Como señaló el entonces Secretario General de la UNESCO, Koïchiro Maatsura: "La Declaración de 2001 aspira a preservar la diversidad cultural como un tesoro vivo y por tanto renovable que no debe percibirse como patrimonio estático sino como proceso que garantice la supervivencia humana". Maatsura planteó además una de las principales controversias en la elaboración de la Declaración, la creciente mercantilización de culturas y lenguas, cuando manifestó:

El debate entre los países que desean defender los bienes y servicios culturales "que, por ser portadores de identidad, valores y sentido, no deben ser considerados mercancías o bienes de consumo como los demás" y los que esperan fomentar los derechos culturales, pues la Declaración conjuga estas dos aspiraciones complementarias poniendo de relieve el nexo causal que las une. Todos estos son argumentos a favor de un nuevo planteamiento respecto a la diversidad cultural, que tenga en cuenta su naturaleza dinámica y los desafíos para la identidad relacionados con la permanencia de los cambios culturales, y que intente proteger la cultura para impedir que sea considerada como una mera mercancía comercializable.

A través de las palabras del Secretario General, la UNESCO admite la necesidad de adoptar una perspectiva más dinámica sobre la diversidad cultural e introduce progresivamente el concepto de diálogo intercultural, trabajando para asegurar que se atienda a la cultura desde otros puntos de vista, como por ejemplo desarrollo, políticas sociales, medio ambiente, etc. La idea de diálogo intercultural se convierte en un término sólido que otras organizaciones utilizarán para referirse a cosas distintas.

As indicated by the then UNESCO's Secretary General Koïchiro Maatsura: "The 2001 Declaration aims both to preserve cultural diversity as a living, and thus renewable treasure that must not be perceived as being unchanging heritage but as a process guaranteeing the survival of humanity". Maatsura also brought to the surface one of the main controversies in the elaboration of the Declaration, the increasing commodification of cultures and languages, when he stated that:

The debate between those countries which would like to defend cultural goods and services "which, as vectors of identity, values and meaning, must not be treated as mere commodities or consumer goods", and those which would hope to promote cultural rights has thus been surpassed, with the two approaches brought together by the Declaration, which has highlighted the causal link uniting two complementary attitudes. These considerations argued in favour of a new approach to cultural diversity one that takes account of its dynamic nature and the challenges of identity associated with the permanence of cultural changes and also tried to protect culture from being considered as mere marketable goods.

Through the words of the Secretary General, UNESCO admits the need to adopt a more dynamic nature on cultural diversity and progressively introduces the concept of intercultural dialogue and works to ensure that focus on culture is also taken from other angles such as development, social policies, environment, etc. The idea of intercultural dialogue becomes a solid term that will be used by other organizations to mean different things.

Amb tot, la idea de vincular les cultures i les llengües al creixement econòmic arribaria a ser una tendència dominant en els anys posteriors. En els discursos oficials s'aprecia que la cultura s'emmarca cada vegada més en termes econòmics: en el context dels Objectius de desenvolupament del mil·lenni de 2010, la llavors secretària general Irina Bokova assegurava: «En l'última dècada ha pres forma una nova tendència, sobretot en països en desenvolupament [...] Em referisc a la cultura com a motor econòmic: factor generador d'ocupacions i ingressos, un mitjà per a conferir rellevància i eficàcia a les estratègies d'eradicació de la pobresa a escala local».

Con todo, la idea de vincular las culturas y las lenguas al crecimiento económico llegaría a ser una tendencia dominante en los años posteriores. En los discursos oficiales se aprecia que la cultura se enmarca cada vez más en términos económicos: en el contexto de los Objetivos de Desarrollo del Milenio de 2010, la entonces Secretaria General Irina Bokova aseguraba: «En la última década ha tomado forma una nueva tendencia, sobre todo en países en desarrollo... Me refiero a la cultura como motor económico: factor generador de empleos e ingresos, un medio para conferir relevancia y eficacia a las estrategias de erradicación de la pobreza a escala local».

The idea of linking cultures and languages to economic growth, however, would become a dominant trend in the following years. We can see in official discourses that culture is increasingly framed in economic terms: Within the framework of the 2010 Millennium Development Goals, the then Secretary General Irina Bokova claimed that "Over the past decade, we have seen a welcome new trend evolving, mainly in developing countries... I am speaking about culture as an economic driver: a creator of jobs and revenues; a means of making poverty eradication strategies relevant and more effective at the local level."

L'Agenda 2030 per al desenvolupament sostenible també aludeix a la cultura ligada a l'àmbit del desenvolupament i emmarca el concepte en termes «d'alieuament de la pobresa, inversió positiva i progrés». L'Agenda 2030 representa un considerable pas endavant pel desenvolupament sostenible en molts camps i, en especial, per a la cultura, perquè és la primera vegada que l'agenda de desenvolupament internacional aludeix a la cultura dins del marc dels objectius de desenvolupament sostenible associats a educació, creixement econòmic, ciutats sostenibles, seguretat alimentària, medi ambient, consum sostenible i pautes de producció, a més, de societats pacífiques i inclusives. Aquest reconeixement sense precedents no sols satisfà la petició de l'Assemblea General de les Nacions Unides i els òrgans rectors de la UNESCO, sinó també l'exigència dels estats membres a escala nacional.

La Agenda 2030 para el Desarrollo Sostenible también alude a la cultura ligada al ámbito del desarrollo y enmarca el concepto en términos de "alivio de la pobreza, inversión positiva y progreso". La Agenda 2030 representa un considerable paso adelante por el desarrollo sostenible en muchos campos, y en especial para la cultura, porque es la primera vez que la agenda de desarrollo internacional alude a la cultura dentro del marco de los Objetivos de Desarrollo Sostenible asociados a educación, crecimiento económico, ciudades sostenibles, seguridad alimentaria, medio ambiente, consumo sostenible y pautas de producción, además de sociedades pacíficas e inclusivas. Este reconocimiento sin precedentes no solo satisface la petición de la Asamblea General de Naciones Unidas y los órganos rectores de la UNESCO, sino también la exigencia de los Estados Miembros a escala nacional.

The 2030 Agenda for Sustainable Development also makes reference to culture linked to the sphere of development and frames the concept in terms of "poverty reduction, positive investment and progress". The 2030 Agenda marks a substantial step forward for sustainable development in many fields, and particularly for culture as it is the first time that the international development agenda refers to culture within the framework of Sustainable Development Goals related to education, economic growth, sustainable cities, food security, the environment, sustainable consumption and production patterns, peaceful and inclusive societies. This unparalleled recognition does not only meet the request of the UN General Assembly and UNESCO's Governing Bodies, but also the demand of Member States at country level.

El Consell d'Europa i la diversitat cultural i lingüística

El Consell d'Europa (CE) ha estat també a l'avantguarda dels debats sobre diversitat cultural i ha exercit una funció clau en la consolidació del terme diàleg intercultural. Per a definir què significava el terme, en 2007 es va publicar un llibre blanc sobre diàleg intercultural després d'una consulta oberta a diversos interlocutors entre 2006 i 2007. L'elecció d'un llibre blanc per a incloure aquest tema en l'agenda del Consell d'Europa va demostrar que la definició del concepte ha de basar-se en el debat públic. Com es menciona en el llibre blanc, «és en molts sentits el resultat de la deliberació democràtica que és part essencial del mateix diàleg intercultural» (CE, 2008).

Els discursos i les polítiques entorn del terme diàleg intercultural introduïxen un element en els debats sobre diversitat cultural: la immigració. La forta correlació en els textos i els programes oficials entre immigració i necessitat de diàleg intercultural sembla implicar que sense l'existència «d'immigrants» el diàleg intercultural hauria sigut redundant. Un dels principals projectes del Consell d'Europa derivat d'aquest enfocament és el programa Ciutats interculturals.

En matèria de diversitat lingüística, el Consell d'Europa disposa de l'únic tractat legalment vinculant sobre les anomenades llengües regionals o minoritàries: la Carta europea de les llengües regionals o minoritàries. Les llengües no minoritàries (llengües estatals i llengües d'immigrants) queden fora d'aquest tractat.

El Consejo de Europa y la diversidad cultural y lingüística

El Consejo de Europa (CdE) ha estado también a la vanguardia de los debates sobre diversidad cultural y ha desempeñado una función clave en la consolidación del término diálogo intercultural. Para definir qué significaba el término, en 2007 se publicó un Libro Blanco sobre Diálogo Intercultural, tras una consulta abierta a diversos interlocutores entre 2006 y 2007. La elección de un Libro Blanco para incluir este tema en la agenda del Consejo de Europa demostró que la definición del concepto debe basarse en el debate público. Como se menciona en el propio Libro Blanco, “es en muchos sentidos el resultado de la deliberación democrática que es parte esencial del propio diálogo intercultural” (CdE, 2008).

Los discursos y las políticas en torno al término diálogo intercultural introducen un elemento en los debates sobre diversidad cultural: la inmigración. La fuerte correlación en los textos y programas oficiales entre inmigración y necesidad de diálogo intercultural parece implicar que sin la existencia de “inmigrantes” el diálogo intercultural habría sido redundante. Uno de los principales proyectos del Consejo de Europa derivado de este enfoque es el programa Ciudades Interculturales.

En materia de diversidad lingüística, el Consejo de Europa dispone del único tratado legalmente vinculante sobre las denominadas lenguas regionales o minoritarias: la Carta Europea de las Lenguas Regionales o Minoritarias. Las lenguas no minoritarias (lenguas estatales y lenguas de inmigrantes) quedan fuera de este Tratado.

The Council of Europe and cultural and linguistic diversity

The Council of Europe (CoE) has also been at the forefront of the debates on cultural diversity and has played a key role in the consolidation of the term intercultural dialogue. In order to define what was understood by the term, a White Paper on Intercultural Dialogue was launched in 2007, based on an open consultation with various stakeholders from 2006 to 2007. The choice of a White Paper to place this subject on the agenda of the Council of Europe showed that the definition of the concept had to be based on public debate. As the White Paper itself states, ‘it is in many ways a product of the democratic deliberation which is at the heart of intercultural dialogue itself’ (CoE, 2008).

Discourses and policies around the term intercultural dialogue introduce an element into the debates on cultural diversity: migration. The strong correlation established in the official texts and programmes between migration and the need of intercultural dialogue seems to imply that without the existence of “migrants” intercultural dialogue would have been redundant’. One of the main Council of Europe projects resulting from this approach is the programme Intercultural Cities.

In terms of linguistic diversity, the Council of Europe has the only legally binding treaty on the so-called Regional or Minority Languages: the European Charter for Regional or Minority languages. Non-minority languages (State languages and migrant languages) are left out of this Treaty.

Podem dir, doncs, que sembla haver-hi dos marcs diferents per a dues «diversitats» distintes: el diàleg intercultural, prou ampli, amb la immigració al centre dels debats, i la Carta europea de les llengües regionals o minoritàries, per a dos «tipus de diversitat» diferenciats.

La Unió Europea i la celebració retòrica de la diversitat cultural i lingüística

La diversitat se celebra i es presenta en el discurs de l'UE com a valor europeu en si mateix i com a tret distintiu de la cultura europea. «Units en la diversitat» és el lema de l'UE des de 2000. No obstant això, no sempre s'ha atorgat el mateix significat a la diversitat en la política cultural europea; ha mutat amb el temps i les narratives i els marcs s'han vist sovint atrapats al mig de postures contradictòries.

S'observen distints períodes des de la dècada de 1970: la diversitat cultural s'entenia al principi com la suma de cultures i llengües estatals de cada estat membre. No obstant això, en els primers anys de la dècada de 1980, certs actors regionals van denunciar el monopoli de l'estat nació sobre els actius culturals, les tradicions i les llengües a Europa. Va ser en 1983 amb la Resolució Arfè del Parlament Europeu quan les llengües regionals i minoritàries (LRM) van cobrar visibilitat a l'UE. Malgrat aquesta introducció favorable de les llengües regionals i minoritàries (parlades actualment a moltes de les nostres regions), les narratives i els debats sobre LRM s'han esvaït lentament, sovint emmarcats entorn de conceptes d'identitat, folklore i valors sentimentals, com veurem a continuació.

Podemos decir, pues, que parece haber dos marcos diferentes para dos "diversidades" distintas: el diálogo intercultural, bastante amplio, con la inmigración en el centro de los debates, y la Carta Europea de las Lenguas Regionales o Minoritarias, para dos "tipos de diversidad" diferenciados.

La Unión Europea y la celebración retórica de la diversidad cultural y lingüística

La diversidad se celebra y se presenta en el discurso de la UE como valor europeo en sí mismo y como rasgo distintivo de la cultura europea. Unidos en la Diversidad es el lema de la UE desde 2000. Sin embargo, no siempre se ha otorgado el mismo significado a la diversidad en la política cultural europea; ha mutado con el tiempo, y las narrativas y los marcos se han visto frecuentemente atrapados en medio de posturas contradictorias.

Se observan distintos períodos desde la década de 1970: la diversidad cultural se entendía al principio como la suma de culturas y lenguas estatales de cada Estado Miembro. No obstante, en los primeros años de la década de 1980, ciertos actores regionales denunciaron el monopolio del estado-nación sobre los activos culturales, las tradiciones y las lenguas en Europa. Fue en 1983 con la Resolución Arfè del Parlamento Europeo cuando las lenguas regionales y minoritarias (LRM) cobraron visibilidad en la UE. Pese a esta introducción favorable de las lenguas regionales y minoritarias (habladas actualmente en muchas de nuestras regiones), las narrativas y los debates sobre LRM se han desvanecido lentamente, a menudo enmarcados en torno a conceptos de identidad, folclore y valores sentimentales, como veremos a continuación.

We can therefore claim that there seems to be two different frames for two different "diversities": the frame of intercultural dialogue, rather broad and including migration at the core of the debates - and the European Charter for Regional or Minority Languages - for two different "types of diversity".

The European Union and the rhetorical celebration of cultural and linguistic diversity

Diversity is celebrated and presented in the EU discourse as a European value in itself and a distinctive character of European culture. United in Diversity is the motto of the EU since the year 2000. However, diversity has not always been given the same meaning in EU cultural policy. It has mutated over time and narratives and frames have often been trapped in the middle of contradicting approaches.

We can identify different periods since the 1970's: cultural diversity was first understood as the sum of state cultures and languages of each Member State. During the first years of the 80's, however, some regional actors denounced the monopoly of the nation-state over cultural assets, traditions and languages in Europe. It was not until 1983 with the Arfè Resolution from the European Parliament that regional and minority languages (RML) became visible at EU level. Despite this positive introduction of regional and minority languages – spoken in many of our regions today –, the narratives and debates about RMLs have been slowly fading away, being often framed around the concepts of identity, folklore and sentimental values, as we shall see below.

L'UE va prendre prestat el concepte de diàleg intercultural del Consell d'Europa per a incorporar la immigració al debat (2008: Any Europeu del Diàleg Intercultural). La idea de patrimoni cultural s'ha posat de manifest en 2018 amb l'Any Europeu del Patrimoni Cultural.

La UE tomó prestado el concepto de diálogo intercultural del Consejo de Europa para incorporar la inmigración al debate (2008: Año Europeo del Diálogo Intercultural). La idea de patrimonio cultural se ha puesto de manifiesto en 2018 con el Año Europeo del Patrimonio Cultural.

The concept of intercultural dialogue was borrowed by the EU from the Council of Europe to also introduce migration into debate (2008 European Year of Intercultural Dialogue). The idea of cultural heritage has been brought to the fore in 2018 by adopting the European Year of Year 2018.

A pesar de la insistència retòrica en la diversitat lingüística com a part indissoluble de la identitat europea, com a patrimoni compartit i com a actiu per a Europa (una narrativa sistemàticament observada en totes les mesures polítiques), el marc dominant que s'ha transformat de manera activa en accions polítiques és l'enfocament orientat al rendiment econòmic i la competitivitat de les habilitats i les competències lingüístiques. Aquestes declaracions recurrents continuen destacant la importància de la diversitat lingüística com a valor europeu, però no es tradueixen en accions polítiques tangibles o en un marc programàtic que proporcione una sèrie de pautes coherents sobre criteris polítics per a la promoció de la diversitat lingüística.

L'anàlisi de la interacció entre retòrica política a l'UE i polítiques reals sobre multilingüisme ha servit per a traure a la llum tensions entre dues dimensions de la política europea en matèria de llengües: una dimensió sentimental, propugnada sovint en la narrativa comunitària amb el nom de diversitat lingüística i associada a les nocions de cultura, identitat, respecte i valors, però que no té reflex en iniciatives polítiques concretes; i una dimensió utilitària, clarament prioritizada, centrada per complet en la importància funcional de les habilitats lingüístiques i el valor econòmic de les llengües per a l'economia, el creixement i l'ocupació.

Pese a la insistencia retórica en la diversidad lingüística como parte indisoluble de la identidad europea, como patrimonio compartido y como activo para Europa (una narrativa sistemáticamente observada en todas las medidas políticas), el marco dominante que se ha transformado de manera activa en acciones políticas es el enfoque orientado al rendimiento económico y la competitividad de las habilidades y competencias lingüísticas. Estas declaraciones recurrentes continúan destacando la importancia de la diversidad lingüística como valor europeo, pero no se traducen en acciones políticas tangibles o en un marco programático que proporcione una serie de pautas coherentes sobre criterios políticos para la promoción de la diversidad lingüística.

El análisis de la interacción entre retórica política en la UE y políticas reales sobre multilingüismo ha servido para sacar a la luz tensiones entre dos dimensiones de la política europea en materia de lenguas: una dimensión sentimental, propugnada a menudo en la narrativa comunitaria con el nombre de diversidad lingüística y asociada a las nociones de cultura, identidad, respeto y valores, pero que no tiene reflejo en iniciativas políticas concretas, y una dimensión utilitaria, claramente priorizada, centrada por completo en la importancia funcional de las habilidades lingüísticas y el valor económico de las lenguas para la economía, el crecimiento y el empleo.

Despite the reiterative rhetorical insistence on linguistic diversity as part and parcel of the European identity, as a shared heritage and an asset for Europe—a narrative systematically observed in all policy actions—the dominant frame that has been actively transformed into policy actions has been the economic-oriented, competitive-based approach on language skills and competence. Whereas these recurrent statements continue to stress the importance of linguistic diversity as a European value, they do not translate into tangible policy actions or a programmatic frame that would provide a set of consistent guidelines on political criteria for promotion of linguistic diversity.

The analysis of the interplay between the EU political rhetoric and the actual policies on multilingualism has served to surface the tensions between two dimensions of the EU policy on languages: a sentimental dimension, which is often advocated in the EU narrative under the name of linguistic diversity and associated with the notions of culture, identity, respect and values, but does not translate into concrete policy initiatives; and the utilitarian dimension, which has been clearly prioritized and focuses entirely on the functional importance of language skills and the economic value of languages for the economy, growth, and jobs.

Mentre la primera dimensió, la sentimental, s'aplicaria a les llengües regionals o minoritàries de l'UE (i molt més recentment a les llengües d'immigrants, que guanyen terreny gradualment en les polítiques europees sobre llengües, educació i integració), la dimensió utilitària s'aplicaria a les llengües hegemòniques de l'UE. En la figura 2 es representa gràficament el plantejament actual de l'UE respecte a les llengües:

Mientras la primera dimensión, la sentimental, se aplicaría a las lenguas regionales o minoritarias de la UE (y mucho más recientemente a las lenguas de inmigrantes, que ganan terreno gradualmente en las políticas europeas sobre lenguas, educación e integración), la dimensión utilitaria se aplicaría a las lenguas hegemónicas de la UE. En la Figura 2 se representa gráficamente el planteamiento actual de la UE respecto a las lenguas:

Whereas the first dimension – the sentimental one – would be applied to the EU's regional or minority languages (and much more recently to migrant languages, which are increasingly gaining ground in the EU's language, education and integration policies), the utilitarian dimension would be applied to the EU's hegemonic languages. Figure 2 below represents graphically the current EU's approach to languages:

Consideracions finals

M'he proposat analitzar com l'esfera internacional ha emmarcat discursivament les nocions de diversitat cultural i lingüística en les últimes dècades i he examinat el procés discursiu pel qual elements de l'àmbit econòmic s'han incorporat de manera progressiva al discurs de l'UE sobre cultura i llengua. Aquest enfocament s'ha convertit en la representació i el marc cognitiu predominants al món de la cultura i la política lingüística a escala internacional, especialment a la Unió Europea, i exerceix una funció crucial en l'estructuració i el desenvolupament de polítiques culturals i lingüístiques a l'UE.

És aquesta nova representació de cultures i llengües la que permet una recontextualització dins de l'esfera cultural d'un discurs neoliberal hegemònic basat en l'economia, que progressivament s'ha fet lloc entre les polítiques comunitàries sobre cultura i llengua des del terreny estrictament econòmic.

Consideraciones finales

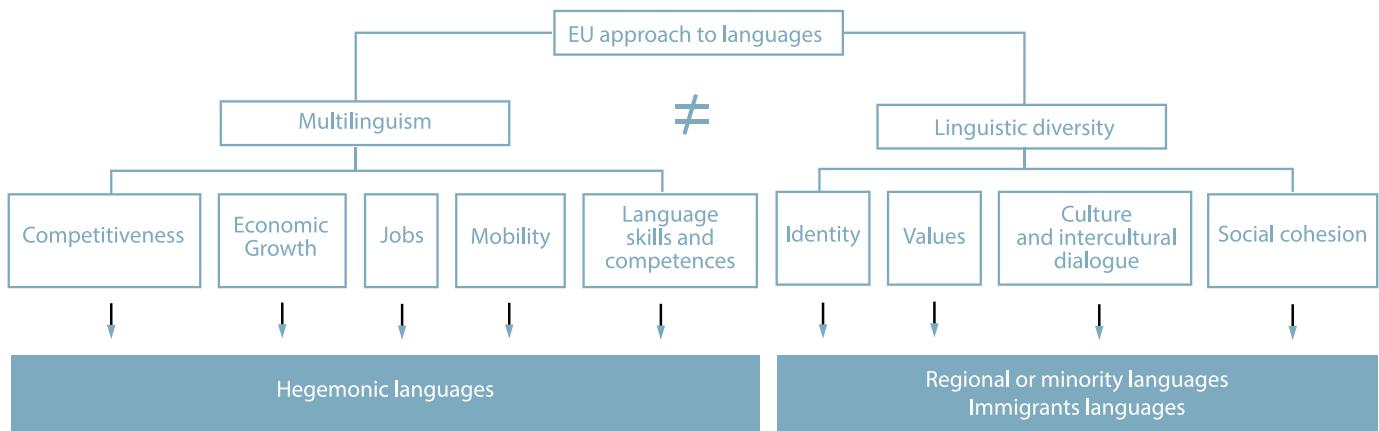
Me he propuesto analizar cómo la esfera internacional ha enmarcado discursivamente las nociones de diversidad cultural y lingüística en las últimas décadas, y he examinado el proceso discursivo por el cual elementos del ámbito económico se han incorporado de modo progresivo al discurso de la UE sobre cultura y lengua. Este enfoque se ha convertido en la representación y el marco cognitivo predominantes en el mundo de la cultura y la política lingüística a escala internacional, especialmente en la Unión Europea, y desempeña una función crucial en la estructuración y el desarrollo de políticas culturales y lingüísticas en la UE.

Es esta nueva representación de culturas y lenguas la que permite una recontextualización dentro de la esfera cultural de un discurso neoliberal hegemónico basado en la economía, que progresivamente se ha hecho un hueco entre las políticas comunitarias sobre cultura y lengua desde el terreno estricto de la economía.

Concluding remarks

I have attempted to analyse how the international sphere has framed discursively the notions of cultural and linguistic diversity over the past decades, which point and have examined the discursive process through which elements from an economic sphere have been progressively incorporated into the EU's discourse on culture and language. This approach has become the dominant representation and the dominant cognitive frame within the culture and language policy domain of the international sphere, most notably the European Union, and is playing a pivotal role in the structuring and development of policies on culture and language in the EU.

It is this new representation of cultures and languages that allows for the recontextualization within the cultural domain of a hegemonic neoliberal discourse based on the economy, which has been progressively transferred into the realms of the EU's policy on culture and languages from the field of economics.

En transferir la retòrica econòmica a la política cultural i lingüística, l'UE ha inserit una narrativa orientada al mercat en l'esfera metadiscursiva de la diversitat cultural i lingüística i ha indicat el mode preferible de «llegir» aquestes polítiques, una pràctica estratègica sovint adreçada a aconseguir l'acceptació d'un determinat metadiscurs en una comunitat. En aquest discurs nou, algunes cultures i llengües es consideren importants i útils per a la mobilitat, el creixement i el desenvolupament, mentre que d'altres s'emmarquen en els conceptes d'identitat i valors sentimentals.

Al transferir la retòrica econòmica a la política cultural y lingüística, la UE ha insertado una narrativa orientada al mercado en la esfera metadiscursiva de la diversidad cultural y lingüística, indicando el modo preferible de «leer» estas políticas, una práctica estratégica a menudo encaminada a lograr la aceptación de un determinado metadiscurso en una comunidad. En este nuevo discurso, algunas culturas y lenguas se consideran importantes y útiles para la movilidad, el crecimiento y el desarrollo, mientras que otras se enmarcan en los conceptos de identidad y valores sentimentales.

By transferring the economic rhetoric into the culture and language policy sphere, the EU has inserted a market-oriented narrative into the metadiscursive sphere of cultural and linguistic diversity, indicating the preferred ways of “reading” these policies, a strategic practice often aimed at the acceptance of a certain metadiscourse by a community. In this new discourse, some cultures and languages are considered as important and useful for mobility, growth and development whereas others are framed within the concepts of identity and sentimental values.

D'aquesta manera, les cultures i les llengües, en especial les llengües hegemòniques, s'han convertit progressivament en mercaderies, que ara representen una habilitat essencial des d'una perspectiva de mercat, equiparables a altres tipus d'habilitats necessàries en el mercat laboral, com ara les habilitats numèriques, digitals o informàtiques.

De esta manera, las culturas y las lenguas, en especial las lenguas hegemónicas, se han convertido progresivamente en mercancías, que ahora representan una habilidad esencial desde una perspectiva de mercado, equiparables a otros tipos de habilidades necesarias en el mercado laboral, tales como las habilidades numéricas, digitales o informáticas.

In so doing, cultures and languages, especially hegemonic languages, have gradually become commodities, which have now become an essential skill from a market perspective, equalized to other type of skills needed in the labour market such as numeracy, digital or ICT skills.

Multilingual education. The European Commission is committed to the teaching of 3 languages at school.

En suma, la narrativa de l'UE sobre el valor intríncsec de la diversitat lingüística com a pedra angular del projecte europeu se subordina als objectius econòmics de creixement, competitivitat i ocupació i fa aflorar l'absència d'un vertader compromís de principis i coherència normativa cap a les seues llengües. L'orientació econòmica de l'UE pel que fa a les polítiques lingüístiques no es pot estudiar de manera aïllada, perquè respon als objectius econòmics estratègics globals i les prioritats polítiques de l'Estratègia de Lisboa establits primer en el període 2000-2010 i actualment en l'Estratègia Europa 2020.

En suma, la narrativa de la UE sobre el valor intrínseco de la diversidad lingüística como piedra angular del proyecto europeo se subordina a los objetivos económicos de crecimiento, competitividad y empleo, haciendo aflorar la ausencia de un verdadero compromiso de principios y coherencia normativa hacia sus lenguas. La orientación económica de la UE respecto a las políticas lingüísticas no se puede estudiar de modo aislado, pues responde a los objetivos económicos estratégicos globales y las prioridades políticas de la Estrategia de Lisboa establecidos primero, en el periodo 2000-2010, y actualmente en la Estrategia Europa 2020.

In sum, the EU narrative on the intrinsic value of linguistic diversity as the cornerstone of the European project has been subordinated to the economic goals of growth, competitiveness and jobs, and has evidenced the lack of a principled, real commitment and normative coherence of the EU towards its languages. The economic focus of the EU approach to language policies cannot be analysed in isolation as it has been determined by the overall strategic economic goals and political priorities of the Lisbon Strategy first, during the 2000-2010 period, and the current Europe 2020 Strategy.

Cal consolidar i impulsar totes les llengües i les cultures d'Europa, sense importar la magnitud o la dimensió, al marge de la definició de llengües majoritàries o minoritàries. Açò requereix un nou enfocament sobre com interpretar la diversitat cultural i lingüística. Un enfocament que no obligue ningú a abandonar la seua llengua o la seua cultura. Hem d'esforçarnos a combatre prejudicis per tal que la diversitat i la diferència es valoren positivament i totes les cultures i les llengües s'entenguen com a actius valuosos que poden fomentar-se de manera activa.

50

Hem de prestar especial atenció a aquelles llengües que lluiten per sobreviure i requereixen més suport. Aquestes llengües més menudes només podran prosperar si els brindem el nostre suport. Com es mostra en la imatge inferior, cal dedicar esforços als que més ho necessiten perquè siguin capaços de participar i contribuir al desenvolupament humà en peu d'igualtat.

Es preciso consolidar e impulsar todas las lenguas y culturas de Europa, sin importar la magnitud o el tamaño, al margen de su definición de lenguas mayoritarias o minoritarias. Esto requiere un nuevo enfoque sobre cómo interpretar la diversidad cultural y lingüística. Un enfoque que no obligue a nadie a abandonar su lengua o su cultura. Debemos esforzarnos por combatir prejuicios, para que la diversidad cultural y lingüística. Un enfoque que no obligue a nadie a abandonar su lengua o su cultura. Debemos esforzarnos por combatir prejuicios, para que la diversidad y la diferencia se valoren positivamente y todas las culturas y lenguas se entiendan como activos valiosos que pueden fomentarse de manera activa.

Cabe prestar especial atención a aquellas lenguas que luchan por sobrevivir y requieren más apoyo. Estas lenguas más pequeñas solo podrán prosperar si les brindamos nuestro apoyo. Como se muestra en la imagen inferior, hay que dedicar esfuerzos a quienes más lo necesitan, para que sean capaces de participar y contribuir al desarrollo humano en pie de igualdad.

Consolidation and support must be given to all languages and cultures of Europe, regardless of number of size and regardless of their definition of majority or minority languages. This requires a new approach on how to conceive cultural and linguistic diversity. An approach where no one must be obliged to give up their language or their culture. We must work towards combatting prejudices so that diversity and difference are viewed in a positive light and all cultures languages are regarded as valuable assets that can be actively promoted. Special attention must be given to those languages that struggle to survive and need more support.

It is only by giving this support the smaller languages that these languages will be able to thrive. As in the picture below, efforts should be placed on those who need it most so that they are able to participate and contribute to human development on an equal footing.

Photograph of the diagnostic seminar held by CALRE in Valencia, May 3 & 4, 2018.

Cal fer una anàlisi sociològica sobre la diversitat cultural i lingüística.	Hay que hacer un análisis sociológico sobre la diversidad cultural y lingüística.	There is a need for a sociological analysis of cultural and linguistic diversity.
Hi ha d'haver una acceptació general que el multilingüisme i la diversitat cultural són un bé públic.	Debe haber una aceptación general de que el multilingüismo y la diversidad cultural son un bien público.	There needs to be a general acceptance that multilingualism and cultural diversity are public assets.
És necessari fer esforços positius per a fer front a les dimensions culturals de la globalització i els moviments demogràfics que això ha causat, i les implicacions per a les velles i noves minories culturals.	Es necesario hacer esfuerzos positivos para hacer frente a las dimensiones culturales de la globalización y los movimientos demográficos que esta ha causado, y las implicaciones para las viejas y nuevas minorías culturales.	It is essential that positive efforts be made to face the challenge of the cultural dimensions of globalisation and the demographic movements it has caused and to cater for the implications affecting old and new cultural minorities.
Cal que les llengües minoritàries s'adapten a les noves tecnologies i a les innovacions comunicatives.	Es necesario que las lenguas minoritarias se adapten a las nuevas tecnologías y a las innovaciones comunicativas.	Minority languages need to adapt to new technologies and innovations in communication.
És fonamental la promoció de les llengües minoritàries a través de diverses agències de suport i d'iniciatives col·lectives.	Es fundamental la promoción de las lenguas minoritarias a través de varias agencias de apoyo y de iniciativas colectivas.	It is essential to promote minority languages by way of different support agencies and collective agencies.
És important també observar la diferència entre les llengües minoritàries: per exemple, el català versus les llengües céltiques.	Es importante también observar la diferencia entre las lenguas minoritarias: por ejemplo, el catalán versus las lenguas célticas.	It is also important to observe the difference between minority languages, for example, Catalan versus Celtic languages.
La majoria de les llengües minoritàries s'enfronten a una situació de desapoderament.	La mayoría de las lenguas minoritarias se enfrentan a una situación de desempoderamiento.	The majority of minority languages are facing a situation of disempowerment.
Cal evitar el discurs academicista i coneixer la realitat social, cultural i lingüística dels parlants.	Hay que evitar el discurso academicista y conocer la realidad social, cultural y lingüística de los hablantes.	Academic discourses should be generally avoided, and we should take stock of the social, cultural and linguistic reality of speakers.
Cal evitar la contradicció entre fer una política sociolingüística de les llengües minoritàries centrada en la llengua com a concepte i no en la llengua entesa com a societat.	Hay que evitar la contradicción entre hacer una política sociolingüística de las lenguas minoritarias centrada en la lengua como concepto y no en la lengua entendida como sociedad.	We must avoid the contradiction that arises in creating sociolinguistic policies for minority languages that focus on language as a concept, and not on the whole language as connected to the social reality.
Sos traure els drets lingüístics de les seues realitats socials pot servir per a desviar l'atenció i, per tant, els recursos.	Sustraer los derechos lingüísticos de sus realidades sociales puede servir para desviar la atención y, por tanto, los recursos.	To detract linguistic rights from their social realities can result in diverting attention from them and as a consequence, divert resources away.
El model centrat en l'aprenentatge tendeix a ser insostenible perquè en part està desvinculat del coneixement lingüístic i cultural dels parlants nadius. A més, existeix el problema que la majoria de parlants nadius no s'identifiquen amb eixa llengua minoritària.	El modelo centrado en el aprendizaje tiende a ser insostenible porque en parte está desvinculado del conocimiento lingüístico y cultural de los hablantes nativos. Además, existe el problema de que la mayoría de hablantes nativos no se identifican con esa lengua minoritaria.	The model centred on learning tends to be unsustainable because it is partially disconnected to the linguistic and cultural knowledge of native speakers. Furthermore, there is the problem that the majority of native speakers do not identify with the minority language.

Els tres caràcterístics dels parlants d'una llengua minoritària són:

-Fragilitat demogràfica, que està provocant la contracció del parlant nadiu a un ritme major que el desenvolupament dels estudiants que usen la llengua de manera productiva.

-Els parlants de la llengua minoritària pateixen una pèrdua de l'hàbitat, i així erosió de la seua base geogràfica està accelerant la pèrdua de la seua condició social dominant.

-El bilingüisme ha produït un desequilibri lingüístic en la majoria dels casos, de manera que els parlants de la llengua minoritària tenen un domini major de la llengua majoritària.

-La subordinació social dels parlants de les llengües minoritàries. Per exemple, el procés de socialització dels joves es fa en la llengua majoritària.

-Pel que fa a les relacions de poder, es pot veure que el discurs institucional de la llengua minoritària mostra una tendència cap al pensament utòpic, és a dir, no es posa el focus en la situació real, i la llengua minoritària s'abstraueix del context social, de manera que es tracta com un passatemps per a la majoria més que no com un recurs integral de la minoria.

-La diversitat és més fàcil d'acceptar que la realitat social de l'erosió i la desaparició. Aquesta distracció general ha invisibilitzat l'existència de les llengües minoritàries en el debat públic.

Los rasgos característicos de los hablantes de una lengua minoritaria son:

-Fragilidad demográfica, que está provocando la contracción del hablante nativo a un ritmo mayor que el desarrollo de los estudiantes que usan la lengua de manera productiva.

-Los hablantes de la lengua minoritaria sufren una pérdida del hábitat, y esa erosión de su base geográfica está acelerando la pérdida de su condición social dominante.

-El bilingüismo ha producido un desequilibrio lingüístico en la mayoría de los casos, de manera que los hablantes de la lengua minoritaria tienen un dominio mayor de la lengua mayoritaria.

-La subordinación social de los hablantes de las lenguas minoritarias. Por ejemplo, el proceso de socialización de los jóvenes se hace en la lengua mayoritaria.

-Por lo que respecta a las relaciones de poder, se puede ver que el discurso institucional de la lengua minoritaria muestra una tendencia hacia el pensamiento utópico, es decir, no se pone el foco en la situación real, y la lengua minoritaria se abstrae a menudo del contexto social, de manera que se trata como un pasatiempo para la mayoría más que como un recurso integral de la minoría.

-La diversidad es más fácil de aceptar que la realidad social de la erosión y la desaparición. Esta distracción general ha invisibilizado la existencia de las lenguas minoritarias en el debate público.

The essential characteristics of the speakers of a minority language are:

-Demographic fragility which leads to the contraction of the number native speakers at a greater rate than those students who are developing their language use in a productive or active way.

-Speakers of a minority language suffer from the loss of habitat and that erosion of their geographic distribution is accelerating the loss of their dominant social position.

-Bilingualism has in most cases led to a linguistic imbalance whereby the speakers of the minority language have greater fluency in the majority language.

-There is social subordination of the speakers of minority languages. For example, the socialisation process of the young is carried out in the majority language.

-In terms of relationships within spheres of power, it can be clearly seen that the institutional discourse of the minority language is prone to utopian lines of thinking; in other words, focus is not placed on the real situation and often the minority language is abstracted from the social context and becomes a mere pastime for the majority, rather than a fully-fledged resource for the minority.

-Diversity is easier to accept than the social reality of erosion and disappearance. This general abstraction has led to the invisibility of the existence of minority languages in public debates.

Per tant:

Cal fer un enfocament de la diversitat lingüística i cultural des d'un punt de vista estratègic i sociològic.

Cal posar el focus en la dimensió social de la continuïtat de les llengües minoritàries.

Cal proporcionar assessorament en la investigació i assessorament estratègic per a la protecció de les àrees amb gran densitat de parlants.

Cal afrontar la qüestió del risc social, és a dir, protegir-se de la forta possibilitat de l'erosió social i, fins i tot, de la desaparició de les llengües minoritàries europees, de les llengües vernacles.

Cal informar i suggerir esforços col·lectius contra aquest risc, per a desenvolupar suports institucionals que atorguen algun tipus d'avantatge socioeconòmic.

Cal la recuperació antropològica dels parlants i enregistrar quina és la pràctica intergeneracional de la cultura minoritària.

La política i la planificació lingüístiques han de ser vistes com un repte de futur.

Es proposa la creació d'un institut europeu d'assumptes nadius o autòctons.

La igualtat de drets, inclosos els lingüístics, és la primera obligació d'una democràcia i la clau per a la convivència en una societat. Els drets lingüístics no poden tindre graus ni poden ser objecte d'interpretacions *ad hoc*.

En el cas de l'Estat espanyol, i a la vista del discurs actual que apunta a una recentralització que mira amb desconfiança la pluralitat, que qüestiona l'estatus oficial de les llengües distintes del castellà i el fet que conéixer-les puga ser exigit per a l'accés a la funció pública, cal establir un sòl comú, un punt de no retorn, per a garantir l'equitat entre els parlants i assegurar la protecció de les llengües.

Por tanto:

Hay que hacer un enfoque de la diversidad lingüística y cultural desde un punto de vista estratégico y sociológico.

Hay que poner el foco en la dimensión social de la continuidad de las lenguas minoritarias.

Hay que proporcionar asesoramiento en la investigación y asesoramiento estratégico para la protección de las áreas con gran densidad de hablantes.

Hay que afrontar la cuestión del riesgo social, es decir, protegerse de la fuerte posibilidad de la erosión social y, incluso, de la desaparición de las lenguas minoritarias europeas, de las lenguas vernáculas.

Hay que informar y sugerir esfuerzos colectivos contra este riesgo, para desarrollar apoyos institucionales que otorguen algún tipo de ventaja socioeconómica.

Es necesaria la recuperación antropológica de los hablantes y registrar cuál es la práctica intergeneracional de la cultura minoritaria.

La política y la planificación lingüísticas deben ser vistas como un reto de futuro.

Se propone la creación de un instituto europeo de asuntos nativos o autóctonos.

La igualdad de derechos, incluidos los lingüísticos, es la primera obligación de una democracia y la clave para la convivencia en una sociedad. Los derechos lingüísticos no pueden tener grados ni pueden ser objeto de interpretaciones *ad hoc*.

En el caso del Estado español, y a la vista del discurso actual que apunta a una recentralización que mira con desconfianza la pluralidad, que cuestiona el estatus oficial de las lenguas distintas del castellano y que conocerlas pueda ser exigido para el acceso a la función pública, hay que establecer un suelo común, un punto de no retorno, para garantizar la equidad entre los hablantes y asegurar la protección de las lenguas.

Therefore:

There is a need to focus on linguistic diversity from a strategic and sociological perspective.

There is a need to focus on the social dimension of the continuity of minority languages.

Extensive guidance needs to be offered in research spheres as well as strategic guidance in terms of protecting areas with high speaker densities.

The question of social risk needs to be addressed; in other words, attaining protection from the possibility of social erosion and ultimately a scenario where European minority languages will have disappeared, the loss of vernacular languages.

Extensive reporting coupled with suggestions aimed at collective action against this risk need to be carried out, so as to develop institutional support that will confer some kind of socioeconomic incentive.

There is a need for the anthropological recovery of the speakers and to establish which is the inter-generational practice of the minority culture.

Linguistic policy and planning should be seen as a future challenge.

It is proposed that a European institute of native or indigenous affairs be created.

The equality of rights, including linguistic rights, is the first duty of a democracy and is vital for the successful coexistence of a society. Linguistic rights cannot have inherent gradations, nor can they be subject to ad hoc interpretations.

In the case of the Spanish State, in view of the current discourse that has a recentralising tendency and regards pluralism with distrust, where there is a questioning of the official status of languages other than Spanish and the fact that knowing them may be a requisite for employment in the civil service, a common ground needs to be established; it must necessarily entail a point of no-return in order to guarantee equality between speakers and to ensure the protection of languages.

PONÈNCIA 2

10. Propostes de la societat civil sobre la diversitat cultural i lingüística

**Propuestas de la sociedad civil sobre
la diversidad cultural y lingüística**

**Proposals for CALRE measures for european
'Regional' or minoritised languages
from european language equality network (ELEN)**

—

59

Professor Ferran Suay

President of European
Language Equality Network (ELEN)
Department of Biopsychology,
University of València.

Profesor Ferran Suay

Presidente de la Red Europea
por la Igualdad Lingüística (ELEN)
Departamento de Psicobiología
de la Universidad de València

Professor Ferran Suay

President of European Language
Equality Network (ELEN)
Department of Biopsychology,
University of València.

Professor Ferran Suay, President of
ELEN (European Language Equality
Network).

Antecedents

Uns 55 milions de ciutadans de l'UE, el 10 % de la població, parlen una llengua minoritzada. Llengües que varien molt quant al nombre de parlants, des del català amb uns 10 milions (més que alguns dels idiomes europeus plenament oficials), fins al sami d'Inari que en té només 269. Tots els seus parlants, però, experimenten dificultats molt similars, que van des de la discriminació manifesta i l'abús, a un escàs finançament, manca de prestacions en educació i administració pública o condicions generals de clara desigualtat respecte a la llengua dominant en el seu territori.

Enguany celebrem els vint-i-cinc anys de la Carta europea de llengües regionals o minoritàries (ECRML).^[1] La Carta, un tractat internacional vinculant, ha servit per a establir el punt de referència per a la protecció i el desenvolupament de les llengües minoritzades (que la Carta anomena «regionals o minoritàries» i no sempre ho són) i ha passat a formar part dels criteris de Copenhaguen, segons els quals els estats adherents han de ratificar-la per tal d'ingressar a l'UE. Tanmateix, malgrat que això és un èxit, el tractat no atorga drets lingüístics reals als ciutadans europeus i sovint pateix la manca d'implementació per part dels estats signants. A més, alguns estats, que són membres de l'UE des del principi, encara no han arribat a ratificar la Carta. Això vol dir que molts parlants de llengües minoritzades (d'ara endavant, RML) encara no tenen una protecció jurídica substantiva en termes de drets lingüístics, ni una base jurídica en què sustentar els esforços de revitalització lingüística en educació, mitjans de comunicació i administració pública.

[1] Vegeu: <http://www.coe.int/en/web/european-charter-regional-or-minority-languages>

[1] Véase: <http://www.coe.int/en/web/european-charter-regional-or-minority-languages>

[1] See: <http://www.coe.int/en/web/european-charter-regional-or-minority-languages>

Antecedentes

Unos 55 millones de ciudadanos de la UE, el 10 % de la población, hablan una lengua minorizada. Lenguas que varían mucho en cuanto al número de hablantes, desde el catalán con unos 10 millones (más que algunos de los idiomas europeos plenamente oficiales), hasta el sami de Inari que tiene solo 269. Sin embargo, todos sus hablantes experimentan dificultades muy similares, que van desde la discriminación manifiesta y el abuso, a una escasa financiación, falta de prestaciones en educación y administración pública o condiciones generales de clara desigualdad respecto a la lengua dominante en su territorio.

Este año celebramos los veinticinco años de la Carta europea de lenguas regionales o minoritarias (ECRML).^[1] La Carta, un tratado internacional vinculante, ha servido para establecer el punto de referencia para la protección y el desarrollo de las lenguas minorizadas (que la Carta llama «regionales o minoritarias» y no siempre lo son) y ha pasado a formar parte de los criterios de Copenhague, según los cuales los estados adherentes deben ratificarla para ingresar en la UE. Sin embargo, a pesar de que esto es un éxito, el tratado no otorga derechos lingüísticos reales a los ciudadanos europeos y a menudo sufre la falta de implementación por parte de los estados firmantes. Además, algunos estados, que son miembros de la UE desde el principio, aún no han llegado a ratificar la Carta. Eso quiere decir que muchos hablantes de lenguas minorizadas (en adelante, RML) aún no tienen una protección jurídica sustancial en términos de derechos lingüísticos, ni una base jurídica en la que sustentar los esfuerzos de revitalización lingüística en educación, medios de comunicación y administración pública.

Background

55 million EU citizens, 10% of the EU's population, speak a minoritised (RML) European language. These languages vary from Catalan with around 10 million speakers, to Inari Sami with 269 speakers. All of them experience many of the same problems ranging from overt discrimination and abuse to a general lack of funding, lack of provision in education and public administration, and unequal status.

This year we celebrate 25 years of the European Charter for Regional or Minority Languages (ECRML).^[1] The Charter, a binding international Treaty, has been successful in setting the benchmark for regional minority language protection and development and having become part of the Copenhagen criteria whereby accession states must ratify it to join the EU. However, despite this success the Treaty does not grant any actual language rights to European citizens and often suffers from the lack of implementation by signatory states. In addition, several 'old' EU member states are yet to ratify the Charter. It means that many RML speakers still require substantive legal protection in terms of language rights and a legal base for their revitalization efforts in education, the media, and the public administration.

Els drets lingüístics són drets humans fonamentals, que impliquen que les persones han de tenir la possibilitat d'accedir a l'educació, la justícia o l'assistència mèdica en la seua llengua, també quan es tracta d'una RML. En el moment actual, l'UE encara no ha reconegut plenament els drets lingüístics com a drets humans. D'altra banda, tal com afirma ELEN en l'informe a l'ONU de 2015, [2] desenes d'abusos lingüístics es reporten cada any per part de parlants de llengües minoritzades; en la major part dels casos, sense que hi haja una resposta satisfactoria per part de les administracions públiques.

Cal dir que a hores d'ara encara hi ha moltes RML que no disposen de legislació lingüística per protegir-les, no tenen mitjans de comunicació públics ni un sistema educatiu públic d'immersió en la llengua, que són elements fonamentals per a fer possible una revitalització exitosa.

Va ser, en part, com a resposta als factors esmentats anteriorment que el nou Protocol de Donostia [3] per assegurar els drets lingüístics es va iniciar el desembre de 2016. El Protocol representa l'opinió de la societat civil europea i actua com una nova guia per als drets lingüístics en ajuntaments i institucions de govern a tots els nivells.

Los derechos lingüísticos son derechos humanos fundamentales, que implican que las personas deben tener la posibilidad de acceder a la educación, justicia o asistencia médica en su lengua, también cuando se trata de una RML. Actualmente, la UE aún no ha reconocido plenamente los derechos lingüísticos como derechos humanos. Por otro lado, tal como afirma ELEN en el informe en la ONU de 2015, [2] decenas de abusos lingüísticos se reportan cada año por parte de hablantes de lenguas minorizadas; en la mayor parte de los casos, sin que haya una respuesta satisfactoria por parte de las administraciones públicas.

Cabe decir que en estos momentos aún hay muchas RML que no disponen de legislación lingüística para protegerlas, no tienen medios de comunicación públicos ni un sistema educativo público de inmersión en la lengua, que son elementos fundamentales para hacer posible una revitalización exitosa.

En parte, como respuesta a los factores mencionados anteriormente, el nuevo Protocolo de Donostia [3] para asegurar los derechos lingüísticos se inició en diciembre de 2016. El Protocolo representa la opinión de la sociedad civil europea, actuando como una nueva guía para los derechos lingüísticos en

Language rights are a fundamental human right, they involve access to education, justice or medical care through the RML. However, the EU is yet to fully recognize language rights as human rights. Moreover, as ELEN stated in their Report [2] to the UN in 2015, dozens of cases of linguistic abuse are reported every year by minoritized language speakers. In addition, many RMLs still do not have language legislation to protect them, they do not have public sponsored media, and do not have public funded RML immersion education, all of which are essential building blocks for successful revitalization.

It was partly in response to the factors outlined above that the new Donostia Protocol [3] to ensure language rights was launched in December 2016. The Protocol represents European grass-roots civil society opinion and acts as a new guideline for language rights for local councils and regional and national governments.

61

[2] Vegeu: <https://elen.ngo/wp-content/uploads/2016/05/305021075-ELEN-Statement-to-UN-HRCtee.pdf>

[2] Véase: <https://elen.ngo/wp-content/uploads/2016/05/305021075-ELEN-Statement-to-UN-HRCtee.pdf>

[2] See: <https://elen.ngo/wp-content/uploads/2016/05/305021075-ELEN-Statement-to-UN-HRCtee.pdf>

[3] Vegeu: <http://protokoloa.eus/es/>

[3] Véase: <http://protokoloa.eus/es/>

[3] See: <http://protokoloa.eus/es/>

Photograph of the second session at the seminar.

Finalment, malgrat que l'UE inclou la llengua com a motiu de discriminació en la Carta dels drets fonamentals, això només proporciona una protecció parcial, perquè la Carta únicament entra en vigor allà on s'està aplicant la llei de l'UE. Per assegurar que els parlants d'RML estiguin protegits contra la discriminació, l'UE haurà d'incloure la llengua com a motiu de discriminació dins de l'article 10 del TFUE, que ara mateix només esmenta el sexe, l'origen racial o ètnic, la religió o les conviccions, la discapacitat, l'edat i l'orientació sexual com a motius de discriminació. [4]

En opinió d'ELEN, que és també la del Consell d'Europa, la discriminació lingüística és una forma de racisme tant directa com indirecta, que és inaceptable en una Europa basada en els valors europeus del respecte a la dignitat humana i els drets humans, la llibertat, la democràcia, la igualtat i el respecte a la llei, que necessàriament ha d'incloure el respecte a la diversitat lingüística i cultural.

62

Finalmente, a pesar de que la UE incluye la lengua como motivo de discriminación en la Carta de los derechos fundamentales, eso solo proporciona una protección parcial, porque la Carta únicamente entra en vigor allá donde se está aplicando la ley de la UE. Para asegurar que los hablantes de RML estén protegidos contra la discriminación, la UE deberá incluir la lengua como motivo de discriminación dentro del artículo 10 del TFUE, que ahora mismo solo menciona el sexo, el origen racial o étnico, la religión o las convicciones, la discapacidad, la edad y la orientación sexual como motivos de discriminación. [4]

En opinión de ELEN, que es también la del Consejo de Europa, la discriminación lingüística es una forma de racismo tanto directa como indirecta, que es inaceptable en una Europa basada en los valores europeos del respeto a la dignidad humana y los derechos humanos, la libertad, la democracia, la igualdad y el respeto a la ley, que necesariamente debe incluir el respeto a la diversidad lingüística y cultural.

Lastly, despite the EU including language as grounds for discrimination in the Charter of Fundamental Rights this only offers partial protection as the Charter only comes into force when EU law is being implemented. In order to ensure that regional language speakers are better protected against discrimination the EU will need to include language as a ground for discrimination in Article 10 of the TFEU. The current grounds for discrimination under Article 10 are sex, racial or ethnic origin, religion or belief, disability, age or sexual orientation. [4]

For ELEN and the Council of Europe anti-regional language discrimination is a form of both direct and indirect racism which is unacceptable in a Europe built on the European values of respect for human dignity and human rights, freedom, democracy, equality and the rule of law, and respect for linguistic and cultural diversity.

[4] Vegeu: https://eur-lex.europa.eu/summary/glossary/nondiscrimination_principle.html

[4] Véase: https://eur-lex.europa.eu/summary/glossary/nondiscrimination_principle.html

[4] See: https://eur-lex.europa.eu/summary/glossary/nondiscrimination_principle.html

The coordinator of the CALRE Working Group participated in the debate on multilingualism and minoritized languages organised by the Government of Navarre and E.U. institutions in Brussels. September 2018.

Justificació

Les RML i en perill d'extinció s'enfronten a una àmplia gamma de problemes a tot Europa, que van des de la discriminació manifesta dels parlants fins a l'absència de drets lingüístics, passant per la carència de disposicions educatives, en l'administració pública o per la inexistència de mitjans de comunicació en la llengua pròpia. En molts casos, la llengua i la cultura estan en condicions d'alta probabilitat d'extingir-se.

Preservar i fomentar la diversitat lingüística europea pot ser més viable si els governs regionals i autònoms europeus treballen conjuntament per a promoure i protegir les llengües minoritzades. Durant els darrers trenta anys, hem après molt sobre la revitalització efectiva de les llengües. Amb voluntat política i compartint coneixements sobre bones pràctiques en la dinamització lingüística, els governs regionals europeus poden contribuir enormement al procés de conservació, protecció i revitalització lingüística.

Justificación

Las RML y en peligro de extinción se enfrentan a una amplia gama de problemas en toda Europa, que van desde la discriminación manifiesta de los hablantes hasta la ausencia de derechos lingüísticos, pasando por la carencia de disposiciones educativas, en la administración pública o por la inexistencia de medios de comunicación en la propia lengua. En muchos casos, la lengua y la cultura están en condiciones de alta probabilidad de extinción.

Preservar y fomentar la diversidad lingüística europea puede ser más viable si los gobiernos regionales y autonómicos europeos trabajan conjuntamente para promover y proteger las lenguas minorizadas. Durante los últimos treinta años, hemos aprendido mucho sobre la revitalización efectiva de las lenguas. Con voluntad política y compartiendo conocimientos sobre buenas prácticas en la dinamización lingüística, los gobiernos regionales europeos pueden contribuir enormemente al proceso de conservación, protección y revitalización lingüística.

Justification

Regional minority and endangered languages are facing a wide range of problems across Europe ranging from overt discrimination against speakers, lack of language rights, lack of educational provision, lack of provision in the public administration, and lack of media. In many cases the language and culture itself is threatened with extinction.

If we are to safeguard and nurture European linguistic diversity we believe that this can be more easily achieved if European regional and autonomous governments work together to promote and protect minoritised languages. Over the last thirty years we have learned a lot about effective language revitalization. With political will and shared expertise on best practices in RML protection European regional governments are able to contribute enormously to the language protection and revitalization process.

Logo of the European Day of Languages, September 26.

Mesures per a llengües europees minoritzades proposades a la CALRE

Tot prenent en consideració les premisses i les justificacions esmentades anteriorment, ELEN proposa que el nou intergrup treballa perquè la CALRE adopte les mesures següents:

_Treballar per a garantir que cada estat o govern autònom amb RML en el seu territori aprova un estatus legal de cooficialitat i d'igualtat d'aquestes llengües i adopte o ratifiqui la Carta europea de llengües regionals o minoritàries, i perquè els països que l'han ratificada, complisquen la totalitat dels seus compromisos, i implementen les recomanacions dels informes de seguiment del Consell d'Europa.

64

Treballar per a garantir que cada estat o govern autònom amb RML en el seu territori aprova lleis de normalització lingüística per a aquestes llengües.

_Treballar per asegarar que cada govern estatal o autonòmic amb RML en el seu territori aprova una legislació que puga garantir l'ensenyament d'immersió en la llengua pròpia del territori.

_Treballar per a garantir que cada estat o govern autònom amb RML en el seu territori aprova lleis en suport de la creació de ràdios i televisions públiques en aquestes llengües, i done suport a la indústria cultural en totes les seues di mensions: llibre, música, noves tecnologies, doblatge i producció cinematogràfica.

Medidas para lenguas europeas minorizadas propuestas en la CALRE

Tomando en consideración las premisas y justificaciones mencionadas anteriormente, ELEN propone que el nuevo intergrupo trabaje para que la CALRE adopte las siguientes medidas:

_Trabajar para garantizar que cada estado o gobierno autónomo con RML en su territorio apruebe un estatus legal de cooficialidad y de igualdad de estas lenguas y adopte o ratifique la Carta europea de lenguas regionales o minoritarias, y para que los países que la han ratificado cumplan la totalidad de sus compromisos e implementen las recomendaciones de los informes de seguimiento del Consejo de Europa.

_Trabajar para garantizar que cada estado o gobierno autónomo con RML en su territorio apruebe leyes de normalización lingüística para estas lenguas.

_Trabajar para asegurar que cada gobierno estatal o autonómico con RML en su territorio apruebe una legislación que pueda garantizar la enseñanza de inmersión en la lengua propia del territorio.

_Trabajar para garantizar que cada estado o gobierno autónomo con RML en su territorio apruebe leyes en apoyo a la creación de radios y televisiones públicas en estas lenguas, y apoye la industria cultural en todas sus dimensiones: libro, música, nuevas tecnologías, doblaje y producción cinematográfica.

Proposed Measures to be adopted by CALRE

Considering the various justifications for new measures outlined above, ELEN proposes that the new regional or minority language CALRE Intergroup works to have CALRE adopt the following measures:

_CALRE to work to ensure that each state and/ or autonomous government with European regional or minority languages on its territory passes co-official and equal status legislation for these languages, and the ratification of the European Charter for Regional or Minority Languages by those States yet to do so, and for the countries that have ratified the Charter, to ensure that they fulfill all of its commitments, and implement the recommendations of the follow-up reports of the Council of Europe.

_CALRE to work to ensure that each state and/ or autonomous government with European regional or minority languages on its territory passes linguistic normalization legislation for these languages.

_CALRE to work to ensure that each state and/ or autonomous government with European regional or minority languages on its territory passes legislation guaranteeing regional or minority language immersion education.

_CALRE to work to ensure that each state and/ or autonomous government with European regional or minority languages on its territory passes legislation that supports the establishment of publicly financed radio and TV for these languages and to support cultural industry in all its dimensions: books, music, new technologies, dubbing and cinematic production.

<p>_Treballar per assegurar que l'UE protegeix plenament contra la discriminació lingüística, perquè incloga la llengua com a motiu de discriminació en l'article 10 del TFUE i perquè els governs autònòmics i regionals adopten com a pròpia la legislació global contra la discriminació.</p>	<p>_Trabajar para asegurar que la UE protege plenamente contra la discriminación lingüística, para que incluya la lengua como motivo de discriminación en el artículo 10 del TFUE y para que los gobiernos autonómicos y regionales adopten como propia la legislación global contra la discriminación.</p>	<p>_CALRE to work to ensure that the EU fully protects against regional or minoritised language discrimination and adds language as grounds for discrimination to Article 10 of the TFEU, and that regional and autonomous governments adopt their own comprehensive anti-language discrimination legislation.</p>
<p>_Col·laborar amb l'UE per a desenvolupar una directiva europea per a la protecció i la promoció dels idiomes europeus menys utilitzats i en perill d'extinció.</p>	<p>_Colaborar con la UE para desarrollar una directiva europea para la protección y promoción de los idiomas europeos menos utilizados y en peligro de extinción.</p>	<p>_CALRE to work with the EU to develop an EU Directive for the protection and promotion of European lesser used and endangered languages.</p>
<p>_Col·laborar amb l'UE per a establir un comissariat de llengües europees i un observatori dels drets lingüístics.</p>	<p>_Colaborar con la UE para establecer un comisariado de lenguas europeas y un observatorio de los derechos lingüísticos.</p>	<p>_CALRE to work with the EU to establish a European Languages Commissioner and Observatory for Language Rights.</p>
<p>_Treballar per a garantir que cada estat o govern autònom amb RML adopte el Protocol de sanitat per a garantir els drets lingüístics dels pacients en el seu territori.</p>	<p>_Trabajar para garantizar que cada estado o gobierno autónomo con RML adopte el Protocolo de sanidad para garantizar los derechos lingüísticos de los pacientes en su territorio.</p>	<p>_CALRE to work to ensure that each state and/ or autonomous government with European regional or minority languages on its territory adopts the Donostia Protocol to Ensure Linguistic Rights.</p>
<p>_Ajudar les associacions que treballen en favor de les RML a participar en iniciatives de desenvolupament comunitari, orientades a enfortir la resiliència comunitària de la cultura minoritària. Aquestes mesures i iniciatives tindrien com a objectiu millorar les estructures designades dins del grup lingüístic amenaçat, per tal de donar suport a la cohesió grupal i als mecanismes de lideratge coherents, els procediments de presa de decisions i la provisió de recursos en benefici de la comunitat lingüística.</p>	<p>_Ayudar a las asociaciones que trabajan en favor de las RML a participar en iniciativas de desarrollo comunitario, orientadas a fortalecer la resiliencia comunitaria de la cultura minoritaria. Estas medidas e iniciativas tendrían como objetivo mejorar las estructuras designadas dentro del grupo lingüístico amenazado, para apoyar la cohesión grupal y los mecanismos de liderazgo coherentes, los procedimientos de toma de decisiones y la provisión de recursos en beneficio de la comunidad lingüística.</p>	<p>_CALRE to assist minority language groups to engage in community development initiatives aimed at strengthening the communal resilience of minority culture. Such measures and initiatives would aim at enhancing designated structures within the threatened linguistic group to support group cohesion and coherent leadership mechanisms, decision-making procedures and resource dispersal on behalf of the group.</p>
<p>_Treballar per assegurar que cada govern estatal o autonòmic amb RML invertísca recursos financers adequats per tal de garantir que les mesures esmentades anteriorment s'apliquen plenament.</p>	<p>_Trabajar para asegurar que cada gobierno estatal o autonómico con RML invierta recursos financieros adecuados para garantizar que las medidas mencionadas anteriormente se apliquen plenamente.</p>	<p>_CALRE to work to ensure that each state and/ or autonomous government with European regional or minority languages on its territory invests adequate financial resources to guarantee that the measures outlined above are fully implemented.</p>

I A N E S

El ponent, professor Ferran Suay, ha explicat que devers el 10 % dels habitants de la Unió Europea parlen llengües minoritàries o llengües minoritzades. En aquest sentit, resulten del tot imprescindibles i s'insereixen plenament en la realitat europea, per una Europa diversa, les propostes d'ELEN en la reunió de la CALRE celebrada a València.

El monolingüisme personal no és desitjable, puix que el projecte europeu advoca per ciutadans plurilingües, capaços almenys d'expressar-se en tres llengües (la pròpia més dues més), però el monolingüisme social constitueix la mostra principal de bona salut d'una llengua. En el context europeu, siga com siga, l'anormalitat és molt normal. Només un Estat d'Europa (i encara fora de la Unió Europea) és estrictament monolingüe: Islàndia. Tota la resta compten amb alguna llengua minoritària o minoritzada (o d'ambdues tipologies).

68

Des de les majories lingüístiques i des del poder, es projecten estigmes sobre les llengües minoritàries (que, com hem apuntat, sovint no són minoritàries sinó minoritzades). La minorització es refereix a una situació de subordinació lingüística.

La Celrom hauria d'incloure el concepte de «llengua minoritzada». Als vint-i-cinc anys de l'aprovació de la Celrom, podem afirmar que la discriminació lingüística és endèmica a Europa, però només n'apareix la punta de l'iceberg. Sovint les llengües minoritzades són estigmatitzades a través de mecanismes subtils i perversos.

Un bon sistema educatiu, de salut, de justícia no pot existir sense el coneixement i l'ús de les diferents llengües. El Consell d'Europa considera la discriminació lingüística com una forma de racisme (Council of Europe, ERCI Recommendation 7).

El ponente, profesor Ferran Suay, ha explicado que cerca del 10 % de los habitantes de la Unión Europea hablan lenguas minoritarias o lenguas minorizadas. En este sentido, resultan del todo imprescindibles y se insertan plenamente en la realidad europea, por una Europa diversa, las propuestas de ELEN en la reunión de la CALRE celebrada en València.

El monolingüismo personal no es deseable, puesto que el proyecto europeo aboga por ciudadanos plurilingües, capaces al menos de expresarse en tres lenguas (la propia y dos más), pero el monolingüismo social constituye la muestra principal de buena salud de una lengua. En el contexto europeo, sea como sea, la anormalidad es muy normal. Solo un Estado de Europa (y aún fuera de la Unión Europea) es estrictamente monolingüe: Islandia. El resto cuentan con alguna lengua minoritaria o minorizada (o de ambas tipologías).

Desde las mayorías lingüísticas y desde el poder, se proyectan estigmas sobre las lenguas minoritarias (que, como hemos apuntado, a menudo no son minoritarias sino minorizadas). La minorización se refiere a una situación de subordinación lingüística.

La Celrom debería incluir el concepto de «lengua minorizada». A los veinticinco años de la aprobación de la Celrom, podemos afirmar que la discriminación lingüística es endémica a Europa, pero solo aparece la punta del iceberg. A menudo las lenguas minorizadas son estigmatizadas a través de mecanismos sutiles y perversos.

Un buen sistema educativo, de salud, de justicia no puede existir sin el conocimiento y el uso de las diferentes lenguas. El Consejo de Europa considera la discriminación lingüística como una forma de racismo (Council of Europe, ERCI Recommendation 7).

The speaker, Professor Ferran Suay, explained that around 10% of the population of the European Union speak minority languages or minoritized languages. If a diverse Europe is to be attained, it is therefore essential that the proposals put forward by ELEN during the CALRE meeting in Valencia be fully implemented in the context of the European reality.

The state of personal monolingualism is not something desirable, given that the European project, among other things, strives for plurilingual citizens able to express themselves in three languages (their own with two additional ones); however social monolingualism is a good litmus test to ascertain the state of health of a language. In the European context, as things are, this abnormality is quite normal. Only one European state (and still outside the European Union) is strictly monolingual: Iceland. All other states have a minority language or a minoritized one (or both).

From the position of linguistic majorities or from spheres of power themselves, minority languages are stigmatised (and as we have pointed out, they are often not minority languages but minoritized ones). Minoritization refers to a situation of linguistic subordination.

CELROM should include the concept of "minoritized language". Twenty-five years after CELROM was approved and set up, we can affirm that linguistic discrimination is endemic in Europe. However, it is not just the tip of the iceberg that appears as minoritized languages are often stigmatised by way of subtle and perverse mechanisms.

A good education, health and justice system cannot exist without the knowledge and use the different languages present. The Council of Europe considers linguistic discrimination to be a form of racism (Council of Europe, ERCI Recommendation 7).

S'hauria de treure més partit de la Celrom i dels drets i deures que proclama i que se'n deriven. Sovint es percep com a normal la discriminació per part dels parlants de les llengües minoritzades o minoritàries. La discriminació porta a la mort de llengües i a la destrucció d'identitats de diversos pobles d'Europa. El Protocol de Donostia (2016) es va aprovar per a assegurar els drets lingüístics de tothom. Per a promoure i protegir les llengües minoritzades, hi caldrà més voluntat política.

En el debat posterior a la ponència, Rafael Castelló, director del Servei de Política Lingüística de la Universitat de València, apunta que la diversitat lingüística és costosa, però que aporta molts més beneficis que no costos.

Conchúr Ó Giollagáin demana quins mecanismes polítics existeixen per a fer possibles les recomanacions d'ELEN. I apunta que no hi ha directives europees sobre la preservació de la pluralitat lingüística.

Se debería sacar más partido de la Celrom y de los derechos y deberes que proclama y que se derivan de ella. A menudo se percibe como normal la discriminación por parte de los hablantes de las lenguas minorizadas o minoritarias. La discriminación lleva a la muerte de lenguas y a la destrucción de identidades de diversos pueblos de Europa. El Protocolo de Donostia (2016) se aprobó para asegurar los derechos lingüísticos de todo el mundo. Para promover y proteger las lenguas minorizadas hará falta más voluntad política.

En el debate posterior a la ponencia, Rafael Castelló, director del Servicio de Política Lingüística de la Universitat de València, apunta que la diversidad lingüística es costosa, pero que aporta muchos más beneficios que costes.

Conchúr Ó Giollagáin pregunta qué mecanismos políticos existen para hacer posibles las recomendaciones de ELEN. Y apunta que no hay directivas europeas sobre la preservación de la pluralidad lingüística.

More effective use should be made of CELROM, and of the rights and duties set forth therein. The speakers themselves of minority or minoritized languages often see discrimination as something normal. Discrimination results in a death sentence for languages and the destruction of identities of the diverse peoples of Europe. The Donostia Protocol (2016) was approved to ensure the linguistic rights of all citizens. In order to promote and protect minoritized languages, greater political will is necessary.

In the debate subsequent to the presentation, Rafel Castelló, director of the University of Valencia's Servei de Política Lingüística (language policy service), pointed out that linguistic diversity is expensive but nonetheless offers many more benefits that far outweigh the cost.

Clochúr O'Giollagain querida the existing political mechanisms that make the recommendations by ELEN possible and pointed out that there are no European directives on the preservation of linguistic plurality.

Photograph of the panel members of the second debate, with Gregorio Ferreiro, Cor Van der Meer and Vicent Fenollar.

Francesc Hernàndez Dobon, de la Universitat de València, apunta la necessitat de mesurar amb estàndards acceptats la qüestió de la minorització lingüística i assenyala que una llengua minoritzada és aquella que té més ús privat que públic i una llengua minoritzadora és aquella que presenta menys ús privat que no públic. Apunta, així mateix, la necessitat de dur a terme una observació numèrica i estadística via Eurostat.

Van der Meer apunta que el frisó és una llengua minoritària dins Frísia mateix, i recorda que Mercator és una plataforma europea, radicada a Ljouwert, que connecta recerca amb planificació lingüística. Informa també que Ljouwert enguany és la capital europea de la cultura. La Unió Europea crea l'oportunitat de connectar els parlants de llengües minoritàries. Primer ho va fer a través de l'EBLUL o de Mercator. A partir de 2006 hi ha hagut dificultats per aconseguir subsidis europeus.

A partir de 2016 la nova regulació del programa Erasmus Plus encara ha aportat més dificultats en aquest sentit. Hem perdut el comissariat lingüístic i l'staff que l'acompanyava, cosa que és una vergonya per a Europa.

La Celrom ha quedat sobrepassada en el temps. El Consell d'Europa no té poder per a forçar els governs estatals-nacionals a fer-la efectiva. La carta només es focalitza en les llengües autòctones i no diu res sobre les llengües de la immigració.

La cooperació entre regions és un instrument per a superar la inacció europea. Però encara hi ha massa poca cooperació a favor de les llengües minoritàries. Pel que fa a la CALRE, considera que s'hauria d'estendre la xarxa. Recomanaria que hi hagués més assemblees

Francesc Hernàndez Dobon, de la Universitat de València, apunta la necesidad de medir con estándares aceptados la cuestión de la minorización lingüística y señala que una lengua minorizada es aquella que tiene más uso privado que público y una lengua minorizadora es aquella que presenta menos uso privado que público. Apunta, asimismo, la necesidad de llevar a cabo una observación numérica y estadística vía Eurostat.

Van der Meer apunta que el frisón es una lengua minoritaria dentro de la misma Frisia, y recuerda que Mercator es una plataforma europea, radicada en Ljouwert, que conecta búsqueda con planificación lingüística. Informa también de que Ljouwert este año es la capital europea de la cultura. La Unión Europea crea la oportunidad de conectar los hablantes de lenguas minoritarias. Primero lo hizo a través del EBLUL o de Mercator. A partir de 2006 ha habido dificultades para conseguir subsidios europeos.

A partir de 2016 la nueva regulación del programa Erasmus Plus aún ha aportado más dificultades en este sentido. Hemos perdido el comisariado lingüístico y el staff que lo acompañaba, lo cual es una vergüenza para Europa.

La Celrom ha quedado sobrepasada en el tiempo. El Consejo de Europa no tiene poder para obligar a los gobiernos estatales-nacionales a hacerla efectiva. La carta solo se focaliza en las lenguas autóctonas y no dice nada sobre las lenguas de la inmigración.

La cooperación entre regiones es un instrumento para superar la inacción europea. Pero aún hay demasiado poca cooperación a favor de las lenguas minoritarias. Por lo que respecta a la CALRE, considera que se debería extender la red. Recomendaría que hubiese más asambleas regionales que

Francesc Hernàndez Dobon, from the University of Valencia, stressed the need for commonly agreed measurement standards when evaluating the question of linguistic minoritization. He pointed out that a minoritized language is that language that has greater private use than it has public while a minorizing language is that which has less private use though the opposite is true in the public sphere. In this vein, he stressed the need for deeper numerical and statistical observation through Eurostat.

Van der Meer stated that Frisian is a minority language in Friesland itself and reminded us that MERCATOR is a European platform based in Leowarden which, among other aspects, connects research with language planning. He said that Leowarden was the European Cultural Capital and that the European Union offered the opportunity to link up with speakers of minority languages. This was first achieved through EBLUL or MERCATOR itself. He lamented that after 2006 there had been difficulties in obtaining European subsidies.

As from 2016, the new rules for the Erasmus Plus programme had created further difficulties in this sense. We have lost the linguistic commissioner's office and the staff that were employed there; this is a disgrace for Europe.

CELROM has been surpassed over the course of time. The Council of Europe does not have the power to oblige the government of states/national governments to make it effective. The Charter solely focuses on autochthonous languages and makes no reference to the migration context languages.

Cooperation between regions is an instrument to overcome inaction in Europe, however there is exceedingly little cooperation in favour of minority languages. In this respect CALRE, considers that the network should be extended and recommends that a greater number

regionals que en fessin part. Podem dir el mateix d'ELEN.

Aquesta inacció es veu en disposicions com l'aprovada pel Parlament Europeu el setembre de 2013, amb un 93 % de vots a favor, però que no ha estat implementada.

Resulta bàsic d'implementar mitjans de comunicació en les llengües minoritzades i incloure-les en el món de les noves tecnologies. Subratlla, finalment, la importància econòmica del multilingüisme.

Gregorio Ferrero que intervé en representació de l'NPLD, remarca la importància del fet que les institucions siguin presents en les realitats socials. Podria semblar evident, però no ho és tant (per exemple, fins fa poques dècades la universitat, a Galícia, havia romès cega a la llengua pròpia del país).

Els estats nació s'han fonamentat en els mites «mono-» (entre ells el monolingüisme). L'accés al poder s'hi fa en una sola llengua. Aquest mite, recentment, ha entrat en procés de trencament. Últimament, però, hi han sorgit nous problemes. Amb la globalització, el plurilingüisme s'ha fet més complex. No podem obviar aquesta realitat. I, encara, cal remarcar que l'anglès avança en relació a totes les llengües, també a les majoritàries.

formaran part de ella. Podemos decir lo mismo de ELEN.

Esta inacción se ve en disposiciones como la aprobada por el Parlamento Europeo en septiembre de 2013, con un 93 % de votos a favor, pero que no ha sido implementada.

Resulta básico implementar medios de comunicación en las lenguas minorizadas e incluirlas en el mundo de las nuevas tecnologías. Subraya, finalmente, la importancia económica del multilingüismo.

Gregorio Ferrero que interviene en representación del NPLD, señala la importancia de que las instituciones estén presentes en las realidades sociales. Podría parecer evidente, pero no lo es tanto (por ejemplo, hasta hace pocas décadas la universidad, en Galicia, había permanecido ciega a la lengua propia del país).

Los estados nación se han fundamentado en los mitos «mono-» (entre ellos el monolingüismo). El acceso al poder se hace en una sola lengua. Este mito, recientemente, ha entrado en proceso de ruptura. Últimamente, sin embargo, han surgido nuevos problemas. Con la globalización, el plurilingüismo se ha hecho más complejo. No podemos obviar esta realidad. Y, incluso, hay que señalar que el inglés avanza en relación a todas las lenguas, también a las mayoritarias.

of regional assemblies take part. The same could be said for ELEN.

This lack of action is reflected in provisions like the one approved by the European Parliament in September 2013, with 93% of votes in favour, still awaiting however is its implementation.

It is essential to implement the mass media in minoritized languages and to include them in today's world by way of new technologies. The speaker finally stressed the economic importance of multilingualism.

Gregorio Ferrero spoke in representation of NPLD and outlined the importance of the presence of institutions in social realities. This would appear to be highly evident, but the opposite is often the case (for example, in Galicia it has only been a few decades that the university finally lifted the exclusion of its own language).

Nation-states have based and nurtured themselves on “mono-” myths (among these, monolingualism). Access to power is achieved through a sole language, though this myth, has started to crumble more recently. New problems have nonetheless emerged in recent times. With the phenomenon of globalisation, multilingualism has become more complex. This reality cannot be cast aside. Furthermore, we must take stock of the fact that the English language is advancing in relation to all other languages, including the majority ones.

Sorgeixen problemes en alterar el monolingüisme estatista quan «el galleg esdevé la llengua del sheriff». El galleg és oficial a Galícia, però no és oficial ni a Astúries ni a Castella i Lleó, encara que en aquesta comunitat autònoma hi ha una posició pública més oberta per part de les institucions.

Ferreiro exposa casos de no-oficialitat de llengües minoritàries i els contraposa a l'experiència de l'aranès/occità, oficial a tot Catalunya.

Insisteix, també, en la manca de compliment de la Celrom. A la Unió Europea es produeix «una celebració retòrica de la realitat lingüística» (Vicent Climent). No hi ha fons específics per a la diversitat lingüística. Recorda, finalment, que l'NPLD és un *lobby* per la diversitat lingüística i que la xarxa està formada tant per governs com per organitzacions civils no governamentals.

En el debat, Conchúr Ó Giollagáin apunta que la dicotomia no és entre llengües minoritàries o majoritàries, sinó entre tenir o no tenir àmbits on exercir funcionalment els usos de cada llengua. Es tracta d'aconseguir viure confortablement en la societat parlant la llengua minoritària.

Surgen problemas al alterar el monolingüismo estatista cuando «el gallego pasa a ser la lengua del sheriff». El gallego es oficial en Galicia, pero no es oficial ni en Asturias ni en Castilla y León, aunque en esta comunidad autónoma hay una posición pública más abierta por parte de las instituciones.

Ferreiro expone casos de no-oficialidad de lenguas minoritarias y los contrapone a la experiencia del aranés/occitano, oficial en toda Cataluña.

Insiste, también, en la falta de cumplimiento de la Celrom. En la Unión Europea se produce «una celebración retórica de la realidad lingüística» (Vicent Climent). No hay fondos específicos para la diversidad lingüística. Recuerda, finalmente, que el NPLD es un lobby por la diversidad lingüística y que la red está formada tanto por gobiernos como por organizaciones civiles no gubernamentales.

En el debate, Conchúr Ó Giollagáin apunta que la dicotomía no es entre lenguas minoritarias o mayoritarias, sino entre tener o no tener ámbitos donde ejercer funcionalmente los usos de cada lengua. Se trata de conseguir vivir confortablemente en la sociedad hablando la lengua minoritaria.

Problems arise when state-based monolingualism is affected, in fact when “Galician becomes the sheriff's tongue”. Galician has an official status in Galicia, but this is not the case in Asturias and in Castile-Leon, in spite of the fact that in the latter autonomous region there is a more open public position on the part of the institutions.

Ferreiro offered cases of the non-official standing of minority languages and contrasted his findings with the experience of Aranese/Occitan, official throughout Catalonia.

He also insisted on the lack of compliance to CELROM. At the European Union there has unfolded “a rhetorical celebration of the linguistic reality” (Vicent Climent). There is no specific funding for linguistic diversity. We are reminded that the NPLD is a lobby supporting linguistic diversity, and that the network is made up of governments as well as non-government civil organisations.

During the debate, Clochúr O'Giollagain pointed out that the dichotomy is not between minority or majority languages but rather the question of having access to the fully-fledged functional use of each language; in effect it is about being able to live comfortably in society, whilst speaking the minority language.

Today we disrupt the fruits of our labor

OUR HERITAGE

WHERE THE PAST MEETS THE FUTURE

En 2018 s'han celebrat també els vint anys de vigència de la Carta europea de les llengües regionals o minoritàries (Celrom). A partir d'una convenció del Consell d'Europa, atesa pel Parlament i pel Consell de Ministres de la Unió Europea, la norma europea és, ara com ara, l'únic instrument jurídic vinculant del món per a protegir i promocionar les llengües regionals.

En vigor des de l'1 de març de 1998, la Celrom ha contribuït a desenvolupar normes legislatives, polítiques i pràctiques que permeten i fomenten l'ús de les llengües pròpies en tots els àmbits de la vida pública, des de l'educació fins als mitjans públics de comunicació social; des de l'administració pública, els tribunals, hospitals i policia, fins a les activitats econòmiques, culturals i lúdiques, amb resultats i resistències diverses, segons llocs i casos. Això no obstant, una cosa és ratificar la carta, una obligació que és preceptiva en els processos d'adhesió a la Unió Europea, i una altra l'execució dels compromisos de millora que cada Estat membre hi assumeix voluntàriament.

76

La Celrom és un instrument viu, amb aplicació pràctica i resultats progressius avalables, segons el grau d'aplicació (monitorització), una competència que recau en un comitè independent d'experts, amb el qual col·laboren els Estats membres i les organitzacions de la societat civil en més de 70 idiomes.

La carta ha establert estàndards europeus i recomanacions en termes de política lingüística. El seu objectiu principal, segons la presidenta del comitè d'experts, Vesna Crnić-Grotić, «és fer que l'ús de les llengües regionals i minoritzades siga normal en la vida quotidiana, d'ús regular no sols en l'àmbit familiar, sinó també en l'espai públic i en les institucions de l'Estat, la qual cosa és igualment important per als idiomes grans com per als menudets, siga perquè els parlen milions de persones o només uns pocs centenars».

En 2018 se han celebrado también los veinte años de vigencia de la Carta europea de las lenguas regionales o minoritarias (Celrom). A partir de una convención del Consejo de Europa, asistida por el Parlamento y por el Consejo de Ministros de la Unión Europea, la norma europea es, por ahora, el único instrumento jurídico vinculante del mundo para proteger y promocionar las lenguas regionales.

En vigor desde el 1 de marzo de 1998, la Celrom ha contribuido a desarrollar normas legislativas, políticas y prácticas que permiten y fomentan el uso de las lenguas propias en todos los ámbitos de la vida pública, desde la educación hasta los medios públicos de comunicación social; desde la administración pública, los tribunales, hospitales y policía, hasta las actividades económicas, culturales y lúdicas, con resultados y resistencias diversas, según lugares y casos. Sin embargo, una cosa es ratificar la carta, una obligación que es preceptiva en los procesos de adhesión a la Unión Europea, y otra la ejecución de los compromisos de mejora que cada Estado miembro asume voluntariamente.

La Celrom es un instrumento vivo, con aplicación práctica y resultados progresivos evaluables, según el grado de aplicación (monitorización), una competencia que recae en un comité independiente de expertos, con el que colaboran los Estados miembros y las organizaciones de la sociedad civil en más de 70 idiomas.

La carta ha establecido estándares europeos y recomendaciones en términos de política lingüística. Su principal objetivo, según la presidenta del comité de expertos, Vesna Crnić-Grotić, «es hacer que el uso de las lenguas regionales y minorizadas sea normal en la vida cotidiana, de uso regular no solo en el ámbito familiar, sino también en el espacio público y en las instituciones del Estado, lo cual es igualmente importante para los idiomas grandes como para los pequeños, sea para que los hablen millones de personas o solo unos pocos centenares».

2018 has also seen the celebration of the 20th anniversary of this treaty: The European Charter for Regional or Minority Languages (ECRML). Following a convention by the Council of Europe attended by the EU Parliament and the Council of Ministers, the European standard is, for the time being, the only legally binding instrument in the world to protect and promote regional languages.

In force since the 1st March 1998, the CRML has contributed to the development of legislation, policies and practices that allow and foster the use of native languages in all areas of public life, ranging from education to the public media of social communication; from public administration, courts, hospitals and police to economic, cultural and recreational activities, with various outcomes and levels of tolerance in each place and case. Nevertheless, it is not the same to ratify the Charter (which is mandatory in the process of joining the EU) than to actually implement the commitments for improvement that each member state voluntarily makes.

The ECRML is a living resource, with practical application and progressive results that can be assessed depending on the degree of application (monitoring). It is a competence steered by an independent committee of experts that member states and civil society organizations collaborate with in more than 70 languages.

The Charter has established European standards and recommendations in terms of language policy. According to the president of the Committee of Experts, Vesna Crnic-Grotic, its main goal is "to normalise the use of regional and minoritized languages in everyday life, being used on a regular basis not just in the family environment, but also in the public space and State institutions, which is equally as important for widely spoken languages as it is for the minority ones, whether spoken by millions of people or only by a few hundred".

13. La presentació del Document de València a Brussel·les

**La presentación del Documento
de València en Bruselas**

**Bringing the document from
Valencia to Brussels**

A Photograph of the presentation of the Valencia document in Brussels.

Photographs of the participants in the discussion and debate marking the 20th anniversary of the enactment of the European Language Charter.

El 26 de setembre, Dia Europeu de les Llengües, tingué lloc una reunió extraordinària del Grup de Treball CALRE sobre la Diversitat Cultural i Lingüística a la seu del Comitè Europeu de les Regions, a Brussel·les. D'una banda es féu la presentació pública de les conclusions del seminari de diagnosi i recomanacions per a la CALRE, a partir de les aportacions d'una sèrie d'experts procedents de centres universitaris i governs regionals d'Europa. I d'una altra es va commemorar el XX aniversari de la Carta Europea de les Llengües amb un debat entre els experts europeus.

De les 17 assemblees legislatives membres del CALRE WG_CLD, hi participaren les següents representacions:

_Sra. Ainhoa Aznárez, presidenta del Parlament de Navarra

_Sr. Roberto Ciambetti, president Consell Regional del Vèneto

_Sra. Isabelle Emmery, vicepresidenta del Parlament de Valònia-Brussel·les

_Sr. Giovanni Malanchini, C. S. del Consell Regional de la Llombardia

_Sra. Adriana Martínez, Gabinet de la Presidència. Parlament de Galícia

El 26 de septiembre, Día Europeo de las Lenguas, tuvo lugar una reunión extraordinaria del Grupo de Trabajo CALRE sobre la Diversidad Cultural y Lingüística en la sede del Comité Europeo de las Regiones, en Bruselas. Por una parte se hizo la presentación pública de las conclusiones del seminario de diagnosis y recomendaciones para la CALRE, a partir de las aportaciones de una serie de expertos procedentes de centros universitarios y gobiernos regionales de Europa. Y de otra se conmemoró el XX aniversario de la Carta europea de las lenguas con un debate entre los expertos europeos.

De las 17 asambleas legislativas miembros del CALRE WG_CLD, participaron las siguientes representaciones:

_Sra. Ainhoa Aznárez, presidenta del Parlamento de Navarra

_Sr. Roberto Ciambetti, presidente Consejo Regional del Véneto

_Sra. Isabelle Emmery, vicepresidenta del Parlamento de Valonia-Bruselas

_Sr. Giovanni Malanchini, C. S. del Consejo Regional de la Lombardía

_Sra. Adriana Martínez, Gabinete de la Presidencia. Parlamento de Galicia

On September 26, the European Day of Languages, CALRE work group was summoned for an extraordinary meeting on cultural and linguistic diversity that took place at the headquarters of the European Committee of the Regions in Brussels. On the one hand, conclusions and recommendations for CALRE drawn at the seminar were presented, based on the contributions of a series of experts coming from universities and regional governments in Europe. On the other hand, the 20th anniversary of the European Charter for Languages was commemorated with a debate among European experts.

Of the 17 member legislative assemblies involved in CALRE work group for cultural and linguistic diversity, the following representatives participated:

_Ms. Ainhoa Aznárez, President of the Nafarroako Parlamentua

_Mr. Roberto Ciambetti, President of the Regional Council of Veneto

_Ms. Isabelle Emmery, Vice President of the Parliament of Wallonie/Brussels

_Mr. Giovanni Malanchini, C. S. Consiglio Regionale della Lombardia

_Ms. Adriana Martínez, Government Office, Parliament of Galicia

_Sr. Alexander Miesen, president del Parlament de la Comunitat Germanòfona de Bèlgica

_Sr. Baltasar Picornell, president del Parlament de les Illes Balears

Una vegada exposada la valoració de cada assemblea regional sobre la situació de les llengües, es va procedir a presentar el Document de València, amb la lectura de les conclusions del seminari d'experts per part de la senyora Verònica Cantó (Acadèmia Valenciana de la Llengua). Tot seguit, i atesa la significació especial de la jornada, es va iniciar una ronda d'intervencions (debat en panel) entre representants de les grans institucions europees:

Sra. Vesna Crnić-Grotić, Comitè d'Experts. Carta europea de les llengües regionals o minoritàries. Consell d'Europa

Sr. Davyth Hicks, Xarxa Europea per la Igualtat Lingüística (ELEN)

Sra. Sabrina Rasom, Xarxa Europea per a la Diversitat Lingüística (NPLD)

Sra. Jill Evans, Intergrup de Minories, Parlament Europeu

Sr. Michael Teutsch, Comissió Europea. DG Educació i Multilingüisme

Sr. Andrew Dawson, Congrés dels Poders Locals i Regionals. Consell d'Europa

La sessió, que va comptar amb traducció i interpretació simultània, va estar presentada i conduïda en una llengua minoritzada, el valencià/català, tant en la presidència i moderació de l'acte, com en la lectura del document de conclusions, cosa que correspongué

_Sr. Alexander Miesen, presidente del Parlamento de la Comunidad Germanófona de Bélgica

_Sr. Baltasar Picornell, presidente del Parlamento de las Islas Baleares

Una vez expuesta la valoración de cada asamblea regional sobre la situación de las lenguas, se procedió a presentar el Documento de València, con la lectura de las conclusiones del seminario de expertos por parte de la señora Verònica Cantó (Acadèmia Valenciana de la Llengua). A continuación, y dada la significación especial de la jornada, se inició una ronda de intervenciones (debate en panel) entre representantes de las grandes instituciones europeas:

Sra. Vesna Crnić-Grotić, Comité de Expertos. Carta europea de las lenguas regionales o minoritarias. Consejo de Europa

Sr. Davyth Hicks, Red Europea por la Igualdad Lingüística (ELEN)

Sra. Sabrina Rasom, Red Europea para la Diversidad Lingüística (NPLD)

Sra. Jill Evans, Intergrupo de Minorías, Parlamento Europeo

Sr. Michael Teutsch, Comisión Europea. DG Educación y Multilingüismo

Sr. Andrew Dawson, Congreso de los Poderes Locales y Regionales. Consejo de Europa

La sesión, que tuvo traducción e interpretación simultánea, estuvo presentada y conducida en una lengua minorizada, el valenciano/catalán, tanto en la presidencia y moderación del acto, como en la lectura del documento de conclusiones, cosa que correspondió

_Mr. Alexander Miesen, President of the Parliament Deutschsprachigen Gemeinschaft Belgium

_Mr. Baltasar Picornell, President of the Parliament of the Balearic Islands

The evaluations of each regional assembly on the status of languages were presented, followed by the presentation of the document completed in Valencia. Conclusions of the seminar were read by Mrs Verònica Cantó, Acadèmia Valenciana de la Llengua – the regulatory body of the language in Valencia. Immediately after and given the special importance of the day, a round of interventions in the form of a panel discussion took place among representatives of major European institutions:

Ms. Vesna Crnić-Grotić, Committee of Experts. European Charter for Regional or Minority Languages. Council of Europe

Mr. Davyth Hicks, European Language Equality Network (ELEN)

Ms. Sabrina Rasom, Network to Promote Linguistic Diversity (NPLD)

Ms. JIL Evans, MEP Chair Intergroup of Minorities, European Parliament.

Mr. Michael Teutsch, European Commission. DG Education and Multilingualism

Mr. Andrew Dawson, Congress of Local and Regional Authorities. Council of Europe

The session had simultaneous interpretation and translation and was presented and conducted in a minority language, Valencian/Catalan. This language was used by people chairing and moderating the act and those reading the document and conclusions, which Mrs Verònica

a la senyora Verònica Cantó de l'Acadèmia Valenciana de la Llengua. Igualment, pel que fa a la moderació del panell de debat posterior, feta pel senyor Johan Hägmann, expert finlandès en multilingüisme.

El coordinador del WG_CLD, el president Morera, destacaria de l'acte un detall simbòlic molt important, l'ús d'una llengua minoritzada en una sessió institucional a Brussel·les i les conclusions, «perquè s'ha introduït en l'agenda europea el valor del respecte de totes les llengües d'Europa, la qual cosa suposa una gran passa per al seu reconeixement i per a eliminar la discriminació cultural i lingüística de milions de ciutadans i ciutadanes d'Europa». Posteriorment, aquest document ha estat sotmès al coneixement i la consideració dels 75 parlaments regionals europeus abans d'exposar-lo i debatre'l en l'assemblea general de la CALRE.

a la señora Verònica Cantó de la Academia Valenciana de la Lengua. Igualmente, por lo que respecta a la moderación del panel de debate posterior, llevada a cabo por el señor Johan Hägmann, experto finlandés en multilingüismo.

El coordinador del WG_CLD, el presidente Morera, destacaría del acto un detalle simbólico muy importante, el uso de una lengua minorizada en una sesión institucional en Bruselas y las conclusiones, «porque se ha introducido en la agenda europea el valor del respeto de todas las lenguas de Europa, lo cual supone un gran paso para su reconocimiento y para eliminar la discriminación cultural y lingüística de millones de ciudadanos y ciudadanas de Europa». Posteriormente, este documento ha sido sometido al conocimiento y la consideración de los 75 parlamentos regionales europeos antes de exponerlo y debatirlo en la asamblea general de la CALRE.

Cantó attended to. Similarly, Mr Johan Hägmann, Finnish expert on multilingualism, moderated the panel debate that followed.

The coordinator of the work group for culture and language diversity, President Morera, highlighted the conclusions and a very important symbolic detail: the use of a minority language at an institutional meeting in Brussels. "This is because the European agenda has incorporated the value of respect for all the languages of Europe, which is a great step towards the recognition and the elimination of cultural and linguistic discrimination of millions of citizens of Europe". After that, this document has been subject to the acknowledgement and consideration on behalf of the 75 European regional parliaments before moving on to the exhibition and debate at the CALRE general assembly.

Photograph of participants in the special working session held by CALRE, with representatives from the Parliament, the EU Council and the European Commission, President Morera and the Valencian Minister for Culture and Education, Vicent Marzà.

14. La conferència dels parlaments regionals d'Europa a les Acores

La conferencia de los parlamentos regionales de Europa en las Azores

The conference of the Regional Parliaments of Europe in the Azores

Photograph of the participants at CALRE's yearly plenary conference.
Azores, 2018.

L'assemblea plenària de la Conferència d'Assemblees Legislatives Regionals d'Europa (CALRE), reunida el 21 de novembre de 2018 en la Regió Autònoma de les Acores, aprovà per unanimitat el Document de València. Enllestit a partir de les aportacions dels experts reunits a la ciutat de València el mes de maig i consensuat pel grup de treball, aquest text ha estat ratificat per la conferència europea sense cap esmena addicional. A més, aquest grup de treball, creat l'any passat en la cimera europea de Sevilla, ha comptat amb el suport plenari perquè el president Morera continue la missió delegada de coordinació del grup de treball.

La CALRE torna a apostar així per compartir criteris, coneixements, experiències i pràctiques útils per al reconeixement efectiu de la igualtat lingüística, del dret de la ciutadania a usar la llengua pròpia i reduir-ne les discriminacions. I, alhora, per assegurar la sostenibilitat del patrimoni cultural comú. Els parlaments membres de la CALRE ja tenen uns principis rectors bàsics i les institucions de la Unió Europea compten amb el suport i la posició consensuada de les regions en una de les dimensions més intangibles i útils per a afavorir la inclusió ciutadana. Aquests criteris són, bàsicament, dos de cànons, un sobre la protecció del patrimoni cultural, l'altre sobre el compromís en la promoció de la diversitat lingüística, que van ser lliurats als representants de la Comissió Europea el Dia Europeu de les Llengües, i ara li corresponderà a la CALRE fer arribar les recomanacions de les regions a totes les institucions de la Unió Europea.

La asamblea plenaria de la Conferencia de Asambleas Legislativas Regionales de Europa (CALRE), reunida el 21 de noviembre de 2018 en la Región Autónoma de las Azores, aprobó por unanimidad el Documento de València. Terminado a partir de las aportaciones de los expertos reunidos en la ciudad de València durante el mes de mayo y consensuado por el grupo de trabajo, este texto ha sido ratificado por la conferencia europea sin ninguna enmienda adicional. Además, este grupo de trabajo, creado el año pasado en la cumbre europea de Sevilla, ha contado con el apoyo plenario para que el presidente Morera continúe la misión delegada de coordinación del grupo de trabajo.

La CALRE vuelve a apostar así por compartir criterios, conocimientos, experiencias y prácticas útiles para el reconocimiento efectivo de la igualdad lingüística, del derecho de la ciudadanía a usar la lengua propia y reducir las discriminaciones. Y, al mismo tiempo, por asegurar la sostenibilidad del patrimonio cultural común. Los parlamentos miembros de la CALRE ya tienen unos principios rectores básicos y las instituciones de la Unión Europea cuentan con el apoyo y la posición consensuada de las regiones en una de las dimensiones más intangibles y útiles para favorecer la inclusión ciudadana. Estos criterios son, básicamente, dos de cárboles, uno sobre la protección del patrimonio cultural, el otro sobre el compromiso en la promoción de la diversidad lingüística, que fueron entregados a los representantes de la Comisión Europea el Día Europeo de las Lenguas, y ahora le corresponderá a la CALRE hacer llegar las recomendaciones de las regiones a todas las instituciones de la Unión Europea.

The plenary assembly of the Conference of Regional Legislative Assemblies of Europe (CALRE) held on the 21st November 2018 in the Autonomous Region of the Azores, unanimously approved the document created in Valencia. It was completed on the basis of contributions made by experts gathered in Valencia in May, it was agreed on by the work group and it has been ratified by the European conference without any further amendments. Additionally, this work group created last year at the European summit in Seville has had full support for President Morera to continue his task of coordinating the work group.

CALRE keeps sharing criteria, knowledge, experiences and practices that are useful for the effective recognition of linguistic equality, the right of citizens to use their own language and eliminate discrimination, while at the same time ensuring the sustainability of common cultural heritage. CALRE member parliaments already have basic guiding principles and EU institutions have the support and the consensual position of the regions in one of the most intangible and useful dimensions in order to foster citizen inclusion. These criteria are basically two sets of rules, one on the protection of cultural heritage and the other on the commitment to promote linguistic diversity, which were introduced to the representatives of the European Commission on the European Day of Languages. It is now CALRE's turn to send the recommendations laid out by the regions to all EU institutions.

En resum, el treball començat un any abans, en novembre de 2017, ha estat fructífer, positiu. Hi han participat moltes regions europees i molts experts i decisors polítics. És el resultat d'un treball de dotze mesos, amb aportacions de diversos parlaments, universitats i entitats de la societat civil que defensen la igualtat lingüística a Europa. És una aportació més en favor del reconeixement de la realitat europea tal com és, culturalment rica i plural, una contribució decisiva en favor d'una Europa més inclusiva, més de totes i tots, millor. El Document de València posa en valor el que som, en destaca el coordinador del grup. «Una Unió que es farà més forta com més respecte la diversitat, com més reconege les pecularitats dels seus veïns. Eixe respecte passa també per donar veu i pes a les assemblees legislatives no estatales i passa també pel reconeixement de les denominades llengües minoritàries al si de les institucions europees».

En resumen, el trabajo empezado un año antes, en noviembre de 2017, ha sido fructífero, positivo. Han participado muchas regiones europeas y muchos expertos y decisores políticos. Es el resultado de un trabajo de doce meses, con aportaciones de varios parlamentos, universidades y entidades de la sociedad civil que defienden la igualdad lingüística en Europa. Es una aportación más en favor del reconocimiento de la realidad europea tal como es, culturalmente rica y plural, una contribución decisiva en favor de una Europa más inclusiva, más de todas y todos, mejor. El Documento de València pone en valor lo que somos, destacó el coordinador del grupo. «Una Unión que se hará más fuerte cuanto más respete la diversidad, cuanto más reconozca las peculiaridades de sus vecinos. Ese respeto pasa también por dar voz y peso a las asambleas legislativas no estatales y pasa también por el reconocimiento de las denominadas lenguas minoritarias en el seno de las instituciones europeas».

In summary, all the work that began a year ago, in November 2017, has been fruitful and positive. There have been many European regions, political experts and decision makers participating. It is the result of a 12-month undertaking, with contributions from several parliaments, universities and civil society organisations that stand for linguistic equality in Europe. It is more of a decisive contribution in favour of acknowledging the European reality as it is, culturally rich and diverse, and working towards inclusiveness of all. "The document created in Valencia sets out what we really are" – claimed the group coordinator. "A Union that will become stronger the more it welcomes diversity and respects the distinctive features of its peoples. That respect also means giving voice and importance to the non-state legislative assemblies and recognising minority languages within European institutions".

Another photograph of the presidents at the conference. Azores, 2018

Enric Morera
President
Caja Valencia

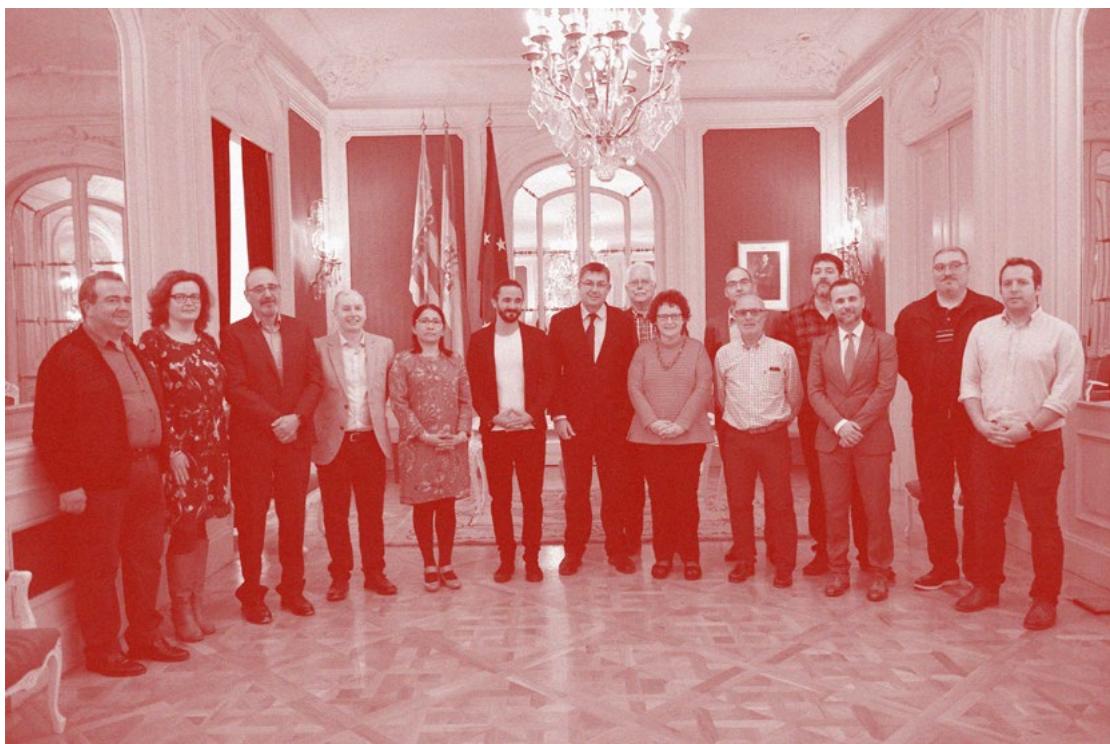

El Grup de Treball CALRE sobre la diversitat cultural i lingüística (WG_CLD) ha realitzat un seminari de diagnosi i recomanacions per a la Conferència d'Assemblees Legislatives de les Regions d'Europa. Es tractava d'escoltar les aportacions d'una sèrie d'experts designats per la Network to Promote Linguistic Diversity (NPLD) i de l'European Language Equality Network (ELEN) procedents de centres universitaris i governs regionals d'Europa. Així s'han vist punts de vista molt diversos i s'han conegit casos singulars com el d'Escòcia, Gal·les, Navarra, Frísia, les Illes Balears i Galícia, amb la participació de la presidenta de l'Assemblea Nacional de Gal·les, la senyora Elin Jones, i del president del Parlament de les Illes Balears, el senyor Baltasar Picornell, i la coordinació del president de les Corts Valencianes, el senyor Enric Morera.

El Grupo de Trabajo CALRE sobre la diversidad cultural y lingüística (WG_CLD) ha realizado un seminario de diagnosis y recomendaciones para la Conferencia de Asambleas Legislativas de las Regiones de Europa. Se trataba de escuchar las aportaciones de una serie de expertos designados por la Network to Promote Linguistic Diversity (NPLD) y de la European Language Equality Network (ELEN) procedentes de centros universitarios y gobiernos regionales de Europa. Así se han visto puntos de vista muy diversos y se han conocido casos singulares como el de Escocia, Gales, Navarra, Frisia, las Islas Baleares y Galicia; con la participación de la presidenta de la Asamblea Nacional de Gales, la señora Elin Jones, y del presidente del Parlamento de las Islas Baleares, el señor Baltasar Picornell, y la coordinación del presidente de las Corts Valencianes, el señor Enric Morera.

CALRE's working group for cultural and linguistic diversity (WG_CLD) has run a seminar aimed at diagnosing concerns and making recommendations on behalf of the Conference of European Regional Legislative Assemblies; its purpose was to draw from contributions by a series of experts designated by the Network to Promote Linguistic Diversity (NPLD) and the European Language Equality Network (ELEN). The seminar's participants came from universities and European regional governments. Quite diverse points of view were put forward and the specific cases of Scotland, Wales, Navarre, Friesland, the Balearic Islands, and Galicia were discussed. Participants included the President of the Welsh National Assembly, Ms. Elin Jones and the President of the Parliament of the Balearic Islands, Mr. Baltasar Picornell; the seminar was coordinated by the President of the Parliament of Valencia (Corts Valencianes), Mr. Enric Morera.

Photograph of the speakers and panel members at the Valencia seminar, May 2018.

Les conclusions del seminari, expressades en dos decàlegs, un per protegir la diversitat cultural i l'altre per promoure la diversitat lingüística a Europa, són el resultat de considerar quatre grans principis, que són:

1. La diversitat cultural és una característica distintiva de la Unió Europea i el compromís en la seua protecció, un dels seus principis fundacionals.
2. Els ciutadans som diferents i, alhora, iguals en drets i en obligacions. La Carta dels drets fonamentals de l'UE garanteix els principis d'igualtat (article 20), de no discriminació per raons de llengua i cultura (article 21) i el respecte a la diversitat cultural, religiosa i lingüística (article 22).
3. La Unió està compromesa a respectar la riquesa de la seu diversitat cultural i lingüística i a vetlar per la conservació i el desenvolupament del patrimoni cultural europeu.
4. Protegir aquest valuós llegat comporta combatre qualsevol forma de discriminació de les minories culturals i lingüístiques i, alhora, fer efectiu el compromís dels estats membres i de les institucions de la Unió en la lluita contra la desaparició de cultures i llengües minoritzades, assegurar-ne la igualtat de drets i la sostenibilitat de les expressions culturals i lingüístiques dites regionals o minoritàries.

Las conclusiones del seminario, expresadas en dos decálogos, uno para proteger la diversidad cultural y otro para promover la diversidad lingüística en Europa, son el resultado de considerar cuatro grandes principios, que son:

1. La diversidad cultural es una característica distintiva de la Unión Europea y el compromiso en su protección, uno de sus principios fundacionales.
2. Los ciudadanos somos diferentes y, al mismo tiempo, iguales en derechos y en obligaciones. La Carta de los derechos fundamentales de la UE garantiza los principios de igualdad (artículo 20), de no discriminación por razones de lengua y cultura (artículo 21) y el respeto a la diversidad cultural, religiosa y lingüística (artículo 22).
3. La Unión está comprometida a respetar la riqueza de su diversidad cultural y lingüística y a velar por la conservación y el desarrollo del patrimonio cultural europeo.
4. Proteger este valioso legado comporta combatir cualquier forma de discriminación de las minorías culturales y lingüísticas y, al mismo tiempo, hacer efectivo el compromiso de los estados miembros y de las instituciones de la Unión en la lucha contra la desaparición de culturas y lenguas minorizadas, asegurar la igualdad de derechos y la sostenibilidad de las expresiones culturales y lingüísticas llamadas regionales o minoritarias.

The conclusions reached at the seminar, set forth in two decalogues, one to protect cultural diversity and the other to enhance linguistic diversity in Europe, are the result of having proceeded with four principles or vectors, namely:

1. Cultural diversity is one of the distinctive hallmarks of the European Union, and its protection is one of its founding principles.
2. We as citizens are diverse yet at the same time equal in relation to rights and duties. The Charter of Fundamental Rights of the European Union guarantees the principles of equality (article 20), of non-discrimination on the grounds of language and culture (article 21) and the respect of cultural, religious and linguistic diversity (article 22).
3. The European Union is committed to respecting the richness that is offered by its cultural and linguistic diversity and in doing so, ensures the preservation and development of Europe's cultural heritage.
4. The protection of this valuable legacy involves fighting against any form of discrimination against cultural and linguistic minorities, while at the same time bringing into full effect the commitment of member states, as well as EU institutions; this stance is aimed at avoiding the loss of the said minority cultures and languages by ensuring equal rights and the sustainability of the said regional or minority cultural and linguistic expressions.

Aquests quatre principis són el resultat i atenen:

- _L'article 2 i 3 (apartat 3) del Tractat de la Unió Europea (TUE)
- _Els articles 21 i 22 de la Carta dels drets fonamentals de la Unió Europea
- _La Declaració de Nacions Unides sobre els drets de les persones pertanyents a minories nacionals o ètniques, religioses i lingüístiques
- _La Convenció europea de drets humans (article 14) aprovada pel Consell d'Europa el 1950 i en vigor des del 1953, considerada la primera menció jurídica contra la discriminació lingüística
- _El Conveni europeu per a la protecció dels drets humans
- _El Conveni marc per a la protecció de les minories nacionals del Consell d'Europa
- _La Carta europea de les llengües regionals o minoritàries (Celrom)
- _La Resolució de l'Assemblea Parlamentària del Consell d'Europa número 1.985 (2014) sobre la situació i els drets de les minories culturals a Europa
- _La Resolució de l'Assemblea Parlamentària del Consell d'Europa número 2.196 (2018) sobre la protecció i el foment de les llengües regionals, minoritàries o minoritzades a Europa
- _La Recomanació de l'Assemblea Parlamentària del Consell d'Europa número 1.201 (1993) per a un protocol addicional al Conveni europeu de drets humans sobre els drets de les minories

Estos cuatro principios son el resultado y atienden a:

- _Los artículos 2 y 3 (apartado 3) del Tratado de la Unión Europea (TUE)
- _Los artículos 21 y 22 de la Carta de los derechos fundamentales de la Unión Europea
- _La Declaración de Naciones Unidas sobre los derechos de las personas pertenecientes a minorías nacionales o étnicas, religiosas y lingüísticas
- _La Convención europea de derechos humanos (artículo 14) aprobada por el Consejo de Europa en 1950 y en vigor desde 1953, considerada la primera mención jurídica contra la discriminación lingüística
- _El Convenio europeo para la protección de los derechos humanos
- _El Convenio marco para la protección de las minorías nacionales del Consejo de Europa
- _La Carta europea de las lenguas regionales o minoritarias (Celrom)
- _La Resolución de la Asamblea Parlamentaria del Consejo de Europa número 1.985 (2014) sobre la situación y los derechos de las minorías culturales en Europa
- _La Resolución de la Asamblea Parlamentaria del Consejo de Europa número 2.196 (2018) sobre la protección y el fomento de las lenguas regionales, minoritarias o minorizadas en Europa
- _La Recomendación de la Asamblea Parlamentaria del Consejo de Europa número 1.201 (1993) para un protocolo adicional al Convenio europeo de derechos humanos sobre los derechos de las minorías

The above principle are the results and involve:

- _Article 2 and 3 (section 3) of the Treaty of the European Union (TUE)
- _Articles 21 and 22 The Charter of Fundamental Rights of the European Union
- _The United Nations Declaration on the rights of persons belonging to national, ethnic, religious or linguistic minorities
- _The European Convention on Human Rights (Article 14) approved by the Council of Europe in 1950 and in force since 1953, considered to be the first juridical mention against linguistic discrimination
- _The European Convention on The Protection of Human Rights
- _The Framework Agreement for the Protection of National Minorities of the Council of Europe
- _The European Charter on Regional and Minority Languages (Celrom)
- _The Resolution of the Parliamentary Assembly of the Council of Europe, number 1.985 (2014) on the situation and rights of cultural minorities in Europe
- _The Resolution of the Parliamentary Assembly of the Council of Europe, number 2.196 (2018) on the protection and advancement of regional, minority or minoritized languages in Europe
- _The Recommendation of the Parliamentary Assembly of the Council of Europe, number 1.201 (1993) with regard to an additional protocol to the European Convention on The Protection of Human Rights addressing the rights of minorities

<u>El Document de Copenhaguen de l'Organització per a la Seguretat i la Cooperació a Europa (OSCE) de 1990</u>	<u>El Documento de Copenhague de la Organización para la Seguridad y la Cooperación en Europa (OSCE) de 1990</u>	<u>The Copenhagen Document on the Organisation for Security and Cooperation in Europe (OSCE) in 1990</u>
<u>La Resolució de 13 de desembre de 2016, sobre els drets fonamentals en la Unió Europea</u>	<u>La Resolución de 13 de diciembre de 2016, sobre los derechos fundamentales en la Unión Europea</u>	<u>The 13 December 2016 Resolution on the fundamental rights of the European Union</u>
<u>La Resolució d'11 de setembre de 2013, sobre llengües europees amenaçades de desaparició</u>	<u>La Resolución de 11 de septiembre de 2013, sobre lenguas europeas amenazadas de desaparición</u>	<u>The 11 September 2013 Resolution on European languages in danger of extinction</u>
<u>La Resolució de 8 de juny de 2005, sobre la protecció de les minories i les polítiques de lluita contra la discriminació en la Unió Europea ampliada</u>	<u>La Resolución de 8 de junio de 2005, sobre la protección de las minorías y las políticas de lucha contra la discriminación en la Unión Europea ampliada</u>	<u>The 8 June 2005 Resolution providing for extended cover on the protection of minorities and anti-discrimination policies in the European Union</u>
<u>Els informes de l'Agència dels Drets Fonamentals de la Unió Europea sobre respecte i protecció de persones pertanyents a minories 2008-2010</u>	<u>Los informes de la Agencia de los Derechos Fundamentales de la Unión Europea sobre respeto y protección de personas pertenecientes a minorías 2008-2010</u>	<u>The reports supplied by the Fundamental Rights Agency of the European Union in relation to the respect and protection of persons belonging to minorities 2008-2010</u>

The President of the Welsh National Assembly, Elin Jones, signs the Book of Honour at les Corts, before participating at the Valencia seminar. May 2018.

A més a més, cal considerar:

_Que els drets de les persones que pertanyen a minories nacionals o ètniques, religioses i lingüístiques són part integral dels drets humans, que són universals, indivisibles i independents, i que protegir i promoure els drets de les minories és fonamental per a la pau, la seguretat i l'estabilitat i per al foment de la tolerància, el respecte i la comprensió mútues i la cooperació entre totes les persones que viuen al mateix territori.

_Que el Tractat de Lisboa va introduir el terme «persones pertanyents a minories» en el Dret de la Unió, la primera referència explícita de la història del dret de la Unió; que en el seu Tractat (article 2) estableix clarament que «el respecte dels drets humans, inclosos els drets de les persones pertanyents a minories» és un dels valors en els quals es fonamenta la Unió; tot considerant que són «valors comuns als estats membres en una societat caracteritzada pel pluralisme, la no discriminació, la tolerància, la justícia, la solidaritat i la igualtat entre dones i homes».

_Que els valors de la Unió són comuns als estats membres i que en la Carta dels drets fonamentals de la Unió Europea s'estableix el principi de no discriminació.

_Que els criteris del document de Copenhaguen formen part dels criteris d'adhesió a la Unió; que un dels tres criteris clarament obliga els països a garantir la democràcia, l'estat de dret, els drets humans i el respecte i la protecció de les minories.

Ademàs, hay que considerar:

_Que los derechos de las personas que pertenecen a minorías nacionales o étnicas, religiosas y lingüísticas son parte integral de los derechos humanos, que son universales, indivisibles e independientes, y que proteger y promover los derechos de las minorías es fundamental para a la paz, la seguridad y la estabilidad y para el fomento de la tolerancia, el respeto y la comprensión mutuas y la cooperación entre todas las personas que viven en el mismo territorio.

_Que el Tratado de Lisboa introdujo el término «personas pertenecientes a minorías» en el Derecho de la Unión, la primera referencia explícita de la historia del derecho de la Unión; que en su Tratado (artículo 2) establece claramente que «el respeto de los derechos humanos, incluidos los derechos de las personas pertenecientes a minorías» es uno de los valores en los que se fundamenta la Unión; considerando que son «valores comunes a los estados miembros en una sociedad caracterizada por el pluralismo, la no discriminación, la tolerancia, la justicia, la solidaridad y la igualdad entre mujeres y hombres».

_Que los valores de la Unión son comunes a los estados miembros y que en la Carta de los derechos fundamentales de la Unión Europea se establece el principio de no discriminación.

_Que los criterios del documento de Copenhague forman parte de los criterios de adhesión a la Unión; que uno de los tres criterios claramente obliga a los países a garantizar la democracia, el estado de derecho, los derechos humanos y el respeto y la protección de las minorías.

Also warranting due consideration:

_That the rights of persons belonging to national, ethnic, religious or linguistic minorities form an integral part of human rights humans, which are universal, indivisible and independent and that the protection and advancement of the rights of minorities is a fundamental requisite for the attainment of peace, security and stability and for the enhancement of tolerance, respect and mutual understanding of all persons living in the same territory.

_That the Treaty of Lisbon introduced the term “persons belonging to minorities” in EU law, amounting to the first explicit reference in the history of that genre of law; notwithstanding this, in the EU Treaty (article 2) it is clearly established that “the respect of human rights, including the rights of persons belonging to minorities” amounts to one of the values the EU is based on; all this taking into account that they “represent values common to member states in a society characterised by pluralism, non-discrimination, tolerance, justice, solidarity and equality between women and men”.

_That the values of the EU are common to member states and that in the Charter of Fundamental Rights of the European Union the principle of non-discrimination is spelt out.

_That the criteria of the Copenhagen document form part of the EU admission criteria; one criterion –there are three in total— clearly obliges countries to guarantee democracy, the rule of law, human rights and respect for and the protection of minorities.

_Que cal integrar i revisar els instruments i els processos per garantir l'aplicació completa i correcta dels principis i els valors dels tractats (especialment, el respecte dels drets de les persones pertanyents a minories) per garantir que tals principis i valors són respectats en tota la Unió; la qual cosa hauria de considerar mecanismes preventius i, fins i tot, correctius.

_Que el patrimoni cultural de la Unió és tan ric com divers; que les minories que han conviscut secularament a Europa són part inestriable de la contribució al llegat cultural comú, ric, divers i també únic, atès que contribueixen a la identitat comuna europea.

Vista la Resolució del Parlament Europeu (2017/2937 RSP) sobre la protecció i la no discriminació de les minories dins dels estats membres de la Unió Europea, el 7 febrer de 2018, presentada per la senyora Cecilia Wikström, segons la qual els estats membres han de defensar els drets de les minories i avaluar-ne periòdicament el compliment i llur vulneració. I en particular, pel que assenyala:

_Que no s'ha donat la suficient importància als problemes de les minories en l'agenda de la Unió. I exigeix un enfocament integrat respecte a la igualtat i la no discriminació, a fi de garantir que els estats membres tracten adequadament la diversitat de la població en les societats respectives.

_Que hay que integrar y revisar los instrumentos y los procesos para garantizar la aplicación completa y correcta de los principios y los valores de los tratados (especialmente, el respeto de los derechos de las personas pertenecientes a minorías) para garantizar que tales principios y valores son respetados en toda la Unión; lo cual debería considerar mecanismos preventivos e, incluso, correctivos.

_Que el patrimonio cultural de la Unión es tan rico como diverso; que las minorías que han convivido seculamente en Europa son parte inseparable de la contribución al legado cultural común, rico, diverso y también único, dado que contribuyen a la identidad común europea.

Vista la Resolución del Parlamento Europeo (2017/2937 RSP) sobre la protección y la no discriminación de las minorías dentro de los estados miembros de la Unión Europea, el 7 febrero de 2018, presentada por la señora Cecilia Wikström, según la cual los estados miembros deben defender los derechos de las minorías y evaluar periódicamente su cumplimiento y su vulneración. Y en particular, por lo que señala:

_Que no se ha dado la suficiente importancia a los problemas de las minorías en la agenda de la Unión. Y exige un enfoque integrado con respecto a la igualdad y la no discriminación, con el fin de garantizar que los estados miembros tratan adecuadamente la diversidad de la población en las sociedades respectivas.

_That there is a need to integrate and review the instruments and processes to guarantee the complete and correct application of the principles and values of the treaties (with particular regard to respecting the rights of persons belonging to minorities) in order to guarantee that the said principles and values are complied with in the whole of the EU. This implies that preventive and ultimately, corrective measures need to be formulated and applied.

_That the cultural heritage of the EU is both rich and very diverse; it is recognised that the minorities that have had a secular presence in Europe are an intrinsic part of the contribution towards the common cultural legacy, rich, diverse and unique as it is; full acknowledgment is made of their contribution to the common European identity.

In view of the Resolution of the European Parliament (2017/2937 RSP) on the protection and non-discrimination of minorities within member states of the EU, on February 7, 2018, a document was presented by Ms. Cecilia Wikström, whereby member states are required to defend the rights of minorities and to periodically check that the said rights are being complied with and that no infringement thereof is taking place. Particular emphasis is given to:

_The fact that insufficient attention has been given to issues and problems concerning minorities on the EU agenda. This situation demands an integrated perspective in relation to equality and non-discrimination, with a view to guaranteeing that member state shall adequately deal with population diversity in their respective societies.

Les Corts valencianes awarded a distinction to CALRE for its contribution and marking the 60th anniversary of the Treaty of Rome. In the photograph the President of the Parliament of Andalusia and of CALRE in 2017, Juan Pablo Duran, is given the highest distinction bestowed by les Corts on April 25, 2017.

Que la Unió és responsable de la protecció i la promoció dels drets de les minories. I considera que cal millorar el marc legislatiu de la Unió per protegir de forma exhaustiva els drets de les persones pertanyents a minories culturals, per la qual cosa cal esperar de les institucions de la Unió el suport als estats membres a promocionar el respecte a la diversitat cultural i la tolerància, especialment a través de l'educació.

Que qualsevol política en matèria de patrimoni cultural ha de ser integradora i participativa, basar-se en les comunitats locals i preveure la consulta i el diàleg amb les comunitats minoritàries.

Que l'Agència dels Drets Fonamentals de la Unió Europea ha de millorar el control de la discriminació contra les minories nacionals als estats membres.

Que la Unión es responsable de la protección y la promoción de los derechos de las minorías. Y considera que hay que mejorar el marco legislativo de la Unión para proteger de forma exhaustiva los derechos de las personas pertenecientes a minorías culturales, por lo que hay que esperar de las instituciones de la Unión el apoyo a los estados miembros en promocionar el respeto a la diversidad cultural y la tolerancia, especialmente a través de la educación.

Que cualquier política en materia de patrimonio cultural debe ser integradora y participativa, basarse en las comunidades locales y prever la consulta y el diálogo con las comunidades minoritarias.

Que la Agencia de los Derechos Fundamentales de la Unión Europea debe mejorar el control de la discriminación contra las minorías nacionales a los estados miembros.

That the EU is responsible for the protection and advancement of minority rights. It considers that improvements are needed in the EU's legislative framework in order to attain thorough protection of the rights of persons belonging to cultural minorities. It is to be expected hence that the institutions of the EU must support member states in enhancing respect towards cultural diversity and tolerance thereof, particularly through education.

That any cultural heritage policy needs to have an integrating and participatory function that concerns itself with local communities and which includes consultation and dialogue with minority communities.

That the Agency for Fundamental Rights of the EU needs to control the discrimination against national minorities within member states.

Vist l'informe de la Comissió de Llibertats Civils, Justícia i Assumptes Interiors (2018/2036 INI), presentat pel senyor József Nagy, sobre la necessitat d'establir unes normes mínimes per atendre el dret a la igualtat de tracte de les minories en la Unió Europea; respectar els principis de subsidiarietat i proporcionalitat, i complir els preceptes de respecte, promoció i desenvolupament de les cultures i les llengües regionals. En particular, pel que fa a la demanda d'una proposta legislativa de directiva europea:

_A partir dels casos considerats bones pràctiques dels estats protegint els drets de les minories

_Amb mesures de protecció específiques basades en les normes internacionals adients, que n'asseguren la no discriminació de les persones pertanyents a minories culturals dins d'Europa

Per tot això, arribem a les conclusions següents, expressades en deu punts, respecte a la diversitat cultural europea:

Visto el informe de la Comisión de Libertades Civiles, Justicia y Asuntos Interiores (2018/2036 INI), presentado por el señor József Nagy, sobre la necesidad de establecer unas normas mínimas para atender el derecho a la igualdad de trato de las minorías en la Unión Europea; respetar los principios de subsidiariedad y proporcionalidad, y cumplir los preceptos de respeto, promoción y desarrollo de las culturas y las lenguas regionales. En particular, por lo que respecta a la demanda de una propuesta legislativa de directiva europea:

_A partir de los casos considerados buenas prácticas de los estados protegiendo los derechos de las minorías

_Con medidas de protección específicas basadas en las normas internacionales convenientes, que aseguren la no discriminación de las personas pertenecientes a minorías culturales dentro de Europa.

Por todo ello, llegamos a las siguientes conclusiones, expresadas en diez puntos, con respecto a la diversidad cultural europea:

Having regard to the Report of the Committee on Culture and Education for the Committee on Civil Liberties, Justice and Home Affairs (2018/2036 INI), presented by Mr József Nagy, on the urgency of establishing some minimum guidelines to ensure the right to equality of treatment for EU minorities, there is a need to respect the principles of subsidiarity and proportionality, and to comply with the precepts of the respect, promotion and development of regional languages and cultures. Following from this, a demand is hereby made for a legislative proposal at the level of European directive:

_Based on cases of good practice by states which undertake the protection of the rights of minorities

_And including specific protection measures based on international guidelines that will ensure the non-discrimination of persons belonging to cultural minorities within Europe

Based on the abovementioned reasons, we set forth the following ten conclusions which deal with the cultural diversity of Europe:

Ferran Suay, President of the European Language Equality Network (ELEN) and Vicent Fenollar, Policy and Outreach Manager of Network to Promote Linguistic Diversity (NPLD)

Protegir la viversitat cultural a Europa

96

1. El patrimoni cultural té interès i valors universals per a persones, comunitats i societats. És un llegat que cal preservar i transmetre a les generacions futures. El Tractat de funcionament de la Unió Europea (article 3 TFUE) així ho entén en establir que la Unió respectarà la riquesa de la seua diversitat cultural i lingüística i vetlarà per la conservació i el desenvolupament del patrimoni cultural europeu.
2. D'acord amb la UNESCO, la protecció i la promoció de la diversitat cultural són condicions necessàries per al desenvolupament sostenible i pressuposen el reconeixement de la igualtat, la dignitat i el respecte per totes les cultures i els pobles.

Proteger la diversidad cultural en Europa

1. El patrimonio cultural tiene interés y valores universales para personas, comunidades y sociedades. Es un legado que hay que preservar y transmitir a las generaciones futuras. El Tratado de funcionamiento de la Unión Europea (artículo 3 TFUE) así lo entiende al establecer que la Unión respetará la riqueza de su diversidad cultural y lingüística y velará por la conservación y el desarrollo del patrimonio cultural europeo.
2. De acuerdo con la UNESCO, la protección y la promoción de la diversidad cultural son condiciones necesarias para el desarrollo sostenible y presuponen el reconocimiento de la igualdad, la dignidad y el respeto por todas las culturas y los pueblos.

Protecting the cultural diversity of Europe

1. The concept of cultural heritage embodies interest and universal values for persons, communities and societies. It is a legacy worthy of preservation and transmission to future generations. This is contemplated in the Treaty of the Functioning of the EU (Article 3 TFEU) in that the EU is bound to respect the wealth of its cultural and linguistic diversity cultural and shall act in the interests of the conservation and development of Europe's cultural heritage.
2. In accordance with UNESCO, the protection and advancement of cultural diversity are requisites for sustainable development and presuppose the recognition of equality, dignity and respect for all cultures and peoples.

3. Només es pot protegir i promoure la diversitat cultural si es garanteixen les llibertats fonamentals, com són la llibertat d'expressió, d'informació i de comunicació, i la possibilitat real que les persones puguen triar les expressions culturals que els són pròpies.
4. La celebració de l'Any Europeu del Patrimoni Cultural, aprovada per l'Assemblea Parlamentària del Consell d'Europa, és una de les actuacions més destacables de l'UE en el transcurs de 2018: «El nostre patrimoni: on el passat es troba amb el futur». La CALRE el defineix com «una gran oportunitat per fomentar l'intercanvi i la valoració del patrimoni cultural d'Europa», un recurs compartit. Es tracta de promoure la diversitat i la sostenibilitat cultural, el diàleg intercultural i la cohesió social i, en efecte, de reforçar la contribució econòmica de les indústries culturals al desenvolupament local, junt als valors europeus i el sentiment de pertinença.
3. Solo se puede proteger y promover la diversidad cultural si se garantizan las libertades fundamentales, como son la libertad de expresión, de información y de comunicación, y la posibilidad real de que las personas puedan elegir las expresiones culturales que les son propias.
4. La celebración del Año Europeo del Patrimonio Cultural, aprobada por la Asamblea Parlamentaria del Consejo de Europa, es una de las actuaciones más destacables de la UE en el transcurso de 2018: «Nuestro patrimonio: donde el pasado se encuentra con el futuro». La CALRE lo define como «una gran oportunidad para fomentar el intercambio y la valoración del patrimonio cultural de Europa», un recurso compartido. Se trata de promover la diversidad y la sostenibilidad cultural, el diálogo intercultural y la cohesión social y, en efecto, de reforzar la contribución económica de las industrias culturales al desarrollo local, junto a los valores europeos y el sentimiento de pertenencia.
3. Cultural diversity can only be protected and advanced if fundamental freedoms, such as freedom of speech, of information and of communication are guaranteed, as well as the real possibility that people have full access to the cultural expressions that belong to them.
4. The celebration of European Cultural Heritage Year, approved by the Parliament of the Council of Europe is one of the EU's most noteworthy initiatives in the course of 2018. Our heritage, where our past meet with our future. CALRE has defined it as "a great opportunity to advance the interchange and appraisal of Europe's cultural heritage", a resource that is shared. The idea is to advance cultural diversity and sustainability, intercultural dialogue, social cohesion and, in effect, to reinforce the economic contribution of culture-based industries in local development, in conjunction with European values and the sense of belonging.

The Valencia document bears testimony to who we are. Recognising diversity to make inroads to greater equality. The proposal by President Lambertz to reflect upon ways of improving and strengthening the Union, accepted by CALRE, has been embraced in the idea of cultural cohesion. In the photograph, the syndics and the Mesa de les Corts with Mr. Lambert and the CALRE Working Group Coordinator in 2017.

5. El patrimoni cultural abasta recursos històrics i expressions diverses de la creativitat humana. Són béns materials, naturals i digitals, i ho és també el patrimoni viu, immaterial: les pràctiques, les tècniques, les artesanies i els coneixements valuosos com les arts, les tradicions orals i festives i les llengües pròpies.
6. Les polítiques culturals són competència dels estats membres, ben sovint de les assemblees legislatives regionals, i no tant de la Unió Europea; la qual cosa exigeix una certa sincronització i coordinació a distints nivells per afrontar els reptes i els objectius comuns, tot respectant el principi de subsidiarietat. Per aquesta raó cal reivindicar el protagonisme de les regions i les ciutats de la Unió. Coincidint amb la CALRE, cal orientar la política europea i les seues institucions en favor d'una Europa diversa, construïda de baix amunt, en la qual els parlaments i els governs territorials siguen coparticipants del futur d'Europa i, en especial, en l'elaboració de les polítiques i els objectius culturals de l'UE, atesos els principis de subsidiarietat, governança multinivell i de cooperació interparlamentària.
7. La promoció dels valors culturals comuns i la globalització cultural no hauria d'implicar la pràctica desaparició de les cultures regionals i de les poblacions que les practiquen i les mantenen encara.
5. El patrimonio cultural comprende recursos históricos y expresiones diversas de la creatividad humana. Son bienes materiales, naturales y digitales, y lo es también el patrimonio vivo, inmaterial: las prácticas, las técnicas, las artesanías y los conocimientos valiosos como las artes, las tradiciones orales y festivas y las lenguas propias.
6. Las políticas culturales son competencia de los estados miembros, muy a menudo de las assembleas legislativas regionales, y no tanto la UE; lo cual exige una cierta sincronización y coordinación a distintos niveles para afrontar los retos y los objetivos comunes, respetando el principio de subsidiariedad. Por esta razón hay que reivindicar el protagonismo de las regiones y las ciudades de la Unión. Coinciendo con la CALRE, hay que orientar la política europea y sus instituciones en favor de una Europa diversa, construida de abajo arriba, en la que los parlamentos y los gobiernos territoriales sean copartícipes del futuro de Europa y, en especial, en la elaboración de las políticas y los objetivos culturales de la UE, dados los principios de subsidiariedad, gobernanza multinivel y cooperación interparlamentaria.
7. La promoción de los valores culturales comunes y la globalización cultural no debería implicar la práctica desaparición de las culturas regionales y de las poblaciones que las practican y las mantienen aún.
5. Cultural heritage is a treasure-trove of historic resources and diverse expressions of human creativity. We are dealing with material, natural and digital assets, and part of this legacy is living and there is non-material heritage as well: cultural practices, techniques, artisan creations and such valuable fields of knowledge as the arts, oral traditions, festive manifestations and citizens' own languages.
6. Cultural policies are competences of Member States, often located more at the core of the various regional legislative assemblies than at the core of the EU; this requires a synchronicity and coordination at different levels to better deal with common challenges and objectives, whilst respecting the principle of subsidiarity. This is why a strong, concerted stance has to be made for the role of the regions and cities of the EU. Coinciding with CALRE, European policy and its institutions need to be geared towards a more diverse Europe, constructed first at the grassroots level, thereby enabling territorial parliaments and governments to be fully-fledged partners of Europe's future; of particular interest is the elaboration of the cultural policies and objectives of the EU, complying with the principles of subsidiarity, multi-level governance and interparliamentary cooperation.
7. The promotion of these common cultural values and cultural globalisation should not mean the practical extinction of regional cultures and the populations which, to date, still nurture them.

8. Les conseqüències de la transició a l'entorn digital, la pressió ambiental i física sobre espais patrimonials i el tràfic il·lícit de béns culturals són reptes importants que l'UE ha d'afrontar des de la cooperació amb els estats membres i els governs regionals.
9. El pla de treball en matèria cultural (2015-2018), acordat pel Consell de Ministres UE en 2014, estableix quatre prioritats per tractar de coordinar l'acció conjunta de la Unió des del respecte al principi de subsidiarietat, mitjançant un mètode obert de coordinació (MOC), una forma de dret indicatiu, sense caràcter vinculant per als estats membres. De fet, l'avaluació dels resultats del pla de treball s'encomanava a una «convenció de la UNESCO sobre la protecció i la promoció de la diversitat de les expressions culturals», orientada bàsicament a l'acció exterior i la cooperació multicultural. Tot i això, bona part de les expressions culturals locals hi resten encara al marge.
10. Això no obstant, des de diverses instàncies crítiques es reclama a les institucions europees i als estats membres el reconeixement de la importància de la inversió cultural i, en particular, augmentar el pressupost de cultura, fins a arribar a l'1%, en considerar la cultura com un dels pilars estratègics de la unitat europea, la qual cosa podria ser contribuir a la sostenibilitat del projecte europeu.
8. Las consecuencias de la transición al entorno digital, la presión ambiental y física sobre espacios patrimoniales y el tráfico ilícito de bienes culturales son retos importantes que la UE debe afrontar desde la cooperación con los estados miembros y los gobiernos regionales.
9. El plan de trabajo en materia cultural (2015-2018), acordado por el Consejo de Ministros UE en 2014, establecía cuatro prioridades para tratar de coordinar la acción conjunta de la Unión desde el respeto al principio de subsidiariedad, mediante un método abierto de coordinación (MOC), una forma de derecho indicativo, sin carácter vinculante para los estados miembros. De hecho, la evaluación de los resultados del plan de trabajo se encomendaba a una «convención de la UNESCO sobre la protección y la promoción de la diversidad de las expresiones culturales», orientada básicamente a la acción exterior y la cooperación multicultural. Pese a ello, buena parte de las expresiones culturales locales quedan aún al margen.
10. Sin embargo, desde varias instancias críticas se reclama a las instituciones europeas y a los estados miembros el reconocimiento de la importancia de la inversión cultural y, en particular, aumentar el presupuesto de cultura, hasta llegar al 1%, al considerar la cultura como uno de los pilares estratégicos de la unidad europea, lo cual podría ser contribuir a la sostenibilidad del proyecto europeo.
8. The consequences of the transition to the digital world, the environmental and physical pressures on heritage spaces and the illicit trafficking of cultural artefacts are important challenges that the EU needs to face through cooperation with member states and regional governments.
9. The work plan/schedule for cultural matters (2015-2018), agreed upon by the EU Council of Ministers in 2014, established four priorities in coordinating EU joint action; these range from respecting the principle of subsidiarity through an Open Coordination Methodology (OCM/MOC), a form of indicative law that is non-binding for member states. In fact, the evaluation of the results of the work plan was based on the "UNESCO Convention on the Protection and Advancement of the Diversity of Cultural Expressions" which is basically aimed at work in the exterior and multicultural cooperation. However most local cultural expressions do not fall fully within these considerations.
10. Notwithstanding the abovementioned rationale, various critical positions call on European institutions and on member states to recognise the sheer importance of cultural investment and, in particular, call for an increase in the culture budget so that it will reach 1% of the total; this is in consideration of the fact that culture makes up one of the strategic pillars of European unity, thereby contributing to the sustainability of the European project.

Promoure la diversitat lingüística Europea

Les llengües són l'expressió més directa de la cultura i són part integral de la identitat europea, ja que defineixen les identitats personals, alhora que conformen un llegat patrimonial comú. Cinc-cents milions d'europeus convivim en vint-i-vuit estats, amb vint-i-quatre llengües considerades oficials per l'UE. També són part del nostre patrimoni cultural un total de seixanta llengües, algunes de les quals tenen la consideració oficial en determinades regions i en disposen d'una vitalitat i nombre d'usuaris relativament considerable. La coexistència harmoniosa de moltes llengües a Europa és una mostra explícita de la unitat en la diversitat, una de les pedres angulares del projecte europeu.

La Unió ha de vetllar per la diversitat cultural i lingüística. La Carta europea de les Llengües regionals o minoritàries (Celrom), aprovada pel Consell d'Europa en 1992 i en vigor des de 1998, expressa el valor de la diversitat cultural i compromet els estats signants a respectar el dret a usar-les en l'administració pública, la justícia i els mitjans de comunicació i a afavorir-ne l'ensenyament.

Vint anys després, cal proporcionar suports a la investigació i a la intervenció estratègica, tant per a la protecció de les àrees amb gran densitat de parlants, com, a l'altre extrem, per afrontar el risc social; és a dir, protegir-se de l'erosió social i, fins i tot, de la desaparició de cultures i llengües minoritàries europees, que és un procés molt avançat en alguns dels casos.

Promover la diversidad lingüística Europea

Las lenguas son la expresión más directa de la cultura y son parte integral de la identidad europea, ya que definen las identidades personales, al mismo tiempo que conforman un legado patrimonial común. Quinientos millones de europeos convivimos en veintiocho estados, con veinticuatro lenguas consideradas oficiales por la UE. También son parte de nuestro patrimonio cultural un total de sesenta lenguas, algunas de las cuales tienen la consideración de oficial en determinadas regiones y disponen de una vitalidad y número de usuarios relativamente considerable. La coexistencia armoniosa de muchas lenguas en Europa es una muestra explícita de la unidad en la diversidad, una de las piedras angulares del proyecto europeo.

La Unión debe velar por la diversidad cultural y lingüística. La Carta europea de las lenguas regionales o minoritarias (Celrom), aprobada por el Consejo de Europa en 1992 y en vigor desde 1998, expresa el valor de la diversidad cultural y compromete a los estados firmantes a respetar el derecho a usarlas en la administración pública, la justicia y los medios de comunicación, y a favorecer su enseñanza.

Veinte años después, hay que proporcionar apoyos a la investigación y a la intervención estratégica, tanto para la protección de las áreas con gran densidad de hablantes como, al otro extremo, por afrontar el riesgo social; es decir, protegerse de la erosión social e, incluso, de la desaparición de culturas y lenguas minoritarias europeas, que es un proceso muy avanzado en algunos casos.

Advancing Europe's linguistic diversity

Languages are the most direct expression of culture and are an integral element of the European identity; they are basic in defining personal identities while constituting a common legacy. Five-hundred million Europeans live in twenty-eight states with twenty-four languages that have official recognition in the EU. Also belonging to our cultural heritage is a total of sixty languages, some of which have the consideration of official status in certain regions and which are quite alive with a sizeable number of users. The harmonious coexistence of many languages in Europe is an explicit example of unity within diversity, amounting to one of the cornerstones of the European project.

One role of the EU is to ensure cultural and linguistic diversity. The European Charter on Regional and Minority Languages (Celrom), approved by the Council of Europe in 1992 and in force since 1998, expresses the value of cultural diversity and obliges the signatory states to respect the right to use these languages in the public administration, in the administration of justice, in the media and to favour them in the sphere of education.

Twenty years later, support is needed in the field of research as well as in strategic intervention, both to ensure protection in areas with high numbers of speakers, as well as in areas subject to social risk, in other words, ones prone to social erosion which may ultimately lead to the disappearance of minority European cultures and languages, a process that is quite advanced in some cases.

També cal informar i suggerir esforços col·lectius contra aquest risc, conèixer i enregistrar quina és la pràctica intergeneracional de les cultures minoritàries o minoritzades i, alhora, establir suports institucionals que atorguen incentius socioeconòmics per fer possible la sostenibilitat del patrimoni cultural, la posada en valor i la recuperació antropològica del nombre de parlants.

También hay que informar y sugerir esfuerzos colectivos contra este riesgo, conocer y registrar cuál es la práctica intergeneracional de las culturas minoritarias o minorizadas y, al mismo tiempo, establecer apoyos institucionales que otorguen incentivos socioeconómicos para hacer posible la sostenibilidad del patrimonio cultural, la puesta en valor y la recuperación antropológica del número de hablantes.

There is also a need to report and suggest collective initiatives fighting against the said risks; this involves attaining a deep understanding of the intergenerational linguistic practice of minority and minoritized cultures and may require that institutional assistance in the form of socioeconomic incentives be offered; by doing so, the sustainability of the cultural heritage may be assured. It also entails showcasing or enhancing the status of speakers and the anthropological recovery of the number of speakers.

Per tot això i seguint les conclusions del seminari de València, recopilem en el decàleg següent les mesures i les accions que considerem adients per a promoure la diversitat cultural lingüística europea:

1. Incloure els drets lingüístics en la Carta de drets fonamentals de la Unió Europea.
2. Demanar a les institucions europees que garantisquen el suport necessari perquè totes les llengües regionals, minoritàries o minoritzades d'Europa assolisquen el major grau de reconeixement oficial possible.
3. Adoptar les mesures descrites en la Declaració de Sant Sebastià per tal d'assegurar que les institucions europees protegeixen tots els ciutadans contra la discriminació lingüística en qualsevol àmbit social.
4. Demanar a les institucions europees que adopten una política lingüística comuna, capaç de garantir la revitalització i la normalització de les llengües regionals, minoritàries o minoritzades, i de promoure sistemes educatius que en garantisquen l'aprenentatge.

Por todo ello, y siguiendo las conclusiones del seminario de València, recopilamos en el decálogo siguiente las medidas y las acciones que consideramos convenientes para promover la diversidad cultural lingüística europea:

1. Incluir los derechos lingüísticos en la Carta de derechos fundamentales de la Unión Europea.
2. Pedir a las instituciones europeas que garanticen el apoyo necesario para que todas las lenguas regionales, minoritarias o minorizadas de Europa alcancen el mayor grado de reconocimiento oficial posible.
3. Adoptar las medidas descritas en la Declaración de San Sebastián para asegurar que las instituciones europeas protegen todos a los ciudadanos contra la discriminación lingüística en cualquier ámbito social.
4. Pedir a las instituciones europeas que adopten una política lingüística común, capaz de garantizar la revitalización y la normalización de las lenguas regionales, minoritarias o minorizadas, y de promover sistemas educativos que garanticen su aprendizaje.

For all these reasons mentioned herein and following on from the conclusions at the Valencia seminar, we have set forth the following decalogue covering measures and steps to be taken. We urge that they be implemented to advance the cultural and linguistic diversity of Europe:

1. The inclusion of linguistic rights in the Charter of Fundamental Rights of the European Union.
2. Demanding that European institutions shall guarantee the necessary support so that all the regional, minority and minoritized languages of Europe may enjoy the greatest degree possible of official recognition.
3. The adoption of measures set forth in the Declaration of St. Sebastian so as to ensure that European institutions shall protect all citizens against linguistic discrimination in any social setting.
4. Demanding that European institutions adopt a common linguistic policy, capable of guaranteeing the revitalisation and normalisation of regional, minority or minoritized languages, whilst enhancing educational systems that will generate guaranteed learning results.

5. Garantir que totes les llengües europees participen en les estratègies comunitàries de creixement, competitivitat i ocupació, tant a nivell local, com regional, nacional i comunitari, independentment de quin siga el nombre de parlants i l'estatus oficial que hi tenen.
6. Crear una agència europea pel multilingüisme que veille per la protecció de totes les llengües europees i pels drets lingüístics dels seus parlants.
7. Aprofitar els enormes avanços en el camp de les noves tecnologies per tal de garantir la disponibilitat d'informació i l'atenció a la ciutadania en les llengües regionals, minoritàries o minoritzades per part dels serveis públics.
8. Aprovar lleis per a garantir l'existència de mitjans de comunicació públics en les llengües regionals, minoritàries o minoritzades i donar suport a la indústria cultural vehiculada en aquestes llengües.
9. Demanar a l'Eurostat una enquesta sociolingüística europea periòdica amb informació sobre competències i usos lingüístics de la població.
10. Donar suport a les organitzacions que treballen a favor de la diversitat cultural i lingüística per tal d'enfortir la cohesió grupal dins de les comunitats lingüístiques esmentades.
5. Garantizar que todas las lenguas europeas participan en las estrategias comunitarias de crecimiento, competitividad y empleo, tanto a nivel local como regional, nacional y comunitario, independientemente de cuál sea el número de hablantes y el estatus oficial que tienen.
6. Crear una agencia europea por el multilingüismo que vele por la protección de todas las lenguas europeas y por los derechos lingüísticos de sus hablantes.
7. Aprovechar los enormes avances en el campo de las nuevas tecnologías para garantizar la disponibilidad de información y la atención a la ciudadanía en las lenguas regionales, minoritarias o minorizadas por parte de los servicios públicos.
8. Aprobar leyes para garantizar la existencia de medios de comunicación públicos en las lenguas regionales, minoritarias o minorizadas y apoyar a la industria cultural vehiculada en estas lenguas.
9. Pedir al Eurostat una encuesta sociolingüística europea periódica con información sobre competencias y usos lingüísticos de la población.
10. Apoyar a las organizaciones que trabajan a favor de la diversidad cultural y lingüística para fortalecer la cohesión grupal dentro de las mencionadas comunidades lingüísticas.
5. Guaranteeing that all European languages participate in EU growth, competitiveness and job-creation strategies; these are envisaged at local, regional, national and EU community levels, regardless of the number of speakers or the official status of a language.
6. Creating a European agency for multilingualism that would ensure the protection of all European languages and to safeguard the linguistic rights of their speakers.
7. Taking advantage of the great advances in new technologies, so as to guarantee the availability of information and the service that is due to the citizens of regional, minority or minoritized languages on the part of public services.
8. Enacting legislation to guarantee the existence of public media in regional, minority or minoritized languages and with a view of supporting the cultural industry linked to these languages.
9. Demanding that Eurostat periodically carry out sociolinguistic surveys based on linguistic competency and usage by respective populations.
10. Offering support to organisations that work for and are committed to cultural and linguistic diversity in order to strengthen the group-cohesion of the said linguistic communities.

CONFERÈNCIA d'ASSEMBLEES
LEGISLATIVES de les REGIONS EUROPEES

Conferencia de Asambleas legislativas
de las Regiones Europeas

Conference of European Regional
Legislative Assemblies

